T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

On altıncı İnikat

2 . VII . 1954 Cuma

Münderecat

	Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	**384**
2. — Havale edilen kâğıtlar	**385**
3. — Yoklama	**385**
4. — Muvakkat encümen kurulması	**385**
1. — İzmir Mebusu Pertev Arat ve üç arkadaşının vekâlet, idare, müessese veya kurum emrine alınmak suretiyle vazifeden uzaklaştırılacaklar hakkındaki kanun teklifinin görüşülmesi için muvakkat bir komisyon kurulması hakkında takriri (2/25) (4/74)	385 :386
5. — Riyaset Divanının Heyeti Umumiyeye mâruzatı	**386**
1. — Avrupa Konseyi İstişari Asamblesi toplantılarında memleketimizi temsil edecek olan asıl ve vekil temsilci mebusların listesini bildiren Büyük Millet Meclisi Riyaseti tezkeresi (3/36)	386
6. — Sualler ve cevaplar	**386**
A — Şifahi sualler	*386*
1. — Niğde Mebusu Hasan Hayati Ülkün'ün, giyim ve yiyim maddelerinde indirme tedbirlerinin mümkün olup olmadığına ve bâzı fiyatlarda gayritabiî yükselmeler mevcut ise mâni olmak için fiyat kontrolu usulünün kâfi olup olmadığına dair sualine İktisat ve Ticaret Vekili Sıtkı Yırcalı'nın şifahi cevabı (6/4)	386 :390
7. — Müzakere edilen maddeler	**390**
1. — 1954 Malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde münakale yapılması hakkında kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/29)	390 : 391,398,399,401,411 :414
2. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 Malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/27)	391,398,399,401,415 :418
3. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/28)	391 :392,398,399,401,419 :422
4. — Türkiye Büyük Millet Meclisi 1953 Aralık ve 1954 Ocak, Şubat ayları hesabı hakkında Meclis Hesaplarının Tetkiki Encümeni mazbatası (5/1)	392
5. — Türkiye Büyük Millet Meclisi 1954 Mart, Nisan Mayıs ayları hesabı hakkında Meclis Hesaplarının Tetkiki Encümeni mazbatası (5/2)	392

Sayfa

6. — Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Kanununa iki madde ile bu kanunun 13 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası ve Muvakkat Encümen mazhatası (1/30) 392:393,398,399,401,423:426

7. — Trabzon Mebusu Mahmut Gologlu'nun, Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 6123 sayılı Kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Adliye Encümeni mazbatası (2/14) 393:401,401:410

8. — Telgraflar 410

1. — SABIK ZABIT HULÂSASI

Bolu Mebusu Sabri Çonkar'ın tahlifi icra edildi.

İstanbul mebusluğuna seçilmiş bulunan Kemal Atay'ın mebusluktan istifa ettiğine dair takriri okundu.

Niğde Mebusu Hayati Ülkün'ün, giyim ve yiyim maddelerinde indirme tedbirlerinin mümkün olup olmadığına ve bâzı fiyatlarda gayritabiî yükselmeler mevcut ise mâni olmak için fiyat kontrolu usulünün kâfi olup olmadığına dair İktisat ve Ticaret vekillerinden, şifahi sual takriri, Vekil hazır bulunmadığından gelecek Birleşime bırakıldı.

Niğde Mebusu Hasan Hayati Ülkün'ün, memleketimizin muhtelif bölgelerindeki ziraat nevilerinin durumuna dair sualine, Ziraat Vekili Nedim Ökmen cevap verdi.

Yeniden Yapılacak Su İşleri İçin Gelecek Yıllara Sâri Taahhütlere Girişilmesine Mezuniyet Verilmesi hakkındaki 3132, 4100, 4649, 5259 ve 6089 sayılı kanunlara ek kanun, kabul edildi.

Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri arasındaki Vergi Muafiyetleri Anlaşmasının tasdikına,

(Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri arasında, «Kuzey Atlântik Andlaşmasına Taraf Devletler Arasında, Kuvvetlerinin Statüsüne dair Sözleşme» nin tatbikatına mütaallik Anlaşma) nın tasdikına dair kanunlar, kabul olundu.

5545 sayılı Milletvekilleri Seçimi Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bâzı maddelerinin kaldırılmasına dair kanun kabul edildi.

Kırşehir Vilâyetinin kaldırılmasına ve Nevşehir Kazasında (Nevşehir) adiyle yeniden bir vilâyet kurulmasına dair kanun, kabul olundu.

2 . VII . 1954 Cuma günü saat 15 te toplanılmak üzere inikada nihayet verildi.

Reisvekili	Kâtip
Balıkesir Mebusu	Bolu Mebusu
Esat Budakoğlu	*İhsan Güleç*

Kâtip
Çorum Mebusu
Sedat Baran

Sualler

Tahrirî Sualler

1. — Seyhan Mebusu Sedat Barı'nın, Insuline ile çeşitli çocuk mamalarının memleket ihtiyacını karşılıyacak miktarda ithali hususunda döviz tahsis edilip edilmediğine ve darlığın âcilen önlenmesi için ne gibi tedbirler alındığına dair tahrirî sual takriri, İktisat ve Ticaret Vekâletiyle Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletine gönderilmiştir. (7/7)

2. — Kocaeli Mebusu Ekrem Alican'ın, İstanbul'da Florya'da plâj ve tesislerinin yapılması maksadiyle belediyece istimlâk edilmiş saha hakkındaki tahrirî sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/8)

2. — HAVALE EDİLEN KÂĞITLAR

Lâyiha

1. — Devlet Kitapları Döner Sermayesi hakkındaki 4940 ve 5760 sayılı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun lâyihası (1/37) (Maarif ve Bütçe encümenlerine).

Teklif

2. — İzmir Mebusu Pertev Arat ve üç arkadaşının, vekâlet, idare, müessese veya kurum emrine alınmak suretiyle vazifeden uzaklaştırılacaklar hakkında kanun teklifi (2/25) (Adliye, Dahiliye, Maarif, Divanı Muhasebat, Teşkilâtı Esasiye, Maliye ve Bütçe encümenlerine).

Tezkere

3. — Kırşehir Mebusu Osman Alişiroğlu'nun teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/35) (Teşkilâtı Esasiye ve Adliye encümenlerinden kurulan Muhtelit Encümene).

Mazbata

4. — İzmir Mebusu Pertev Arat ve üç arkadaşının, vekâlet, idare, müessese veya kurum emrine alınmak suretiyle vazifeden uzaklaştırılacaklar hakkında kanun teklifi ve Muvakkat Encümen mazbatası (2/25) (Ruznameye).

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,10

REİS — Reisvekili Esat Budakoğlu.

KÂTİPLER : Ömer Mart (Kayseri), Sedat Baran (Çorum).

3. — YOKLAMA

REİS — Efendim; yoklama yapılacaktır.

(Kocaeli mebuslarına kadar yoklama yapıldı).

REİS — Çoğunluğumuz mevcut, celseyi açıyorum.

4. — MUVAKKAT ENCÜMEN KURULMASI

1. — İzmir Mebusu Pertev Arat ve üç arkadaşının vekâlet, idare, müessese veya kurum emrine alınmak suretiyle vazifeden uzaklaştırılacaklar hakkındaki kanun teklifinin görüşülmesi için muvakkat bir komisyon kurulması hakkındaki takriri (2/25) (4/74)

REİS — Buyurun Pertev Arat.

PERTEV ARAT (İzmir) — Muhterem arkadaşlar; vekâlet, idare, müessese veya kurum emrine alınmak suretiyle vazifeden uzaklaştırılacaklar hakkındaki kanun teklifimizi bugün Meclis Reisliğine vermiş bulunuyoruz.

Mevzuun ehemmiyeti ve mahiyeti itibariyle, teklifimizin yedi encümenden geçmesi icabetmektedir. Meclisimizin yaz tatiline girmek üzere bulunması dolayısiyle Adliye, Dahiliye, Maarif, Divanı Muhasebat, Teşkilâtı Esasiye, Maliye ve Bütçe encümenlerinden ikişer kişi alınmak suretiyle muvakkat bir encümenin teşkilini ve teklifimizin bu muvakkat encümende müzakeresini arz ve teklif ediyorum. Bu hususta bir takrir takdim ettim. Kabulünü rica ederim.

REİS — Takriri okunacaktır.

Yüksek Reisliğe

Vekâlet, idare, müessese veya kurum emrine alınmak suretiyle vazifeden uzaklaştırılacaklar hakkındaki kanun teklifimizin havale edilmiş olduğu (Adliye, Dahiliye, Maarif, Divanı Muhasebat, Teşkilâtı Esasiye, Maliye ve Bütçe) encümenlerinden alınacak ikişer üyeden mürekkep muvakkat bir encümende görüşülmesini

arz ve **teklif ederim.**

İzmir Mebusu
Pertev Arat

REİS — İzmir Mebusu Pertev Arat ve üç arkadaşının vekâlet, idare, müessese veya kurum emrine alınmak suretiyle vazifeden uzaklaştırılacaklar hakkındaki kanun teklifinin, okunan takrir veçhile: Adliye, Dahiliye, Maarif, Divanı Muhasebat, Teşkilâtı Esasiye, Maliye ve Bütçe encümenlerinden ikişer âza alınmak suretiyle kurulacak muvakkat bir encümende görüşülmesi hususunu reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

5. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MÂRUZATI

1. — Avrupa Konseyi İstişari Asamblesi toplantılarında memleketimizi temsil edecek olan asıl ve vekil temsilci mebusların listesini bildiren Büyük Millet Meclisi Riyaseti tezkeresi (3/36)

REİS — Riyaset Divanının Heyeti Umumiyeye mâruzatı meyanında bir tezkere vardır, onu da okutuyorum.

Umumi Heyete

Avrupa Konseyi İstişari Asamblesi toplantılarında memleketimizi temsil edecek asıl ve vekil temsilci mebusların isimleri, 1954 Malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (R) işaretli cetvelin Büyük Millet Meclisi kısmındaki formül gereğince ilişik olarak yüksek tasviplerine sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

T. B. M. M. Reisi
Refik Koraltan

Muhlis Ete
Mehmet Karasan
Nadir Nadi
Füruzan Tekil
Nazlı Tlabar
Sadık Giz
Turan Güneş
Adnan Karaosmanoğlu
Zeyyat Mandalinci
Baki Erden

Vekil Temsilciler

Arif Demirer
Yaşar Gümüşel
Şefik Bakay
Ziyad Ebüzziya
Nurullah İhsan Tolon

REİS — Reye arz ediyorum : Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

6. — SUALLER VE CEVAPLAR

A — ŞİFAHİ SUALLER

1. — Niğde Mebusu Hasan Hayati Ülkün'ün, giyim ve yiyim maddelerinde indirme tedbirlerinin mümkün olup olmadığına ve bâzı fiyatlarda gayritabiî yükselmeler mevcut ise mâni olmak için fiyat kontrolü usulünün kâfi olup olmadığına dair sualine İktisat ve Ticaret Vekili Sıtkı Yırcalı'nın şifahi cevabı (6/4)

REİS — Soru sahibi burada mı? (Burada sesleri)

Soru okunacaktır.

T. B. M. M. Reisliği Yüksek Makamına

Aşağıdaki sorumun Ekonomi ve Ticaret Vekili tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile arz ederim.

Niğde Milletvekili
Hasan Hayati Ülkün

Soru

İnşaat malzemesi ihtiyacının ve fiyatlarında indirme sağlanması hakkındaki vekâlet teşebbüs ve kararına memnuniyetle muttali olunmuştur.

1. Bunun gibi hayatı kolaylaştırmak ve geliri güç durumları kollamak bakımından, giyim ve yiyim ihtiyaçlarında, hususiyle, halkın büyük kısmı ile ve havayici zaruriyesiyle ilgili maddelerde, hususi olsun, Devlet İktisadi Teşekküllerine ait olsun, indirme tedbirleri mümkün olup olmadığı;

2. Memleketimizde umumi fiyat seviyesi, iktisadi inkişafa delil ve muvazi olarak normal seyrinde bulunmakla beraber, bâzı ticari muamele ve fiyatlarda gayritabiî ve sun'i yükseltmeler mevcut ise, buna mânî olacak tedbirlerin, fiyat kontrolü usul ve tatbikının kâfi olup olmadığı;

Bu sualimin yaz tatilinden evveel cevaplandırılmasını rica ederim.

REİS — İktisat ve Ticaret Vekili.

İKTİSAT VE TİCARET VEKİLİ SITKI YIRCALI (Balıkesir) — Arkadaşımız Niğde Mebusu Hasan Hayati Ülkün'ün sözlü sual takririne arzı cevap ediyorum :

1950 yılından bu yana, halkın giyim ve yiyim gibi zaruri ihtiyaç maddeleriyle bir kısım ana iptidai maddelerin fiyatlarında esaslı büyük farklar olmamıştır.

Ekmekle, şekerde, Sümerbank ve hususi teşebbüsün toptan mensucat, çimento, yerli mâmul demir fiyatlarında olduğu gibi hattâ fiyat tenezzülleri mevcuttur.

Bunun yanında mevsimlik ve büyük şehirlerin günlük ihtiyaçlarına tekabül eden et, yağ, sebze ve meyva gibi bir kısım maddelerde ise, bu maddelerin istihsal edildiği yerlerle, müstehlik mıntakaları arasındaki nakliyat, kış mevsiminin meydana getirdiği irtibatsızlıklar gibi sebepler tahtında ve nihayet memleketimizdeki istihsalin henüz tam, teknik usullere intibak etmemesi neticesinde zaman zaman tereffüler ve tenezzüller vukua gelmektedir.

Buna mukabil, memleketimizde zirai istihsalde takibedilen müstakar fiyat politikası, topyekûn imar hareketleri ve büyük envestisman teşebbüsleri neticesinde doğan büyük bir iştira gücü de istihlâk maddeleri üzerindeki talebi bir hamlede bâzı ahvalde % 200 e kadar yükselten artışlar tevlidetmiştir.

Yeniden girişilen sınai teşebbüsler henüz kâfi derecede ve bu artan talebi karşılıyacak ölçüde istihsale başlamadan evvel görünen bu istihlâk artışı ve umumi olarak memleketteki hayat seviyesinin yükselişi, bir kısım maddeler üzerinde menşelerindeki fiyat istikrarına, hattâ düşüklüğüne rağmen yer yer tereffüler, hattâ bu gibi malları bulmakta sıkıntılar doğurmaktadır.

Diğer taraftan şimdiye kadar piyasanın tamamen dışında kalmış olan geniş bir müstahsil kitlesinin yeniden şeker, et, yağ, pamuklu, yünlü hattâ çimento ve demir müstehliki müşteriler haline gelişi, bir kısım darlıklara ve bu artan talebin karşılanamamasından doğan tereffülere sebep olmaktadır.

Halbuki, biraz evvel işaret ettiğim gibi, memleketin en zaruri ihtiyaçlarına cevap veren maddelerin memleketimiz içindeki istihsali birkaç misli artmış ve ithalâtı o nispette yükselmiş olduğu halde, yeniden aynı zorlukların meydana çıkması ve görünmesi bunun açık bir delilidir.

Misal olarak pamuklu mensucatı ele almak kabildir. Bu maddede istihsal kapasitemiz hem de % 80 i hususi teşebbüs eliyle olmak üzere 260 000 iğden 700 000 iğe yani % 250 yi geçen bir artış kaydetmesine ve 35 ilâ 40 milyon liralık ithalâta mukabil 130 milyon liralık ithalât yapılmasına, yani ithalâtta da % 300 ü geçen bir yükselişe rağmen, yine de memleketin tam ihtiyacını karşılamak mümkün olmamaktadır.

Bu fiyat tahavvüllerinin çeşitli istihsalde ve hizmette çalışan vatandaşların gelir artışlarına göre hayatlarında ayrı ayrı tesirler yaptığını kabul etmek tabiîdir ve bilhassa sabit gelirli ve hizmet erbabı vatandaşlarımızla büyük şehirlerde yaşıyan halkımızın, geçici de olsa, diğer sınıf vatandaşlarımıza nazaran bunların daha fazla tesirine mâruz bulunduğu aşikârdır.

Fakat, her şeyden evvel memlekette gerek umumi gelir artışı ve gerekse bu umumi gelirin vatandaş başına ortalama düşen hâsılasının eskiye nazaran % 50 yi geçen büyük farkı, bu fiyat tahavvüllerinin çok daha üstünde bulunmaktadır.

Bunun en bâriz delili, her türlü fiyat tahavvüllerine rağmen her türlü maddedeki istihlâklerin günden güne artışı ve yine her sınıf vatandaşın hayat seviyesinde elle tutulur derecede görünen yükselişlerdir.

Nitekim büyük şehirlerde ve sabit gelirli ve hizmet erbabı vatandaşlar üzerinde bu fiyat tahavvüllerinin tesirini âzami derecede asgariye indirmek için 1950 den bu yana, Devlet memurları, emekliler ve ücretliler için Devletçe ve sosyal yardımlar kanaliyle maaş, ücret ve yevmiye ayarlamaları yapılmış bulunmaktadır.

Yalnız Devletin, İktisadi Devlet Teşekkülleri hariç, bu yoldan giriştiği külfet 450 milyon lirayı aşmaktadır.

Bunun yanında yine büyük şehirlerde ve memleketin her yerinde günlük zaruri ihtiyaç maddelerinin normal fiyatlarla satılmalarını teminen, ekmekte, ette, sebze ve meyvada, daimî ve muvakkat tanzim satışlariyle Hükümet ve belediyeler el ve iş birliği ederek, fiyat temevvüçlerini, suni fiyat tertiplemelerini önlemeye çalışmaktadır.

Hemen ilâve etmek isterim ki, bu hususta da iktisadi ve malî her türlü külfetten kaçınılmamaktadır.

Bu arada, Migro sistemi kurulan şirket ve büyük şehirlerle müstahsil mıntakalardaki meyva ve sebze kooperatifleri ve bunların muhtaç olduğu kredileri sağlamak yolu ile de daha müessir neticeler alınmaya gayret edilmektedir.

İnanıyoruz ki, iktisadi hayatın her yönünde ve piyasalarda asıl müessir olacak tedbir, iktisadi tedbirlerdir.

Yeni kurduğumuz ve genişlettiğimiz fabrikalar, ecnebi sermayenin, bir çoğunun hususi teşebbüsle ortaklık yoliyle şu kısa müddet içinde her çeşit madde üzerinde yeniden giriştikleri imalât teşebbüsleri netice vermeye doğru gittikçe, bugünkü güçlüklerin mühim bir kısmı da azalacaktır.

Kaldı ki, yine günün ihtiyaçlarına cevap verebilmek için bir kısım iptidai maddelerde çimento, demir, kereste, ilâç gibi zaruri ve âcil ihtiyaçlara karşı bugünkü iktisadi bünyemizin imkânları nispetinde ve tesbit ettiğimiz şartlar tahtında otomatik tahsisler yapmaya çalışıyoruz.

Bunların bâzı müspet neticelerini de almış bulunmaktayız.

Bu cümleden olmak üzere torbası 5,5 liraya satılmak ve Hükümetin göstereceği ihtiyaç sahiplerine verilmek üzere, çimento ithali için bir çok firmalar taahhüde girmiş ve faaliyete geçmiş bulunmaktadırlar.

44 kuruştan 60 kuruşa satılabilecek kadar yine muayyen şartlarla demir ithalinde bulunmak üzere mütaaddit müracaatlar yapılmış ve uygun görülen müracaatlara lüzumlu müsaadeler verilmiş bulunmaktadır.

Kereste için normal fiyatlarla ithal talebi hattâ karşılanamıyacak kadar artmıştır.

Bu işlerin müspet neticelerini, sadece ithalât yoliyle değil, ithal haddelerinin ihtiyaç sahiplerine ulaşabilmesi bakımından da tetkik ve kontrole tâbi tutulacak şartları hazırlamak suretiyle elde etmeye bilhassa itina ediyoruz. Buna rağmen sadece bir iki misalini verdiğim iktisadi tedbirler yanında piyasanın normal şartlar içinde cereyanı için lüzumlu kontrol ve tetkiklerin yapılmasını da zaruri görmekteyiz.

Bu noktada hemen belirtmek isterim ki, biz her şeyden evvel piyasanın hakiki kontrol ve tanzimini liyakatle ve kifayetle yapacak organın, yine bizatihi tüccarlarımızın ve onların kurdukları teşekküllerin olacağına kani bulunmaktayız.

Ancak her sahada olduğu gibi, iktisadi ve ticari sahada da mevcut nizamı ve emniyeti sadece kendi menfaatine kullanmaktan başka bir şey düşünmemeyi itiyat haline getiren birtakım fırsatçıların, her memlekette olduğu gibi, memleketimizde de bulunduğu aşikârdır.

Bilhassa belirtmek isterim ki, Hükümet olarak müstahsil, tüccar ve müstehlikin menfaatlerini telif ve himaye etmeyi başlıca vazifelerimizden telâkki etmekteyiz.

Bunun içindir ki, iktisadi ve ticari asayiş ve emniyeti ihlâle teşebbüs edecek her türlü fırsatçılara karşı icabeden tedbir ve müeyyideleri almakta ve tatbik etmekteyiz.

Son zamanlarda mevcut kanun ve kararlara dayanılarak piyasalarda valilikler ve emniyet teşkilâtı ile de el ve iş birliği yapmak suretiyle stokların tesbitine ve mevcut malların satışından imtina edenlerin araştırılmasına çalışıyoruz.

Bu kontrollerimiz, on günlük gibi, kısa bir müddet içinde, bilhassa tüccarlarımızın da yakın alâkaları ve yardımlariyle müspet neticeler vermektedir.

Demir, demir boru, sac, çimento, çuval, kaneviçe, kereste, şeker gibi mühim maddelerden başka İstanbul, İzmir ve Ankara olmak üzere diğer bâzı şehirlerdeki stokların tesbiti için 119 firmada yapılan tetkikler neticesinde elde edilen miktarlar şöyledir :

Şehir	Firma adedi	Demir ithal	Karabük	Demir boru ithal	Sac ithal	Çimento İthal	Çimento Yerli
İstanbul	81	6 581 462 Kg.	—	61 600 m.	742 031 m.	2 815 ton	—
İzmir	16	903 639 »	—	6 279 »	—	43 800 torba	—
Ankara	5	577 500 »	764 000 Kg.	—	—	2 500 »	12 000 torba
Adana	1	150 000 »					
Kayseri	1	150 000 »					
İskenderun	1	106 000 »					
Konya	1	68 966 »					
Çanakkale	1	15 761 »					
Balıkesir	1	30 000 »					
Eskişehir	1	348 286 »					
		8 931 814					

Şehir	Firma adedi	Çuval ithal	Kanaviçe ithal	Kereste ithal	Şeker	
İstanbul	81	1 106 504 aded	1 263 519 m.	3 009 050 m³	143 000 kilo	
İzmir	16	—	196 377 Kg.	—	—	2 . VII . 1954 gününe kadar
Ankara	5	—	—	—	19 700 kilo	

Bunların içinde hakikaten suç mevzuu olanlar satmaktan imtina gösterenler derhal savcılığa teslim edilmiş, mallarına vazıyed edilmiş ve bu mallar ihtiyaç sahiplerine tevzi edilmiştir. (Bravo sesleri ve alkışlar).

Normal piyasa ihtiyacı için, gereken mallar verilen salâhiyetlere dayanılarak ihtiyaç nispetinde dağıtılmaya başlanılmıştır. (Bravo sesleri).

Allâha çok şükürler olsun ki alınan bu tedbirler karşısında birçok tüccar arkadaşlarımız elindeki malları kendiliklerinden ve yavaş yavaş müfettişlerimize, valiliklerimize bildirmeye başlamışlardır. (Bravo sesleri).

Arz ettiğim bu maddelerde tesbit edilen stokların normal şartlarla ihtiyaç sahiplerine dağıtılmasını, suç tesbit edilen ahvalde ise, bu gibiler hakkında kanuni takibata girişilmesini sağlamaktayız.

Diğer taraftan, mevcut kanun ve kararların bugünkü ihtiyaçlara cevap vermiyen noksanlıklarını ikmal ve mevcut hükümlerin daha pratik şartlar içinde tatbikını temin edebilmek gayesiyle, vekâletimizde hazırlıklar yapılmaktadır.

Ticaret odaları, Sanayi odaları ve Ticaret Borsaları Birliği bu espri içinde yapmakta olğumuz hazırlıklarda ve çalışmalarda bizimle el ve işbirliği etmektedir.

Büyük kalkınma hamleleri içinde bulunan memleketimizde, bu hamlelerin doğurduğu birtakım iktisadi ve malî meseleler ve zorluklar daima olacaktır.

Bu zorlukların göze alınmasını, müspet netiseler elde etmek için tabiî görmekteyiz.

Meselelerimizin dâvasının da, yine bu zorlukların içinde bulunduğunu bilmekteyiz.

Biz, buna mukabil, her türlü iktisadi tedbirler ve kontrollarla bu zorlukları bâzı sahalarda tamamen bertaraf etmek, bir kısmında da asgari hadde indirmek suretiyle, içinde yaşadığımız intikal devresini muvaffakiyetle geçireceğimize ve iyi neticelere ulaştıracağımıza inanmaktayız.

Bu görüş ve anlayışla çalışmanın ve ilerlemenin daha müreffeh ve ileri bir Türkiye için zaruri olduğuna kani bulunuyoruz.

REİS — Hasan Hayati Ülkün.

HASAN HAYATİ ÜLKÜN (Niğde) — Muhterem arkadaşlarım, benim mâruzatım pek kısa olacaktır.

Mevzuun hassasiyetiyle mütenasip olarak Sayın Bakanın verdiği izahatı şükranla dinledim. İktisadi meseleler, cemiyetlerin daima üzerinde hassas bulunduğu mevzulardır. Bunu tamamen halletmek hiçbir millete nasip olmamıştır ve olmıyacaktır. Bunun için daimî bir mücadele yapılmakta ve mevzu hassasiyetle, titizlikle takibedilmektedir. Demokrat Parti hükümetleri; şimdiye kadar olduğu gibi bugün dahi, Sayın Bakanın verdiği izahlar dairesinde hepimizi memnun edecek bir şekilde, meseleyi takibetmektedirler. Kendilerinden beklediğimiz de budur, halkımızın da elbette iktidarımızdan beklediği budur.

7. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — 1954 Malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa vağlı (A/1) işaretli cetvelde münakale yapılması hakkında kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/29) [1]

REİS — Lâyihanın heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen var mı? Maddelere geçilmesini kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

1954 Malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı A/1 işaretli cetvelde münakale yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — 1954 Malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı A/1 işaretli cetvelin Maliye Vekâleti kısmındaki (607) nci (İstanbul Teknik Üniversitesine yardım) faslından (300 000) lira tenzil edilerek Hariciye Vekâleti kısmındaki (403) ncü (Temsil ve ağırlama masrafları) faslının 20 nci (Ecnebi elçilerle konukları ağırlama masrafları) maddesine nakledilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yoktur. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun hükümleri neşri tarihinden itibaren mer'idir.

[1] *26 sayılı matbua zaptın sonundadır.*

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın heyeti umumiyesi açık oyunuza arz edilmiştir.

2. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 Malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/27) [1]

REİS — Lâyihanın heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen yoktur. Maddelere geçilmesini reyinize arzediyoorum. Kabul edenler ... Etmiyenler ... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 Malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 Malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin (309) ncu (Taşıt masrafları) faslının (41) nci (Hava taşıtları işletme masrafları) maddesine mevzu tahsisattan (220 000) lira ve (452) nci (Kurs ve staj masrafları) faslının 10 ncu (Staj için yabancı memleketlere gönderilecek uçak personel ve teknisiyenleri yollukları ile başka her çeşit masrafları) maddesine mevzu tahsisattan (164 000) lira düşülerek aynı cetvelin (307) nci (Yollular) faslının (40) ncı (Ecnebi memleketler yolluğu) maddesine nakledilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reyinize arzediyorum, kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MDDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Münakalât vekilleri memurdur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

[1] *29 sayılı matbua zaptın sonundadır.*

Lâyihanın heyeti umumiyesi açık oya arz edilmiştir.

3. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/28) [1]

REİS — Lâyihanın tümü üzerinde söz istiyen yoktur. Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler ... Etmiyenler ... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/2) işaretli cetvelin (742) nci (Özel kanunu gereğince yapılacak Maden Fakültesi binalariyle laboratuvarlarının tesis ve inşası » faslından (500 000) lira tenzil edilerek aynı cetvelin (741) nci (Bina yapımı) faslında yeniden açılan 17 nci (Teknik okulu) maddesine fevkalâde tahsisat olarak naklolunmuştur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reyinize arzediyorum. Kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı tertiplerine (45 000) liralık munzam tahsisat verilmiştir.

[1] SAYILI CETVEL

F.	Tahsisatın nev'i	Eklenen tahsisat
301	Büro masrafları	45 000

REİS — Kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

(2 nci madde tekrar okundu).

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok-

[1] *30 sayılı matbua zaptın sonundadır.*

tur. Reyinize arz ediyorum. Kabul edenler ... Etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin ilişik (2) sayılı cetvelde yazılı yeniden açılan tertiplerine (10 000) ve (A/2) işaretli cetvelin (751) nci (Satınalınacak makina, alet ve gereçler) faslında yeniden açılan (17) nci (Teknik okulu) maddesine (300 000) lira fevkalâde tahsisat ve aynı cetvelin (741) nci (Bina yapımı) faslının 17 nci (Teknik okulu) maddesine (650 000) lira munzam tahsisat verilmiştir.

[2] SAYILI CETVEL

F.	Tahsisatın nev'i	Eklenen Lira
307	Yolluklar	5 000
	REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	
420	Lâboratuvar ve atelyeler işletme masrafları	5 000
	REİS — Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.	

(3 ncü madde tekrar okundu)

REİS — Madde hakkında söz istiyen yoktur, reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı (R) işaretli cetvelin yeniden açılan (741) nci faslına (300 000 lirası jandarma kışlası ve müştemilâtının satın alma bedeli karşılığıdır.) kaydı konulmuştur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yoktur, reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif vekilleri memurdur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın heyeti umumiyesi açık oyunuza arz olunmuştur.

4. — Türkiye Büyük Millet Meclisi 1953 Aralık ve 1954 Ocak, Şubat ayları hesabı hakkında Meclis Hesaplarının Tetkiki Encümeni mazbatası (5/1) [1]

(Mazbata okundu)

REİS — Ittılaınıza arz olunmuştur.

5. — Türkiye Büyük Millet Meclisi 1954 Mart, Nisan, Mayıs ayları hesabı hakkında Meclis Hesaplarının Tetkiki Encümeni mazbatası (5/2) [2]

(Mazbata okundu)

REİS — Ittılaınıza arz olunmuştur.

Ruznameye devam ediyoruz.

6. — Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Kanununa iki madde ile bu kanunun 13 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası ve Muvakkat Encümen mazbatası (1/30) [3]

REİS — Bu lâyihanın diğer işlere takdimen görüşülmesi encümen tarafından teklif edilmektedir. Takdimen müzakeresi keyfiyetini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Lâyihanın takdimen görüşülmesi kabul edilmiştir.

Encümen tarafından lâyihanın müstacelen müzakeresi de teklif edilmektedir. Müstacelen müzakeresi hakkındaki teklifi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Müstacelen müzakeresi kabul edilmiştir.

Lâyihanın heyeti umumiyesi hakkında söz istiyen yok. Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Kanununa iki madde ve bu kanunun 13 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — 6327 sayılı Kanunun 13 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

«Ortaklığın Umum Müdürü, idare meclisinin tabiî âzasıdır.»

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok, reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Madde kabul edilmiştir.

---

[1] *27 sayılı matbua zaptın sonundadır.*

[2] *28 sayılı matbua zaptın sonundadır.*

[3] *25 sayılı matbua zaptın sonundadır.*

MADDE 2. — Ortaklığın Ana Sözleşmesi, Ticaret Kanununda yazılı kuruluş muamelelerine ait şartlar aranmaksızın bu kanun hükümleri dairesinde İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunduktan sonra başkaca merasime hacet kalmaksızın doğrudan doğruya ticaret siciline kayıt ve ilân olunur. Ortaklığın katî kuruluşu bu ilân gününden başlar.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok, reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Madde kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — 6327 sayılı Kanunun geçici maddesi gereğince, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına intikal edecek menkul ve gayrimenkullerin, tesisatın, sair hakların ve paraların ortaklığa devir ve intikali dolayısiyle yapılacak tesciller resim ve harçtan ve İntikal Vergisinden muaftır.

Ortaklığın (A) ve (B) grupu hisse senetleri Damga Resminden müstesnadır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen yok, reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanunu icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bu lâyihanın heyeti umumiyesi de açık oya arz olunmuştur.

7. — Trabzon Mebusu Mahmut Goloğlu'nun, Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 6123 sayılı Kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Adliye Encümeni mazbatası (2/14) [1]

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında daha evvelce söz almış olanların isimlerini okuyorum :

Mehmet Ali Sebük, İzzet Akçal, Mahmut Goloğlu, Hasan Hayati Ülkün.

Bu arkadaşlardan gayrı söz istiyenler varsa lûtfen onlar da isimlerini yazdırsınlar :

Söz istiyenlerin isimlerini tekrar okuyorum. Unutulmuş olanlar varsa lûtfen tekrar yazdırsınlar :

Mehmet Ali Sebük, İzzet Akçal, Mahmut Goloğlu, Hasan Hayati Ülkün, Server Sezen, Mehmet Daim Süalp, Halil Özyörük, Behçet Kayaalp.

REİS — Komisyon.

ADLİYE ENCÜMENİ ADINA SELÂMİ DİNÇER (Kocaeli) — Muhterem arkadaşlar, Trabzon Mebusu Mahmut Goloğlu arkadaşımızın tetkiklerinize arz edilen kanun teklifi hakkında kısaca mâruzatta bulunacağım. 1953 senesinde İzzet Akçal ve arkadaşları tarafından verilen Türk Ceza Kanunumuzun yüzü mütecaviz maddesinin tadilî hakkındaki teklif Yüksek Heyetinizce kabul edilmişti.

Kabul edilen 6123 sayılı Kanunla, aynı kanunun 13 ncü maddesindeki hüküm de şiddetlendirilmiş ve bu suretle ağır hapis cezalarının infazına mütaallik devreler değiştirilmiş ve gerek şeklî ve gerekse maddî bakımdan bâzı şiddetli hükümler tesis edilmişti. Bu hükmün tatbikından sonra, yine Rize Mebusu İzzet Akçal arkadaşımız tarafından bu hükmün tefsiri talebinde bulunulmuş ve bu talep Yüksek Meclisçe reddedilmişti. Mütaakiben Mahmut Goloğlu arkadaşımız tarafından bu kanun teklif edilmiştir. Bu kanun teklifine göre, kanunun meriyete girdiği 1 Ağustos 1953 tarihinden evvel asri ceza evlerinde mahkûmiyetlerini çekmekte olan mahkûmların tenzilâtlı olarak eski 13 ncü madde hükmüne tâbi tutulması talebedilmiş, encümenimizde bu husus tetkik edilerek asri ceza evlerinde bulunan tâbiri, 3 ncü ve 4 ncü devrelere hak kazanmış hükümlere teşmili hususu ekseriyetle kararlaştırılmıştır. Bu husus yüksek takdirlerine arz olunur.

REİS — Mehmet Ali Sebük.

MEHMET ALİ SEBÜK (İzmir) — Muhterem arkadaşlar; huzurunuza sevk edilen bu hâdisenin bir senelik mazisi vardır. Bu sene zarfında memleket efkârı umumiyesi bu hâdise ile çalkanmış, hapisanelerimiz yer yer sarsılmış, ceza hukuku âlimleri arasında büyük münakaşalar cereyan etmiş ve bu mesele geçen devre kapanmış bulunuyordu.

Bu defa Mahmut Goloğlu arkadaşımızın tekrar aynı meseleyi huzurunuza getirmesi bu kanunun canlanmasını mucip olmuştur.

---

[1] *19 sayılı matbua zaptın sonundadır.*

Ben şahsan bu bir sene zarfında bu hâdise hakkında 4-5 makale yayınlamış ve mahkûmlar lehinde olan tezi müdafaa etmiş bulunuyorum. Bu uzun yazıları burada tekrar edecek değilim, sizi sıkmaktan içtinabederim. Yalnız bir hukukçu olarak, bir infazcı ve kriminoloji ile meşgul arkadaşınız olarak bu mesele hakkındaki fikirlerimi kısaca arz etmeyi de bir vazife bilirim.

Muhterem arkadaşlar, geçen sene Temmuz ayında meriyete giren bu kanun infaz bakımından üç tane prensip vazeylemiş oldu. Bir tanesi mahkûmların cezalarını azaltacak şekildeki infaz sisteminden olan istifadeyi azalttı. İkincisi, hücre hapsini 6 aydan bir seneye çıkardı. Üçüncüsü, bâzı suçluların asri ceza evlerine alınmasına mâni oldu.

Görüyorsunuz ki, her üç hüküm taşıdığı mâna itibariyle eski kanuna nazaran ağır mahiyettedir. Ceza hukuku prensipleri itibariyle bu hükümlerin ağır olması sebebiyle, 1 . VIII . 1953 ten evvel suç işlemiş bulunan maznunlara teşmil edilmemesi icabeder. Çünkü ceza hukukunun buna ait hükümleri ayakta dimdik durmaktadır.

Fakat arkadaşlar, Adliye Vekâletince müddeiumumileri tenvir bakımından bir tamim gönderildi ve vekâletin bu tamimi, ağır hükümler taşıyan bu kanunun hükümlerini mahkûmlara da teşmili yolunda bir sarahati de içine aldı.

TEVFİK İLERİ (Samsun) — Bu sadet dışında gibi geliyor, bana.

Tefsir hükmü evvelce halledildi, şimdi bir tesis hükmü geldi. Tekrar oraya dönerseniz dâvayı kaybederiz.

MEHMET ALİ SEBÜK (Devamla) — Esas belli olmayınca bir şey anlaşılmaz ki. Bir kere esas malûm olmalı.

Adliye Vekâletinin bu tamimine sebep olan şey, bâzı profesörlerin fikirleri ve bilhassa 9 ncu Devrede Büyük Millet Meclisinde cereyan eden bâzı müzakerelerdir. Bu iki bakımdan Adliye Vekâleti böyle bir tamim göndermek mecburiyetinde kaldı. Bu tamimin tatbikatı bir sene zarfında ceza evlerimizde çok elîm sonuclar verdi, iş yerleri kısmen terk olundu. Hattâ bâzı mahpuslar hapisaneden kaçarken, denizde boğuldu. Yine bâzı mahkûmlar, bundan fevkalâde müteessir olarak işe çıkmaktan kendini menetti ve asri ceza evlerimizde randıman azaldı. Bu vaziyet karşısında bizlere çok büyük miktarda telgraf ve mektuplar gelmiye başladı, tabiî hepiniz bunlardan aldınız.

Bu vaziyet karşısında geçen defa aynı teklifi yapmış olan Mahmut Goloğlu arkadaşımız, bir kısım mahkûmların istifadesini mümkün kılan bir teklifte bulundu. Bu teklife göre 1 . VIII . 1953 te asri ceza evlerine girmiş olan mahkûmlar hakkında, hafif olan eski Ceza Kanununun tatbiki isteniyordu.

Mahmut Goloğlu arkadaşımızın teklifleri kabul edildiği takdirde bugün bundan 300 - 400 kadar mahkûm istifade edecektir.

Adliye Encümenimiz, bu teklifi kısa bir müzakereden sonra daha fazla daraltti ve asri ceza evlerine girmiş ve 3 - 4 ncü devreye gelmiş olan mahkûmları hesaba kattı. Bu karar, tekliften daha dardır. Bu vaziyet karşısında, hakiki istifadesi icabeden maznunlar, buraya sokulamıyor.

Sayın arkadaşlarım, burada 4 kategori mahkûm mevcuttur. Bir tanesi bu kanunun neşrinden evvel suç işliyenler ki ceza nazariyatı bunlardan başlanmasını âmirdir. İkincisi, bu kanunun neşrinden evvel cezaları katîleşenler. Üçüncüsü, Mahmut Beyin teklifi. Dördüncüsü, Komisyonun teklifidir. Benim müdafaa etmiş olduğum tez doğrudan doğruya ceza hukuku prensipleridir.

Mahmut Bey arkadaşım diyor ki; ceza evindeki mahkûmlardan bir kısmının morali bozulduğu için, bunların moralini düzeltmek için bu kanunu getiriyoruz. Fakat bu, moral meselesi değildir. Bunun hallinin nasıl kabil olduğunu kestirmek hakikaten çok müşkül bir dâvadır. Çünkü aradan bir sene geçmiş ve hapisanelerdeki tatbikat ilerlemiş ve bunlar birbirine girift bir hale gelmiştir. Bunu kanun yolu ile ıslah etmek gayet müşkül bir şeydir. Benim aklıma başka bir şey geliyor. Acaba sayın Adliye Vekâletimiz yeniden bir tamim gönderir de eski tamimin muteber olmadığını belirtirse daha iyi olmaz mı?

Bu durum karşısında bakınız ne olur? Böyle bir tamim gönderilirse, bu kanundan istifadesini ümidedenler birer istida vererek veya savcılar resmen mahkemeye baş vurarak mütebaki cezalarının kaldırılmasını ve tahliyelerinin icabettiğini isteyebilirler. Bu müracaat karşısında Usulün 402 nci maddesi mucibince mahkemeler durumu tetkik ederler. Yani ma-

hallî mahkemeler bu istidalar üzerine egrekli kararlarını verirler, bu kararları eğer alâkadarlar, savcılıklar veya Adliye Vekâleti beğenmezse yazılı emir yoluna başvurarak işi Temyize intikal ettirirler. Temyiz işe el kor, bu suretle bu hâdise kazai ve adlî mercilerden geçerek nihai safhasına ulaşır. Bu vaziyette hiç kimsenin şikâyeti kalmaz. Temyiz Mahkemesinin ve Adliye mahkemelerinin vereceği kararlar mahkûm aleyhine olursa hiç kimsenin bir diyeceği kalmaz, lehlerine olursa onlar tahliye olunur. Bu durum karşısında Meclis huzurunda tavsiye edecek bir şeyim yok. Yalnız ortada büyük bir mağdur kitlesi vardır. Bunların ahü figanları yükselmektedir ve bir seneden beri devam etmektedir. Bunlara, şüphe yok ki Büyük Meclis lâkayıt kalamaz. En iyi çare; bu kanunun meriyetinden evvel suç işlemiş olanların tamamiyle istifadesi, bu olmadığı takdirde bu tarihte hükümleri katîleşenlerin istifadesi, bu da olmadığı takdirde Mahmut Goloğlu'nun teklifinin kabulü, ve nihayet dar mânasiyle Adliye Encümeninin teklifinin kabulü. Ve en sonunda kazai mercilerin keyfiyete müdahalesidir.

Bendenizin sözüm bundan ibarettir.

REİS — İzzet Akçal.

İZZET AKÇAL (Rize) — Aziz arkadaşlarım; Türk Ceza Kanununun tadiline ait 6123 sayılı Kanunun meriyete girdiği tarihten beri 10 ay, bir gün geçmiş bulunmaktadır. Cezaların infaz şeklini, içtima prensiplerini değiştiren ve bâzı suçların cezalarını ağırlaştıran bu kanunun topluluğumuzda müspet tesir icra ettiğini müşahade etmekteyiz. Ancak cezaların infazına mütaallik hükümlerin tatbikında Ceza Kanununun 2 nci maddesinin nazara alınmamış olması yüzünden hukukun ana prensip kaidesinin ihlâl edildiği kanaatindeyiz. 6123 numaralı Ceza Kanununun tadilini hazırladığımız sırada; medeni milletlerin ceza kanunlarında yer aldığı gibi, bizim Ceza Kanunumuzda mevki ihraz eden 2 nci madde muvacehesinde (Ceza müddetinin uzatılması ve ağırlaştırılması dolayısiyle) bir intibak maddesi sevk etmek lüzumunu hissetmemiştik. 13 ncü maddenin tadilden evvelki hükmüne nazaran ağır hapis cezasını dört devreye ayırarak infaz etmek icabediyordu. Birinci devre cezanın 1/20 sine müsavi bir kısımdı, iki aydan aşağı ve 6 aydan fazla olmamak üzere mahkûmu geceli gündüzlü bir hücrede kapatılmasını icabettirirdi. İkinci devrede, mahkûm geceleri tecrit edilir ve gündüzleri bir arada çalışma mecburiyetinde bulundurulurdu. Her iki devrede de, yani birinci ve ikinci devrede hapishanede geçirdiği günlerin her birinden bir gün olarak istifade ederdi. Ancak üçüncü ve dördüncü devreye geçebilmek için mahkûmun iyi hal göstermesi lâzımdı. Bu iyi halin tesbiti nizamname ve talimatnamelerle taayyün eder.

Üçüncü devreye geçen mahkûmun, her üç güne mukabil dört gün cezasından indirilir.

Dördüncü devrede ise bir gün kalır, iki gün sayılır idi.

Bu suretle bilfarz 18 seneye mahkûm olan bir şahsın cezası, dokuz sene altı ay dört gün gibi kısa bir zamanda infaz edilebilir. Ve bu müddet sonunda meşruten tahliye olunurdu.

Hangi suçların failleri ve ne şartlar altında iş esası üzerinde kurulan ceza evlerine alınacaklarının tâyini Adliye Vekâletinin takdirine bırakılmış; Vekâlet de objektif esaslara dayanarak bir talimatname ile şartları tâyin etmiştir. 6123 numaralı Kanunla infazda üç devre kabul ettik ve devrelerde müddetten istifade hakkını tamamiyle kaldırdık. Yalnız meşruten tahliye müessesesini ipka ettik.

Şimdi, Ceza Kanununun 13 ve mütaakıp maddelerinde yapılan tadil dolayısiyle ağırlaşan ve uzayan ceza maddesinin bu kanunun neşrinden evvel suç işliyenlere tatbik edilip edilmiyeceği konusu üzerinde durmak ve teklifi bu zaviyeden incelemek lâzımdır.

Ceza Kanununun geçmişe şâmil olmaması mutlak bir kaidedir. Medeni milletlerin ceza mevzuatında da bu kaide yer aldığı gibi bizim Ceza Kanunumuzun hükümleri arasında, ikinci maddesinde mevki ihraz etmiş bulunmaktadır. Bu maddenin infaza ait olan son fıkrasında aynen şöyle denmektedir :

«Bir cürüm veya kabahatin işlendiği zamanın kanunu ile sonradan neşrolunan kanun hükümleri birbirinden farklı ise failin lehinde olan kanun tatbik ve infaz olunur.» Hangi kanun lehte ise o kanun tatbik edilecektir. Vakı izahatımla tebarüz ettirmiş oluyorum ki 6123 numaralı Kanun hükümleri infaz usullerini değiştirmek suretiyle ceza müddetini ve şiddetini ağırlaştırmış bulunmaktadır. Şu halde ikinci mad-

den'in son fıkrasının sarahatine göre 6123 sayılı Kanunun meriyetinden evvel suç işlemiş bulunanlar eski kanun hükümlerinden istifade etmelidirler. Birinci devre evvelce iki aydan altı aya kadar olan birinci devredeki hücrede kalma müddeti bir seneye kadar çıkarılmak suretiyle ağırlaştırıldığı gibi, ikinci ve üçüncü devrede müddetten istifade sağlanmamak suretiyle, kanunun neşrinden evvel suç işliyenlere dahi ağır ceza çekmek mecburiyeti tahmil edilmiş bulunmaktadır.

Tatbikat üzerinden bir haylı müddet geçmiş bulunmasına göre bunu mutlak olarak bir tesis ile temin etmek zaruri idi. Teklifte derpiş edildiği gibi, bir atıfet olarak değil bunu bir hak olarak tedvin etmeliyiz. Teklif sahibi esbabı mucibesinde meriyet tarihinde iş esasına göre kurulmuş ceza evlerine giren mahkümların istifade ettirilmesini istemiş iken komisyon bunu biraz daha darlaştırarak ikinci devreden üçüncü ve 4 ncü devreye geçenlerin istifade ettirilmelerini bir atıfet olarak teklif etmektedir.

Mesnetlerini hukuk anlayışiyle telif etmekte zorluk çekmekteyim. Evvelâ teklif sahibi tadil hükümlerini, yeni ceza evlerinde bulunan mahkûmlara ıslahı hale adım atmış olmalarını ve cezalarının uzatılması dolayısiyle möral sarsıntıya mâruz kalacaklarına istinadettirmektedir.

Bu sebepler ceza evlerine kapatılarak bu devrelerden henüz istifadeye başlamıyan mahkûmlar için olduğu kadar Ceza Kanununun tadilinden evvel suç işlemiş olanlar için de vârittir.

Birinci ve ikinci devrede iyi hal sahibi olmıyan mahkûmlar iş esasına göre kurulacak ceza evlerine esasen gönderilemezler.

Şu halde kanunun tadilinden evvel suç işliyenlerle mahkûmların bir kısmının tefriki âdil esasa dayanmaktadır.

Komisyon ise, vazıh esbabı mucibe dermeyan etmeksizin, teklif sahibinin stajyer hükümlülere teşmil hususundaki talebini hukuk prensiplerine uygun bulunmadığı mütalâasiyle ve bir mesnede irca etmeden 3 ncü ve 4 ncü devreye geçmiş olanların istifade ettirilmelerini ve stajiyer hükümlülerin istifade ettirilmelerini kabul ediyor. Bu tefrikın yani iş esası üzerine kurulmuş ceza evlerinde ve aynı şartlar altında bulundurulan mahkûmların tefrik edilmesi ve bir kısmının istifade ettirilerek bir kısmının mahrum kılınması sebeplerinde hukuki bir mesnet bulmak lâzımdır. Rapor, bulunması mümkün olmıyan bu mesnetten bahsetmemektedir. Anlaşılıyor ki, teklif sahibi arkadaşımızın teklifi ve komisyonun raporu dar mânada bir atıfet fikrinden mülhem olmaktadır. Bu gibi büyük dâvaların akademik münakaşalarını yaptıktan sonra neticeye varmamız zaruridir. Vâzıı kanun olarak istediğimiz şekilde, istediğimiz kanunu koymak hakkını haiz değiliz. Muktesep hakları hele hürriyetle alâkalı bulunan hakları daima mahfuz tutmak ceza kanunlarını makable teşmil etmemek hukukun ezelî ve ebedî bir kaidesi olarak kalacaktır. İçtimai fayda bundadır. Teklif sahibi arkadaşımızın ve komisyonun böyle bir kaideye uygun teklif getirmiş olmalarını gönülden arzu ederdim. Kürsü sahibi hukukçular bu dâvalarla meşgul olmuşlardır. Ben onların mütalâalarından kısaca bahsedeceğim:

Birleşmiş Milletler İçtimai Teşkilâtı Avrupa Bölgesi mümessili Pol Amur 9 ay evvel memleketimize gelmiş bir tetkik yapmış hapishaneleri dolaşmıştır. Bu kanunun tatbikatı hakında mahkûmların şikâyetlerini dinlemiş. Bir suretinin Adalet Vekâletinde bulunduğunu zannettğim raporunda «infazına hükmolunan hürriyetten mahrumiyet cezasının hiçbir zaman ağırlaştırılmaması icabettiği» yolunda mütalâa dermeyan etmiştir. Raporunda «cezasını çekmiş salâha en çok yaklaşmış olan mahkûmların cezalarının infazı sırasında kazanmış oldukları istifadeden mahrum edilmemeleri» lüzumuna işaret etmiştir. Yani, Adliye Vekâletinin tatbikatını yerinde görmemiştir.

ADLİYE VEKİLİ OSMAN ŞEVKİ ÇİÇEKDAĞ (Ankara) — Meclis görmüştür.

REİS — İzzet Bey rica ederim mevzu üzerinde konuşunuz.

İZZET AKÇAL (Devamla) — Müzakere edilen bir tesistir. Bu mevzu üzerinde konuşmaktayım. Mahmut Goloğlu arkadaşımız bir teklif getirmişler müzakereye vz'edilmiş heyeti umumiyesi üzerinde, konuşuyorum. Mütalâamın istinadettiği hukukçuların eserlerinden bahsetmekliğim lâzımgelir; arkadaşlarımı tenvir için.

ADLİYE VEKİLİ OSMAN ŞEVKİ ÇİÇEKDAĞ (Ankara) — Teklifin çerçevesi içinde...

İZZET AKÇAL (Devamla) — Liyon Üniversitesi profesörlerinden Pol Rubyen'in bu mevzu üzerinde, kanunlar arasında zaman bakımından ihtilât kanunlarının makable ademi teşmili hakkındaki eserinin ikinci cildinin 633 ve 636 ncı sayfalarında bu konuyu inceledikten sonra; «tecrim ve tecziye kanunlarının kendilerinden önce müesses muhaffef durumu kabili tatbik bulunduğunu açıkça beyan etmektedir.

Yine Garonun Fransız Ceza Hukuku şerhinin birinci cildinin 330 ncu sayfasında: «vaziyet ne olursa olsun hal şekli aynı prensibe dayanacaktır. Yeni Kanunu, Cezanın infaz şeklini değiştirmiş ise ancak, mahkûm ve mevkuflar lehinde olmak şartiyle tatbik edilebilir» demektedir.

Paul Rombier ve Gotsis de aynı şekilde mütalâa beyan etmektedirler. Paullobie, İsviçre Ceza Kanununun ikinci maddesini, ki bizim Ceza Kanunumuzun ikinci maddesinin aynına tekabül etmektedir, şerhinde (birinci cilt, dokuzuncu sayfa) Ceza Kanunu meriyete girmeden evvel infaza başlanan hüküm ve infaz hakkında lehte olan kanun ahkâmının tatbikına gidilmesi zaruridir, yolunda mütalâa beyan etmektedir.

Memleketimizde kürsü sahibi, ceza kürsüsünü işgal eden profesörlerin hemen hemen hepisi, hattâ Tahir Hoca da eserinde, biraz sonra Adliye Vekilinin burada okuyacağını tahmin ediyorum...

ADLİYE VEKİLİ OSMAN ŞEVKİ ÇİÇEKDAĞ (Ankara) — Hayır, okumıyacağım.

İZZET AKÇAL (Devamla) — Bilirim okursunuz. Birinci ciltte bir tesisle neşrinden evvel ceza infazını ağırlaştıran hükümlerin, neşrinden evvel suç işlemiş olanların da bir tesisle, bir intıbak maddesiyle lehte olan hükümlerden istifade ettirilmesi lüzumuna kaani bulunduğunu işaret etmektedir.

Sözlerimi kısa kesmek için bâzı arkadaşların sabrını tüketmemek için...

MURAD ÂLİ ÜLGEN (Afyon Karahisar) — Esas hakkında ne kadar mâruzatta bulunursan memnun oluruz.

İZZET AKÇAL (Devamla) — Lehte olan kanun hükümlerinin infaz ve tatbik edilmesi mutlaka lâzımdır. Bu itibarla 1 . VIII . 1953 tarihinden önce suç işlemiş olanlar hakkında da eski kanun hükümleri tatbik olunur, yolundaki muvakkat maddenin tadilini tedvin suretiyle hukuk prensiplerini korumamızın yerinde olacağı kanaatindeyim. Böylece bir önerge veriyorum. Adalete, hakka ve hukuk prensiplerine dayanan bu önergemin kabulünü rica ederim.

TEVFİK İLERİ (Samsun) — Usul hakkında söz istiyorum.

REİS — Buyurun.

TEVFİK İLERİ (Samsun) — Usul hakkında konuşacağım efendim.

Arkadaşlarım, ortada bir mahkûmlar var, bir de bu mahkûmların lehine getirilmiş bir kanun, bir tesis var. Ayrıca bir de geçen Devrede aynı mahkûmların lehine yapılmış birtakım hareketler, tefsir mi, tesis mi? yolunda cereyan eden müzakereler sonunda karara bağlanmış bir mesele var.

Şimdi, buraya gelip de Dokuzuncu Devredeki tefsir meselesi hukuki mi idi, değil miydi, Adliye Vekili doğru mu yapmıştır, yanlış mı yapmıştır, hukuk prensipleri zedelendi mi, zedelenmedi mi? gibi münakaşalara girerek ve asıl dâvayı bir tarafa bırakıp bir müddet daha - hakikaten affedileceklerse - bu kanundan istifade edebilecek vatandaşları perişan etmeye hakkımız yoktur. Burada kendi hukuk anlayışımızı mücadele mevzuu yaparak geçen defa olduğu gibi onları perişan etmiyelim. Eğer geçen defa bu, tesis olarak kabul edilmiş olsaydı birçok mahkûmlar bundan istifade edecekti. Ben şahsan bundan vicdan azabı çekiyorum, illâ tefsir dedik ve onları mağdur bıraktık.

Şimdi, Allah lillâh rızası için bu gibi münakaşalardan vazgeçelim ve şu tesis üzerinde noktai nazarımızı bildirelim, kimler istifade edecek bunun üzerinde duralım. Reis Beyden de tefsir hususuna gelinmemesi bahsinde titiz davranmasını rica ediyorum. Çünkü bu dâvanın tehire tahammülü yoktur.

REİS — Mahmut Goloğlu.

MAHMUT GOLOĞLU (Trabzon) — Muhterem arkadaşlar; hâdisenin gayet kısa izahını yapacağım Zannederim ki, bu kısa izahım yeni gelmiş olan arkadaşlarımı da tenvir edecektir. Tevfik Beyin gayet güzel ifade ettiği gibi, müzakereleri uzatmakla hiçbir zaman müspet bir

neticeye varamayız. Onun için sadece hâdisenin kısa izahını yapacağım.

6123 sayılı Kanun çıktığı zaman ceza tenzilâtı değiştirildi. Ve bu kanun görüşülürken Mecliste bu ağırlaştırma bundan evvelki mahkûmlara da teşmil edilecek mi diye sual soruldu. Edilecek dendi ve Hükümet de bu şekilde tatbikatta konuldu. Tatbik devam ederken evvelce bunun değişmesini teklif eden arkadaşlarımız bu sefer tefsir talebiyle Meclise geldiler, Ağırlaştırıcı sebepler makable teşmil edilemez, bunu tefsir edelim, dediler. Meclis müzakere etti, tefsiri reddeden bir kararla işi bitirdi. Devrenin hitamından önce bendeniz, tefsir teklifini bir tarafa bırakarak, bir maddelik kanun teklifi ile Yüksek Meclise müracaat ettim.

Çünkü, evvelce ceza tenzilâtından istifade eden mahkûmlar öyle bir haleti ruhiye içine girdiler ki, âdeta bu adamlar bugün çıktık, çıkacağız derken bir moral bozukluğu içine düştüler. İşte bu durum karşısında bendeniz bir teklif yaptım, dedim ki : Evvelce ceza tenzilâtından istifadeye başlamış mahkûmlar tenzilâttan istifadeye devam etsinler. Fakat Meclisi Âli tatile girdiği ve seçim yenilendiği için teklifim hükümsüz kalmıştı. Bu teklifimi yeniliyerek bu devrede de aynen verdim.

Benim esbabı mucibem; deminden beri arz ettiğim hususattır. Ceza tenzilâtından istifadeye başlamış olan mahkûmlar morallerini ona göre ayarlamışlardır. Bunlar üzerinde bir sarsıntı yapacağı endişesiyle; bunların ceza tenzilâtından istifadeye devamlarını teklif ettim.

Yalnız benim teklifimle komisyon kararı arasında bir fark vardır. 6123 sayılı Kanunun meriyetinden evvel asri ceza evine girenleri iki kategoriye ayırmak lâzımdır. Birinci kategoridekiler 3 ve 4 ncü devreye hak kazananlardır. Bir de iş yerlerindeki münhalleri doldurmak için oralara sair mahkûmlar arasından seçilmiş stajyerler vardır. Teklifimle bunlar da eski kanun ahkâmından istifadeye hak kazanacaklardı. Fakat yüksek komisyon «Mademki (1 . VIII . 1953) ten evvel ceza tenzilâtından istifadeye başlamış olanlar mevzuubahistir, şu halde o maddei kanuniyenin üçüncü ve dördüncü devreye hak kazanmış olanlar diye tahdidi lâzımdır» dedi. Eğer mümkün olsaydı ve zaman da müsait olsaydı, teklifimin aynen kabulünü iddia ve talebedecektim.

Ancak, Meclisimiz yaz tatiline girmek üzeredir. Verilmiş olan her hangi bir takrir kabul edilecek olursa mevzu tekrar encümene gidecek, tetkiki beş ay sonraya kalacaktır. Beş ay sonra yeniden müzakereler cereyan edecektir. Bu mahkûmların istifadesi de 5 ay sonraya kalacaktır. Takdir Yüksek Heyetinizindir.

REİS — Açık oya arz edilmiş olan lâyihalar hakkında rey vermemiş olan arkadaşların reylerini kullanmalarını rica ederim.

Buyurun Hasan Hayati Ülkün.

HASAN HAYATİ ÜLKÜN (Niğde) — Değerli arkadaşlarım; sabrınızı suiistimal etmeden bendeniz de fikirlerimi arz edeceğim.

Bu kanun Heyeti Celilenin merhametinden istifade ümidiyle teklif edilmiş bulunmaktadır. Mevzu hakikatta hukuki bir meseledir, hukuk nosyonlarına ve realitelerine göre düşünülmek icabetmektedir.

Ceza Kanununu ikiye ayırırlar; birisi suçlara verilen ceza, buna tatbik diyorlar, birisi de, verilen cezanın infazıdır, çektirilmesidir. Buna infaz diyorlar.

Muhterem arkadaşlarım müktesep haklardan bahsettiler. Müktesep hakları tatbikatta, ceza verilmesinde kullanılır. Çünkü suç âni olarak işlenmiştir ve o zamanki cemiyetin hâkim olan düşüncesine göre tedvin edilmiş olan kanun o zaman işlenmiş olan suçlara elbette kabili tatbiktir ve olacaktır. Ancak infaz bundan ayrılmaktadır. İnfaz âni değildir. Mahkûm giydiği hükmü, üç, beş veyahut 30 sene neyse tam olarak çekecektir. Cemiyet bunu ele almıştır. Cemiyet, infaz esnasında yeniden meydana gelen hal ve şartlar dairesinde infaz şeklini zamanına göre değiştirmek salâhiyetindedir. Arkadaşlarımızın müktesep haktan bahsederek ağırlaşan hükümlerin evvelki mahkûmlara tatbik edilmesi yolundaki beyanları vârit değildir.

Gerek ecnebilerdeki, gerek memleketimizdeki nazariye şöyledir : İnfaz usulü, infaz hukuku makable teşmili caiz olan mevaddandır. Ecnebi müellifler de infaz hukukunun usul hukuku meyanında bulunduğunu kabul etmişlerdir. Bunu, icabederse, arkadaşlarımız uzun uzadıya anlatacaklardır. Yani Garp nazariyecileri de infazı usul hükümleri meyanına almışlardır ve infaz usulü müktesep hak teşkil etmemektedir.

Bir nokta daha var ki, o da enteresandır : Bizim Ceza Kanunumuzun ikinci maddesi usul

hükmünü esasa alır şekilde, cezaların nasıl infaz edileceğini de hükme bağlamıştır. Fakat bu bir zühul eseri olabilir. Halbuki bizim Ceza Kanunumuzun ikinci maddesi usul hükmünü esasa almış diye bu kadim hataya istinadetmek doğru değildir.

İZZET AKÇAL (Rize) — O halde şimdi hükmü yok mu?

HÂMİD ŞEVKET İNCE (Erzurum) — O madde şimdi hükümsüz mü?

HASAN HAYATİ ÜLKÜN (Devamla) — O maddenin baki kalması yeni bir tedvin ve ıslaha mâni teşkil etmez.

HÂMİD ŞEVKET İNCE (Erzurum) — Tedvine mâni teşkil etmez.

HASAN HAYATİ ÜLKÜN (Devamla) — Bu itibarla asıl maksadım, meselenin hukuki tarafı, arz edilen teklifin doğru olmadığı merkezindedir. Ne kadar hukuk nosyonlariyle müdafaa edilirse edilsin, varılacak neticenin bundan ibaret olduğu kanaatindeyim.

Ancak şunu da arz edeyim ki, bu kanunu teklif edenler ve bunu müdafaa edenler muhakkak Yüksek Heyetinizin rahmü şefkatinden istifadeye teveccüh edeceklerdir. Fakat hakikaten rahmü şefkat gösterilmesi lâzım gelen bir unsur mevcut ise bu 300, 500 fertten ziyade büyük Türk cemiyetidir! (Alkışlar, bravo sesleri) Türk cemiyetini mustarip eden böyle bir hâdisede şimdiye kadar muhtelif vesilelerle af yoluna gidilmiştir. İkinci ve üçüncü defa yeni ve çeşitli vesilelerden istifade cihetine gidilmekle zannediyorum ki, affı suiistimal ediyoruz. Bu ise hakkaniyet kaidelerine uygun düşmiyecektir. Zira her affa mâruz tutulan bir hükümlü karşısında ondan daha fazla mustarip bir cemiyet, bir aile mevcuttur. Suçlu nasıl mustarip ise, cemiyetimiz de mustariptir. Hukuk ve kanun istikrarı cemiyetlerin ve fertlerin nizam ve asayişinde mühim unsurdur. Binaenaleyh şu kanun bu kanun değişsin demek memleketimizde arzu edilen kanun istikrarını temin edemez. Hukuki nizamımıza, cemiyet nizamımıza zarar verecek olan bu teklifin reddini rica ediyorum. (Alkışlar).

REİS — Açık oya arz edilen lâyihalara oy verme muamelesi sona ermiştir.

SERVET SEZGİN (Çanakkale) — Muhterem arkadaşlar, kanun teklifi Türk Ceza Kanunun 13 ncü maddesi infaz şeklini istihdaf etmekte, ona taallûk etmektedir. Türk Ceza Kanununun 13 ncü maddesi Yüksek Heyetinizin malûmu olduğu üzere, ağır hapis cezalarının infazına taallûk etmektedir. Ağır hapis cezalarının infazı hususunda gerek Ceza Kanununun 13 ncü maddesi, gerekse yeni 13 ncü maddesi dereceler kabul etmekte ve müebbet hapis cezasını da buna kıyasen tatbik etmektedir. Eski Ceza Kanununun 13 ncü maddesi muvakkat ağır hapis cezalarının infazında 4 devre kabul etmekte idi : Birinci devre, geceli gündüzlü tecrit, ikinci devre sadece geceleri tecrit, üçüncü ve dördüncü devre ise tecrit edilmeme devresidir.

Eski kanunun 13 ncü maddesi, mahkûma verilen cezanın 1/20 devresinin geceli gündüzlü kapalı bir hücrede geçirileceği ve bu müddetin bir aydan az, 6 aydan fazla olmıyacağı hükmünü vaz'eylemişken yeni kanunda geceli gündüzlü tecrit devresi bir misli artırılmış, en az 2 ay, en çok bir sene hükmü konulmuştur. Eski kanununda birinci devrede geçen müddetin altıda biri kadar ikinci devre için müddet kabul edilmiştir. Yeni kanunda ise ikinci devre sadece çalıştırma müddetini koymuştur. Birinci devreyi bitirenler ikinci devrenin çalıştırma sistemine girerler. Eski kanunun üçüncü devresi ise, birinci ve ikinci devrelerden arta kalan devre olup bu müddet ise mahkûmiyet müddetinin üçte biri kadardır. Eski kanunda, üçüncü devreye geçmiş olanlar bu üçüncü devrede geçirdikleri her üç güne mukabil bir gün faydalanırlar. Dördüncü devre ise, birinci, ikinci ve üçüncü devrelerden arta kalan müddettir ki, burada geçen her gün iki gün sayılır.

Yeni kanuna gelince, bu kanun üç devre kabul etmiştir. İkinci devrede çalışma, üçüncü devrede iş esasını koymuştur. Vaziyet böyle olunca yeni kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren eski hükümlüler geceli gündüzlü hücre müddetlerini artırmış, üçüncü, dördüncü müddetlerde faydalanma esasını kaldırmış, dolayısiyle meşrutan tahliye müddetlerini de geciktirmiştir. Yeni kanunun meriyete girmesi üzerine Adliye Vekâleti keyfiyeti tetkik ettirmiş ve değiştirilen 13 ncü madde karşısında cezanın infaza mütaallik hükümleri makable teşmil edilecek mi edilmiyecek mi diye alâkalı teknik daireye tetkik ettirmiş, görüşmüş, neticede ilmî doktrinlerin, infaza mütaallik kaidelerin makable şâmil olacağı merkezinde olacağı göz önünde tutularak 77/18

sayılı tamimi müddeiumumiliklere göndermiştir. Ve yeni kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren bütün hükümler hakkında yeni kanunun infaz sistemi tatbika başlanmıştır. Kıymetli ve muhterem arkadaşlarım bâzı nazariyeler ileri sürdüler, misaller verdiler. Paul Amour'dan, Lion Üniversitesi Profesöründen ve Garon'un fikirlerinden bahsettiler. Paul Amour hukuk sahasında bir otorite değildir, Lion işaret ettikleri gibi tercim ve tecziye bahseder, Garon; sadece ceza natüründen bahseder.

Biz, kanunu etraflı bir şekilde tetkik ettik, etüd ettik, yaptığımız bu tetkikler neticesinde Vidale ve Magnol (Cours de Droif Ceriminel et Science pe'nitentiaire) adlı eserinde - (ki bu eser 1949 da 9 ncu defa tabedilmiştir -) Hukukta birer otorite olan, çok kıymetli yeni fikirleri ihtiva eden bu eserlerin ikinci cildinin 1389 ve 1390 ncı sayfalarında, her iki müellif, bildiğiniz gibi esas itibariyle ceza kanunlarının kaide olarak makable şâmil olmamaları lâzımgeldiği fikrini izah etmektedir. Fakat bu ana kaidenin mutlak olmadığını, bâzı istisnaların kabulünün zaruri olduğunun misallerini vermektedirler. Filvaki hususi hukukta ve ceza hukukunda kanunların makable şâmil olmamaları esas kaidedir. Roma hukukundan beri bu böyledir. Ama her hukuk kaidesinde olduğu gibi hukukun bu ihtiyar kaidesinin de bâzı istisnaları vardır. Roma hukukundan beri kanunsuz ceza olamaz (Pena sina Lege) diyen kaidesinin bâzı istisnaları kabul edilmiştir.

Müellifler de bunu kabul etmektedirler. Demek oluyor ki Çeza Kanununda yeni bir usul kaidesi mevcutsa, bu usul kaidesi mahkeme merciini değiştiriyorsa bu, makabline şâmil olur. Eğer yeni kanun mahkûmun ıslah ve terbiyesi bakımından infazdaki kaideleri değiştiriyorsa, o kanun mahkûmün en iyi şekilde terbiye ve ıslahını hedef tuttuğu için makabline şâmil olmak lâzımgelir. Çünkü hapishanenin gayesi mahkûmu ıslah ise ve bu infaza mütaallik kanun da mahkûmun en iyi şekilde ıslah ve terbiyesini hedef tutuyorsa bunun makabline şâmil olması lâzımdır. Nasıl usul kaideleri de iyi şekilde adaleti tecelli ettiren bir kaide ise - Eserlerinin arz ettiğim sahifesinde - bunun da, infaza ait kanunlar gibi makabline şâmil olması lâzımgeleceği fikrini müdafaa etmektedirler. Ayrıca Rovt adlı müellif (Cours de Droit criminel frncais) ismindeki eserinde (Cilt 2, sahife 13 ve müteakıp sahifeler) bunların makable şâmil olması fikrini müdafaa etmektedir.

Donnedient de Sabrer eserinin, cilt 1, sahife 912 sinde infaza mütaallik kaideler, ıslah ve terbiye kaidelerinin makable şâmil olması fikrini ileri sürerken enteresan bir misal vermektedir. Bu misalde; Fransa'da bir mahkûm teb'it cezasını bir yarımadada çekerken bu cezaların Kaledonya Yarımadası yerine bir adada çektirilmesine dair çıkan kanunun daha ağır olduğunu ve bunun ilk defa olarak Dreyfüs hâdisesinde Dreyfüs'e ilk defa tatbik edildiğini ve binaenaleyh makable teşmilin yerinde olacağını söylüyor.

Ancak; Lögos ve Donnedient de Sabrer diyorlar ki; eğer infaza mütaallik hüküm cezanın natüründe bir değişiklik husule getiriyorsa infazın makable teşmil olmaması lâzımgelir. Abdullah Gözübüyük Adalet Dergisinde yayınladığı bir yazıda infaza mütaallik hükümlerin makable teşmil olunmalarını istiyor. Natüre gelince; natür cezanın vasfını değiştirmektedir. Burada ise cezanın vasfında bir değişiklik yoktur.

Cezanın vasfında bir değişiklik olmadığına göre şu halde doktrinler birbirine uymamaktadır. ve galip doktrin Adalet Vekâletinin tamiminin kanuna uygun olduğu yolundadır. Garo, Rout, Vidale ve Moguol bu fikirdedirler.

Bizim Ceza Kanunumuzun ikinci maddesinin şerhini tetkik ettim, Faruk Erem (Ceza hukuku) adlı kitabında bu hususa temas etmemektedir. Bu hususdaki ilmî doktorinler muvacehesinde, arz ettiğim neticeye varılmış ve bu yolun en iyi ıslah yolu olacağı derpiş edilmiş ve makable şâmil olması tamim edilmiştir. Ancak ben bu noktada başka bir mevzuu ele alacağım. Adalet Vekâletinin görüşü kanuna uygun olmakla, beraber bizim hapisaneler sistemimizle, bir de realitelerin doğurduğu vaziyet vardır. Bir defa bizde hücreler Avrupadaki gibi tamamen sıhhi ve modern değildir.

REİS — Servet Bey, mevzua intikal edin, rica ederim.

SERVET SEZGİN (Devamla) — Mevzuun içindeyim.

HÂMİD ŞEVKET İNCE (Erzurum) — Kanundan bahsedin. Kanun mülga mı?

SERVET SEZGİN (Devamla) — Sadece infaza taallûk etmiyor. İkinci madde ile bu meseleyi halletmek imkânı yoktur. İlmî misalleriyle arz ediyoruz. Doktrin böyle olunca 402 nci madde ile ...

HÂMİD ŞEVKET İNCE (Erzurum) — Doktrin kanun hükmünde midir?

SERVET SEZGİN (Devamla) — Gologlu'nun mütalâasını mı kabul edeceksiniz, büyük hukuk otoritelerinin noktai nazarını mı?

HÂMİD ŞEVKET İNCE (Erzurum) — Doktrin sırası değildir.

SERVET SEZGİN (Devamla) — Doktrin meselesi değildir bu, ben de böyle diyorum. Doktrinle bu işin içinden çıkılamaz. Çıkılmadığı da uzun zamandan beri devam eden münakaşalardan açıkça anlaşılmaktadır. Hücre müddeti arttığı için ceza da uzuyor ve ağırlaşıyor ve bu da adalet hisini rencide ediyorr. Mahkûma, daha fazla kalacağım gibi bir his geliyor. Ben müfettiş sıfatiyle gezdiğim birçok yerlerde gördüm ki, hakikaten birçok hapisanelerimizde modern hücre yoktur. Bir çoklarında mecburi çalışma sisstemi yoktur. İş esasına müstenit yerlerimiz de yoktur. Bu vaziyet muvacehesinde mahkûmlar höcrelere konmakla daha fazla ceza verilmiş hissine kaptırıyorlar. Onun için teklifte, mebus arkadaşlara vâkı müracaatlar neticesinde buraya gelmiş bulunmaktadır. Teftiş esnasında da müfettiş arkadaşlarımız vaziyeti yakinen müşahede etmişlerdir. Mahkûmlar kendilerine yalvarmışlardır, bize merhamet ediniz demişlerdir. Ben de Mahmut Gologlu arkadaşımızın teklifini desteklerim. Biz diyoruz ki; 13 ncü maddenin meriyete girdiği tarihten itibaren işlenen fiillere yeni kanun tatbik edilsin. Bu hususstaki teklifim komisyonda reddedildi. Ben bu teklifin reddedilmesine taraftar değilim. Yüksek Heyetinizden rica ediyorum, hakikaten bizim hücreler gayrisıhhi vaziyettedir, bunlar insana cezada ağırlaştırma hissini uyandırmaktadır, birçok mahkûmlar bu ümide kapılmışlardır, bu yanlış aksettirilmiş, gankren olmuş dâvanın ortadan kaldırılması vesilesivle Mahmut Gologlu arkadaşımızın teklifini kabul edelim, bu konuşulsun... Yoksa bu işin icinden çıkmaya imkân yoktur. Bu teklifle bunun icinden çıkalım.

REİS — 1954 Malî yılı Muvazenei Umumive Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde münakale yapılması hakkındaki kanun lâyihasına (280) rey verilmiştir. Ret ve müstenkif yoktur. Binaenaleyh lâyiha (280) reyle kanunlaşmıştır.

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 Malî yılı Bütçe Kanuna bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun lâyihasına, kabul etmek suretiyle, (282) arkadaş rey vermiştir. Muamele tamamdır. Lâyiha kanunlaşmıştır.

İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun lâyihasına, kabul etmek suretiyle, (282) rey verilmiştir. Muamele tamamdır. Binaenaleyh lâyiha kanunlaşmıştır.

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Kanununa iki madde ile bu kanunun 13 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası için (281) oy kullanılmıştır. Ret ve müstenkif yoktur. Muamele tamamdır ve lâyiha kanunlaşmıştır.

REİS — Adalet Vekili.

ADLİYE VEKİLİ OSMAN ŞEVKİ ÇİÇEKDAĞ (Ankara) — Muhterem arkadaşlar, 1 Ağustos 1953 tarihinde meriyet mevkiine giren Türk Ceza Kanunun bâzı maddelerini tadil eden 6123 sayılı Kanun, memleketimizde ceza infaz sistemlerini 13 ncü maddesiyle değiştirmiş bulunmaktadır. Bilhassa 3 günün dört gün, bir günün iki gün sayılmasını tazammun eden 3 ncü ve 4 ncü devrelerden istifade keyfiyetini tamamen ortadan kaldırmış ve her hükümlünün mahkûm olduğu gün kadar mahkûmiyetini çekmesi lüzumunu taknin eylemiştir.

Biz, Yüksek Meclisin tecelli eden bu iradesi muvacehesinde, kanunun infaza taallûk eden ahkâmını makable teşmilen tetkik ettik. Ancak kanunun meriyet tarihi olan 1 Ağustos 1953 tarihine kadar istifade haklarını mahfuz tuttuk ve o tarihten itibaren üç günün dört gün, bir günün iki gün sayılması hakkındaki usulü kanunun âmir hükmüne tevfikan terkettik ve olveçhile infaz yoluna tevessül ettik. Biz böylece infaz sistemimizi teyit ve teşmil ederken İzzet Akçal arkadaşımız bâzı arkadasları ile bir tefsir talebinde bulundu. Bizim tatbikatımızın isabetsiz ve kanuna aykırı bulunduğunu burada iddia etti ve kanunun meriyeti tarihine kadar suç işlemiş olanların hepsinin eski kanuna yani eski infaz sistemine tâbi tutulmalarının icabettiğini ifade etti.

Biz o zaman yüksek huzurunuzda kendileri hangi profesörün fikir ve makalelerine dayanıyorsa biz de o profesörün fikir ve makalelerine dayanarak fikrimizi arzettik. Bunların üstünde de Büyük Millet Meclisinin yüksek iradesinden mülhem olduğumuzu tebarüz ettirdik ve dedik ki; 6123 sayılı Kanunun müzakeresi sırasında o zaman Zonguldak Milletvekili olan Muammer Alâkant komisyon sözcüsünden sordu; «Yeni kanun meriyete girdiği tarihte eski suçluların 3 günü 4 gün, bir günü iki gün sayılmayı tazammun eden eski infaz sisteminden istifade edecekler mi? »

Komisyon sözcüsü diyor ki: «Hayır bunlar, 1 Ağustos 1953 gününe kadar eski kanun hükmünden istifade edecekler, fakat bu tarihten sonra istifade edemiyeceklerdir. Komisyonumuzun vardığı netice budur.» Tek ses çıkmıyor. O zaman kanunun teklifinde bulunan arkadaşlar da burada mevcut. Tek ses yok. Arkadaşımızın sorduğu suale verilen cevapla Meclisin muazzam ve muhteşem tasvibine iktiran eden bu kararla 1 Ağustos 1954 e kadar müktesep hakları, 1 Ağustos 1953 tarihinden sonra da yeni infaz sisteminin tatbik edileceği hususunu kabul ve makable teşmil ediyor.

İşte biz tecelli eden bu vazıh ve katî iradeye tevfiki hareket ettik. Biz de yeni kanunun hükmünü, ruhunu makable teşmil ettik. Arkadaşımız buna rağmen tefsir talebinde bulundu. Uzun müzakere ve münakaşalar cereyan etti ve nihayet Büyük Meclis tatbikatımızın isabetini vârit görerek, onu teyidederek tefsir talebini reddetti.

Şimdi vaziyet bu, Meclisin iradesine, sarih kararına iktiran etmiş olan bir hâdisenin, bir vakıanın tekrar şu profesörün bu ifadesi, bu profesörün şu ifadesi, Paul Amor isminde bir mütehassısın şu raporunu ihticacetmek suretiyle tekrar maziye rücu etmek, münakaşaları, müzakereleri burada tekrar aksettirmek her halde hukuk realiteleriyle, Yüksek Meclisin teamülü ve tecelli eden iradesiyle kabili telif görülmez.

HÂMİD ŞEVKET İNCE (Erzurum) — Hakkımız değil mi?

ADLİYE VEKİLİ OSMAN ŞEVKİ ÇİÇEKDAĞ (Devamla) — Müsaade buyurun Hâmid Bey, o zaman da söylediniz.

HÂMİD ŞEVKET İNCE (Erzurum) — Şimdi konuşmak kanuni hakkımız değil mi?

ADLİYE VEKİLİ OSMAN ŞEVKİ ÇİÇEKDAĞ (Devamla) — Şimdi aradaşımız Goloğlu bir teklifte bulunuyor, bu teklifte deniyor ki; «Kanunun meriyete girdiği tarihte üçüncü ve dördüncü devrede bulunanlar bir günü iki gün, üç günü dört gün sayılmak suretiyle bakıyei ceza müddetlerini ikmal etsinler. Vekâletin tetkikatı doğrudur, iltihak ettik, iştirak ediyoruz, Meclis kararını, iradesini belirtmiş bulunuyor, ancak bunu Meclisin bir atıfeti olarak istirham ediyoruz» diyor.

Bu, Meclisin atıfeti mevzuu burada münakaşa edilirken hakikaten 500 - 600 arasında bulunan bu üçüncü ve dördüncü devre mahkûmlarına, hükümlülerine bu atıfeti teşmil etmek yerinde olacak mıdır, olmıyacak mıdır?

Bir vekil olarak, realitelerden mülhem olarak, ceza evlerinin durumunu göz önünde tutarak diyorum ki, arkadaşımızın bu teklifini vârit görmüyorum. Ama atıfetin kaynağı, asıl kaynağı siz olduğunuz için sizin takdirinize terk ediyorum. Niçin vârit görmüyorum. Müsaadenizle onun esbabı mucibesini arz edeyim.

Bugün mer'i olan kanun meriyete girdikten sonra 3 ncü ve 4 ncü devrede bulunan hükümlülerden bir kısmını yeni kanunun âmir hükmüne tevfikan merkez ceza evlerine iade ettik. Bunlar firar suçlulariydi. Bunlar inzıbatı muhil hareketlere tasaddi etmişlerdi. Bunların miktarı da 80 - 90 arasındadır.

Şimdi ,arkadaşımızın bu teklifini kabul edecek olursak, firar etmiş, inzıbatı ihlâl eylemiş hükümlüler merkez ceza evlerinden tekrar yeni ceza evlerine getirilecek ,onların bir gününün iki ve 3 gününün 4 sayılması için kanunun hükmünü infaz edeceğiz, bir. İkincisi : Yine kanunun âmir hükmüne göre yol kesmek, yağma, mükerrer katilden, mükerrer hırsızlık suçlarından hüküm giymiş olanlar var ki, bunlar yeni kanun hükmüne göre yeni ceza evlerine alınamazlar. Yani iş esasına müstenit ceza evlerinde bunların cezaları infaz edilemez, mutlaka merkez ceza evlerinde hükümleri infaz edilecek kimselerdir. Meselâ yağmadan, yol kesmeden, gasıptan, hırsızlıktan mükerrer olarak hüküm giyenler ve yine irtikâp, irtişadan hüküm giymiş olup da iş esasına müstenit ceza evlerinde cezalarının infaz edilmemesi hakkında kanunda âmir hüküm bulunan hükümlüler merkez ceza evlerine nakledilmişlerdir. Şimdi onları derleyip, toplayıp bu tarafa getireceğiz ve bunların bir gününü iki gün, üç gününü dört gün

sayacağız. Halbuki kanun : «Şu yol kesen, yağmacılık yapan adamlar asri ceza evlerinde, yani iş esasına müstenit ceza evlerinde bulunamazlar. Bunları burada bulundurmak, ıslah etmek mümkün değildir» diyor.

HÂMİD ŞEVKET İNCE (Erzurum) — Bugün söylüyor.

ADLİYE VEKİLİ OSMAN ŞEVKİ ÇİÇEKDAĞ (Devamla) — «Binaenaleyh onları merkez ceza evine ilka ediniz» diyor. Biz onları oraya ilka etmiş bulunuyoruz. Arkadaşımızın teklifi kabul edilecek olursa bu gayrikabili ıslah suçun faillerini, kanunun bu sarih esbabı mucibesine rağmen, yeni ceza evlerine getireceğiz. Orada bir günü iki; üç günü dört gün olarak cezalarını çekecekler. Bu çok esaslı bir mahzur teşkil eder. Bu atıfetiniz 500 - 600 kişilik bir grupa teveccüh edecektir. Bu böyle oldu mu ceza evlerinde bulunan bütün hükümlüler bu defa üç senede, dört senede bir Meclisin böyle bir affı tecelli etmektedir diyerek Meclisi ve muhterem âzayı müracaatlariyle meşgul edeceklerdir. Bu da nizamı bozmaya mâtuf hareketlerdir. (Alkışlar) Bu itibarla biz vekâlet olarak daha birçok mahzurları da göz önünde tutarak bir atıfet mahiyetinde olan bu hususun kanunlaştırılmasından muhterem heyetinizin tevakki etmesini istirham ediyoruz. Bütün bu istirhamımızla beraber irade yine Yüksek Heyetinizindir. En iyiyi ve realiteleri gören kimseler olarak takdir buyuracak sizlersiniz.

REİS — Mehmet Daim Süalp. Yok. Halil Özyörük.

HALİL ÖZYÖRÜK (Konya) — Muhterem arkadaşlar; haddi zatında çok mühim olan bu meselenin geçen devredeki safahatından bahsetmek bence beyhude vakit geçirmek demektir. (Doğru doğru sesleri) Çünkü, hâdise, yeni bir kanun teklifi ile Yüksek Huzurunuza gelmiş bulunuyor. Teklif edilen kanun; 13 ncü maddenin dört devresinden 3 ncü ve 4 ncü devrelerine, Ağustos 1953 tarihinde girmiş bulunanların eski kanun hükümlerinden istifade etmesine munhasırdır. Filhakika meselenin iç yüzünü ve hukuki safahatini ve esaslarının niçin böyle olduğunu, neden böyle yapılmak lâzımgeldiğini izah edebilmek için her halde uzun tafsilâta girmek mecburiyeti vardır. Fakat görüyorum ki, buna tahammül yoktur; binaenaleyh bundan feragat ediyorum.

Arkadaşımızın teklifi, üç ve dördüncü devrelere girmiş bulunanların eski 13 ncü maddedeki üç ve dördüncü devrelerden istifade etmesine munhasırdır. Burada nazara alınacak bir nokta vardır. Üç ve dördüncü devreler infaz küllü içinde bulunuyor. Bu devrelerin birinci ve ikincisini bırakıp da üçüncü ve dördüncüsünden başlamanın sebep ve illeti nedir. Eğer hakikaten hukuk prensiplerine dayanacak olursak infazı kül olarak ele almak lâzımgelir. Fakat ben komisyonda şahsan bu teklife muvafık rey vermiş olmak itibariyle teklifin aleyhinde bulunacak değilim. Körün istediği Allah'tan iki göz, O birini vermiştir. Hepsini istiyoruz. Eh, onunla da iktifa ederiz.

Şimdi asıl mühim olan şu : Bir adam; 6123 sayılı Kanundan mukaddem suç işlemiş ve hattâ infaza da başlanmış iken niçin infaz tarihinden başlatmayıp da üçüncü devreden başlatılıyor?

Muhterem Adliye Vekili arkadaşımız bunu bir atıfet olarak tavsif buyurdular. Yüksek Meclisin atıfetkârane muameleleri, kararları Anayasanın muayyen ahvaline ve hükümlerine bağlıdır. Yüksek Meclis hiçbir zaman lüzumsuz ve icapsız âtıfette bulunmaz. Bunu atıfetkârane bir muamele telâkki buyuruyorlarsa kendileri daha evvel yaptıkları tamimde üçüncü, dördüncü devrelerden yani yeni kanun yürürlüğe girmiş olduğu zaman istifade etmiş olanların istifadeleri bakı kalmak suretiyle ondan sonra geçen zamandan istifade etmemelerini tamim etmişlerdi. Şu halde atıfet, demek ki, daha evvel kendileri tarafından yapılmıştır. Çünkü zehapları doğru ise eski maddeden hiç istifade ettirilmemek ve ceza evinde kalma müddetinin bir gününü iki gün hesap ettirmemek lâzımgelirdi.

Ben yüksek vekâletin bu tamimindeki tarzı hareketini de doğru bulmuyorum.

Şimdi işin esasına girmek suretiyle meseleyi halletmek hakikaten çok uzun zaman sarfını istilzam edecektir. Onun için esasa girmek istemiyorum. Yalnız bir arkadaşım, Ceza Kanununun 2 nci maddesindeki infaz kelimesinin konması dolayısiyle zühule hamleden bir ifadesinden müteessir olarak yüksek huzurunuzu işgal ettim.

İnfaz kelimesi zühulen konmuş bir kelime değildir arkadaşlar. İtalyanca aslından motamo tercüme ettiğimiz metinde eski ve yeni hükümler tehalüf ettikleri takdirde hangisi lehte

ise onun tatbiki lâzımgeleceği musarrahtır. Biz bu metni aldığımız zaman, tatbik kelimesini aynen almakla beraber infaz kelimesini de ilâve ettik. Tatbik ile infaz elfazı müteradifeden değildir.

Tatbikle infaz elfazı müteradifeden olmadıkları içindir ki, infazın mutlaka bir mânası olması lâzımgelir. İnfaz, hükmün icra safhası demektir. İkinci madde böylece tercüme edilmiş bulunduğu halde kanun vâzımız Türk Ceza Kanununa alırken infaz kelimesini de ilâve etmiştir. Çünkü islâm hukukundan mülhem olan vâzı kanunun noktai nazarına göre infaz, hükmün bir safhasıdır. Hüküm, infaz tamamlanıncaya kadar bir safha ifade eder. Tatbik kelimesi cezaya ait olduğuna göre infaz hükmün yerine getirilmesidir. Kaza böylece tamam olacağı için infaz kelimesinin oraya konması füzuli değildir. Hiç bir zaman zühule müstenit değildir. Bililtizam konmuştur.

Şimdi arkadaşlarımı hiçbir zaman tahtie edecek değilim. Bu, nihayet herkesin anlayışına tâbi bir meseledir, ve herkes anlayışına göre takdir ve kanaatini ifade eder. Nasıl ki, Adliye Vekâletinin üçüncü ve dördüncü devrelere girmiş olan mahkûmların müşeddit hükümlerin yürürlüğe girdiği 1 Ağustos 1953 tarihine kadar vâkı istifadelerini kabul etmek şartiyle ondan sonra geçecek müddetlerin indirmeden vâreste olacağı hakkındaki noktai nazarı da bir kanaat ve takdir eseridir. Ben şahsan temenni ederdim ki, Ceza Usulümüzün 402 nci maddesi açık hükümleri ihtiva ettiğine ve orada bir cezanın çektirilmesinde tereddüt hâsıl olursa mahkemeden hüküm istenir. denildiğine göre vekâlet bu işe müdahale etmesin. Bu yol varken Adliye Vekâletinin bunu üzerine almaması daha doğru olurdu.

ADLİYE VEKİLİ OSMAN ŞEVKİ ÇİÇEKDAĞ (Ankara) — Meclis karar verdi beyefendi, yapmayınız bunu.

HALİL ÖZYÖRÜK (Devamla) — Fakat bir kere olan olmuştur. Şimdi meselenin hallinde üçüncü ve dördüncü devreler itibariyle beraber bulunuyoruz. Çünkü bizim istediğimiz bir kül idi. Teklif ise ancak bunun yarısını ihtiva ediyor. Eğer Heyeti Celile tam bir infaza teşmil ederse şüphesiz ki daha musip olur. Benim kanaatim budur.

Heyeti Umumiye üzerinde zaten muvafık rey vermiş olmak itibariyle daha fazla konuşmak mânasızdır. Maddeler geldiği zaman o maddeler hakkındaki mütalâalarımızı, teklif vâkı olursa ayrıca arz ederiz. Şimdilik bu kadarla iktifa ediyorum.

REİS — Efendim şu ana kadar 7 arkadaş söz almış ve bu yedi arkadaş da konuşmuştur.

Şimdi müzakerelerin kifayetine dair iki takrir vardır. Onları okutup reyinize arz edeceğim.

B. M. M. Riyasetine

Müzakere kâfidir maddelere geçilmesinin oya arzını teklif ederim, saygılar.

Trabzon Mebusu
Muzaffer Harunoğlu

Yüksek Reisliğe

Bu mevzuun üzerindeki müzakerelerin kifayetini arz ve teklif ederim.

İsparta Mebusu
Said Bilgiç

REİS — İkisi de aynı mahiyettedir. Müzakerenin yeterliği hakkındadır. Reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Bu kanun teklifinin reddi hakkında iki takrir var, onu okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

Şifahen arz ettiğim sebeplerle lâyihanın reddini talebederim.

Niğde Mebusu
Hasan Hayati Ülkün

Yüksek Reisliğe

Arz edilen sebeplere binaen kanun teklifinin reddini arz eylerim.

Çoruh Mebusu
Muzaffer Önal

REİS — Bu okunan iki takrir de aynı mahiyettedir ve kanun teklifinin reddini mutazammındır. Bu takrirleri reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Bu iki takrir de reddedilmiştir.

Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Bu kanun teklifinin müstaceliyetle görüşülmesi, komisyon başkanlığı tarafından bir takrirle teklif edilmektedir.

Yüksek Reisliğe

Trabzon Mebusu Mahmut Goloğlu'nun, Türk

Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 6123 sayılı Kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkındaki kanun lâyihasının müstaceliyetle görüşülmesini, encümen kararıyle arz ve teklif ederim.

Adliye Encümeni Reisi
H. Özyörük

REİS — Kanun teklifinin müstaceliyetle görüşülmesini kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 6123 sayılı Kanuna muvakkat bir madde eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 9 . VII. 1953 tarih ve 6123 sayılı Kanuna aşağıda yazılı muvakkat 3 ncü madde eklenmiştir:

Muvakkat madde 3. — 6123 sayılı Kanunun meriyete girdiği 1 . VIII . 1953 tarihinden önce iş esasına müstenit yeni ceza evlerinde 3 ve 4 ncü devrelere geçmeye hak kazanmış mahkûmlar hkkında eski kanun ahkâmı tatbik olunur.

KEMAL YÖRÜKOĞLU (Van) — Muhterem arkdaşlar; infaza taallûk eden hükümler makable teşmil edilir mi edilmez mi, hususlarında geniş münakaşalar oldu, bunun hakkında mâruzatta bulunacak değilim.

Yalnız şunu arz etmek isterim ki, infaz hükümlerini şiddetlendiren hükümlerin makable teşmil edilip edilemiyeceği, nazariyatta, halledilmiş değildir. Nitekim burada konuşan arkadaşlarımız müelliflerden bahsedip bâzılarının, teşmil edilir, bâzılarının teşmil edilmez, dediklerini ifade etmişlerdir. Demek ki bu mesele tamamen halledilmiş değildir.

Ancak bizim, Türk mevzuatında geçmiş hâdiseleri nazarı itibara almamız iktiza eder. Ezcümle Ceza Kanunnamei Hümayunu mevkii meriyetten kalkıp, onun yerine Türk Ceza Kanunu mevkii meriyete konduğu zaman, eski Ceza Kanununda birtakım cezalar vardır ki, bunlar da kürek, kalebentlik gibi cezalardı, bu cezalar Türk Ceza Kanunu ile kaldırıldığı için, ikinci maddenin (infaz) kelimesinin makable şâmil olup olmaması hususunda o zamanki vâzıı kanun tereddüdettiğinden dolayı bir intikal maddesi sevk etti. Sevk edilen hüküm şu şekildedir; Ceza Kanununun ikinci maddesi hükmü o kanunun meriyetinden evvel katîleşmiş olan veya infaz edilmekte bulunan hükümlere teşmili, yani bir intikal maddesinin sevkını zaruri kılmıştır.

Binaenaleyh şimdi bu, ister hak olarak, isterse atıfet olarak nazara alınsın, yeni bir kanunla teşdidi müstelzim hükümlerin makable teşmil ettirilmemesi yüksek temayülünüzle tebellür etmiştir. Geçmiş mevzuatımızda bunlar mevcuttur. Bendenizin kanaatine göre, bu hükmün, bu kanunun, yani; cezalarda infaz sisteminin teşdidine ait 6123 sayılı Kanunun 13 ncü maddesinin, kanunun neşrinden evvel, cezaları katîleşmiş veya infazına başlanmış olan mahkûmlara tatbik edilmesi daha âdilâne olur kanaatindeyim, bunu daha tatminkâr bulurum. Ancak, suç işlemiş, cezası taayyün etmemiş, katîleşmemiş, olanların bunun şümulü haricinde kalması adalete daha uygun düşer kanaatindeyim. Bu itibarla, bendeniz maddenin yukarda arz ettiğim şekilde tadil buyurulmasını natık bir önerge veriyorum, kabulü ve ademikabulü yüksek takdirinize bağlıdır.

REİS — Bu madde hakkında takrirler var, okuyoruz.

Sayın Reisliğe

Muvakkat üçüncü maddenin aşağıda yazılı şekilde tadilen kabulünü arz ve teklif ederim.

Manisa Mebusu
Muhlis Tümay

Muvakkat madde 3 —

6123 sayılı Kanunun meriyete girdiği tarihten önce suç işlemiş olanlar hakkında eski kanun ahkâmı tatbik olunur.

Riyasete

Muvakkat üçüncü maddenin aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmesini teklif ederim.

Rize Mebusu
İzzet Akçal

Muvakkat madde 3 —

6123 sayılı Kanunun meriyete girdiği 1.VIII. 1953 tarihinden önce suç işliyenler hakkında eski kanun ahkâmı tatbik olunur.

Yüksek Reisliğe

Adliye Encümeni mazbatasındaki üçüncü

muvakkat maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Burdur Mebusu
Behçet Kayaalp

Muvakkat madde 3 —

6123 sayılı Kanunun meriyete girdiği 1.VIII. 1953 tarihinden önce işlenmiş suçlar hakkında eski kanunun infaza mütaallik ahkâmı tatbik olunur.

Yüksek Reisliğe

Şifahen arz ettiğim sebeplere binaen muvakkat üçüncü maddenin aşağıda yazılı olduğu şekilde tadilini arz ve teklif ederim.

Kemal Yörükoğlu
Van Mebusu

Muvakkat madde 3 —

6123 sayılı Kanunun meriyete girdiği 1.VIII. 1953 tarihinden önce cezaları katîleşmiş olan veya infaz edilmekte bulunan mahkûmlar hakkında eski kanun ahkâmı tatbik olunur.

REİS — Bu takrirlere komisyon iltihak ediyor mu efendim?

ADLİYE ENCÜMENİ ADINA SELÂMİ DİNÇER (Kocaeli) — Muhterem arkadaşlar; huzurunuza gelen takrirler komisyonda da mevzuubahis edilmiş, 1 . VIII . 1953 tarihinden evvel suç işlemiş olanlara teşmil edildiği takdirde, 35 bin hükümlünün bundan istifade etmesi lâzımgelmektedir. Komisyonumuz ekseriyetle bu fikre iştirak etmemiştir.

Hükmün kesbi katiyet ettiği keyfiyetine gelince : Bu hususa da Komisyonumuz iştirak etmemektedir. Çünkü, kararı temyiz eden bir hükümlünün temyizdeki evrakının gecikmesi sebebiyle bu haktan istifade etmemesi mümkündür. Diğer taraftan temyiz etmiyen birisinin hükmü katiyet kesbettiği takdirde bundan istifade etmesi mümkün olacaktır ki, bu adaletsizlik önünde Komisyonumuz bu ciheti de kabul etmemiştir.

REİS — Efendim, dört takrir de aynı mahiyettedir.

NUSRET KİRİŞCİOĞLU (Zonguldak) — Takrirlerin aleyhinde konuşmak için söz istiyorum.

REİS — Buyurun.

NUSRET KİRİŞCİOĞLU (Zonguldak) — 13 ncü madde hakikaten millî bir zaruret neticesinde değiştirildi. İzzet Akçal'ın teklifi üzerine Meclis kâhir bir ekseriyetle tadili kabul etti. Hakikaten bu maddelerden istifade suretiyle mahkûmların bir an evvel dışarıya çıkması umumi efkârı rencide ediyordu. Yeni kanunun bu şekilde tedvini eski 13 ncü maddenin suçluları ıslah etmeye kâfi gelmediği kanaatinin Meclisçe ve milletçe kabul edildiği mânasında anlaşılmak icabeder. Şimdi biz ıslahı nefsetmemiş kimseleri cemiyete salıvermek üzereyiz. Daha evvel bir af kanunu çıkardık. Bu defa da yeni bir af peşindeyiz. 35 bin kişiyi vaktinden evvel salıvermek üzereyiz. Bu hal cemiyette büyük huzursuzluk yaratacaktır. bâzı arkadaşlarımız diyorlar ki; 35 000 kişinin hakkı bahis mevzudur. Bir arkadaşımız temas etti, bir de cemiyetin hakkı vardır. Bir suçlu köyüne dönünce bundan o suçlunun ailesi memnun olacaktır. Fakat bir suçlunun, köye gelmesiyle diğer ailelerin nezdinde nasıl bir huzursuzluk doğuracağını düşünmek lâzımdır. Gologlu'nun teklifinde 500 mahkûm serbest bırakılacağı yerde ıslahı nefsetmediklerine kanaat getirdiğimiz 35 000 mahkûmun vaktinden evvel çıkarılması istenmektedir. 1 . VIII . 1953 tarihinden evvel suç işlemiş olan kesif bir suçlu kitlesi zamanından evvel dışarıya çıkmış olacaktır, ıslahı nefsetmeden dışarıya çıkmış olacaktır. Böyle şey yoktur, diyebilirsiniz, fakat hakikatta olacaktır. Biz 13 ncü maddeyi bu şekilde bir teşmil ile ortadan kaldırdığımız takdirde arzu ettiğimiz tatbikatı 20 sene öteye götürmüş olacağız. Bir çatının altında bulunan iki kişiden birisinin bir günü iki gün olarak hesaplanacak, diğerinin bir günü yine bir gün sayılacak. Bu adaletsiz olmıyacak mıdır? Hiç değilse işi dar bir çerçeve içerisinde tutalım. Mademki kanun kabul edilmiştir, bunu teşmil etmiyelim, zararı büyütmiyelim. Her devre başında bir af çıkarıp huzursuzluk doğurmıyalım. Teşmile ait takrirlerin reddini istirham ederim.

İZZET AKÇAL (Rize) — Efendim, gerek sözcü, gerek Nusret Kirişcioğlu arkadaşımız 35 bin gibi bir rakamdan bahsettiler. Teklifimiz kabul edildiği takdirde Mahmut Gologlu'nun bahsetmiş olduğu rakamın hududunu asla tecavüz etmiyecek, yalnız hukuk prensibini hâkim kılmış olacağız.

Bunu şöyle izah edeyim :

İş esası üzerine kurulmuş olan ceza evlerine alınacak mahkûmların, evsafı bir talimatname ile Adliye Vekâleti tarafından tâyin edilir. Bunu Adliye Vekili Çiçekdağ arkadaşımız değiştirdiği gibi; daha evvel Rükneddin Nasuhioğlu'nun vekâleti zamanında da bu talimatname değiştirilmiş ve istifade edeceklerin miktarı da azalmış bulunmakta idi. Şimdi 35 bin gibi mübalâğalı bir rakamla ortaya çıkmaya sebep yoktur. 500 kişi istifade edecekse bu, 501 kişi olmıyacaktır. Talimatname ile kimlerin istifade edeceklerinin tâyini Adliye Vekâletine ait olduğuna göre Adliye Vekâleti talimatnameyi öyle düzenler ve nitekim düzenlemiş bulunmaktadır. Bu itibarla gerek benim teklifim, gerekse diğer arkadaşlarımızın teklifi hukuk prensiplerini tarsin için yapılmış tekliflerdir. Yoksa istifade bakımından, Adliye Vekilinin salâhiyetini tahdideder bir kanun bu Meclisten çıkmamış olmasına göre daha fazla şahıslar bundan istifade edemez. Mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — Hüseyin Ortakcıoğlu.

HÜSEYİN ORTAKCIOĞLU (Çorum) — Muhterem arkadaşlar; hatip arkadaşlarımız 35 bin ıslahı hal etmemiş kimseyi tekrar cemiyetin içerisine salıvermek suretiyle büyük hata edileceğini ifade ettiler. Acaba bu 35 bin kişi cemiyetin içine salıverildikleri takdirde bunların hepsinin ıslahı hal etmemiş olduğuna dair elimizde delil var mıdır? Adalet Bakanının elinde bu hususta müspet rakam mevcut mudur ki bu fikri ileri sürüyor? Hapishanelerde yatan elli bin kişinin hangisinin ıslahı hal edip etmediğini tâyin etmeye imkân yoktur. Hapishane içinde çok mazlûm tavurlu halde çıktığı gün suç işliyenler mevcuttur. En mühim mesele, Kanunun vatandaşlara müsavi surette tatbik edilecek şekilde yapılmasıdır. Esas budur. Bu esastan ayrıldığımız takdirde bir kısım hükümlülerin aleyhinde bir hüküm çıkarmış oluruz ki bu da doğru değildir. Kanun nazarında vatandaşlar müsavidir. Bu Kanun şu tarihten evvelkilerine tatbik edilir, şu tarihten sonrakilere tatbik edilmez şeklinde mütalâa beyan etmek doğru değildir. Bu, hâtanın en büyüğünü teşkil eder. Hak tevziinde müsavat esasını gözetmek mecburiyetindeyiz. Temyizi karar etmiş olabilir. Dünyanın her tarafında, hukukun her sahasında suç işlendiği tarih esas tutulur. Hükmün kesinleştiği, infaz sisteminin, Temyiz ve sairenin tarihi hiçbir zaman esas olarak alınmaz. Hiçbir cemiyette bu tarihler esas olarak kabul edilmemiştir.

Bir kısım arkadaşlar, bu yolda takrirler verdiler ve mütalâalarda bulundular. Ben bunları hayretle karşılıyorum. Bunların hukukta hiçbir yeri yoktur. Sonra bütün bunları suçluya atfetmeye de hakkımız yoktur. Bunda mahkemenin de kabahati olabilir, dosya lâyıkiyle tetkik edilememiştir, âzadan biri eksiktir, veya hastadır, yedek âza bulunamamıştır, mahkeme tatile girmiştir. Bütün bu sebeplerle tarihini pek iyi hatırlıyamıyorum, 1953 senesinden sonra, yani infaz sistemi değiştikten bir gün sonra neticelenmiş veya Temyizin işlerinin çokluğu dolayısiyle iki sene, iki buçuk sene sonra karara bağlanmış dosyalar mevcuttur. Bunun günahını mahkûma yükletmiye hiçbir zaman hakkımız yoktur. Böyle bir kanun, kanun olur mu? Nasıl çıkabilir bu Meclisten? Katiyen çıkması doğru değildir. Bu itibarla bendeniz teklif ediyorum, infaz sisteminde bir değişiklik yapılacaksa suçun işlendiği tarihi esas tutalım. O tarihten itibaren nazara alınması lâzımdır. Maddenin bu şekilde kabulünü Muhterem Heyetinizden rica ediyorum.

MAHMUT GOLOĞLU (Trabzon) — Muhterem arkadaşlar, çok kısa mâruzatta bulunacağım.

Birinci maddenin daha geniş bir şekilde yapılması veya bu haliyle kabul edilmesi uzun münakaşaları mucip olabilir. Gönül arzu ederdi ki, vaktiyle bu şekilde tefsir talebinde bulunan arkadaşlarımız, tefsirin reddinden sonra bir tefsir ile gelmiş olsalardı, burada, çok bağlı bulundukları kanaat ve prensipleri müzakereye girişmiş olurduk. Şimdi öyle bir devreye geldik ki, mahkûmları ikiye değil, birkaç kategoriye ayırmak mecburiyeti vardır. Eğer 6123 sayılı Kanun olmanaydı ceza indirimlerinden istifade edecek olanlar vardır. İşte bu kanun onlara aittir. Bâzı arkadaşlarımız da bu kanun olmasa da ilerde ceza tenzilâtından istifade edecek olanları da buna dâhil etmek isterler.

Vaziyetleri âcil olan ve 6123 sayılı Kanunun meriyete girdiği tarihte ceza tenzilâtından istifade edemiyenlere ait olan bu kanun çıksın. Diğerleri için daha başka imkânlar düşünülebilir. Onun için arkadaşlarımdan istirham ediyorum.

Halen ceza tenzilâtından istifade edemiyenler için getirilmiş olan bu teklifi her hangi bir önerge ile komisyona havale etmiyelim. Edildiği takdirde çok gecikir ve Kasım devresine kalır. Onun için şimdi vaziyeti âcil olanların durumu ıslah edilsin. Bunun daha şâmil olmasını istiyen arkadaşlar Kasımın birinci günü yeni bir tesis getirirlerse daha âdilâne hareket etmiş olurlar. Aksi takdirde bu teklifin kanunlaşması enaz beş ay daha gecikecektir ve vaziyeti âcil olanların, Kasıma kadar bu tenzilâttan istifade etmek hakları geriye bırakılmış olacaktır. Mâruzatım bu kadardır.

NUSRET KİRİŞCİOĞLU (Zonguldak) — Efendim, 3 ncü ve 4 ncü devreye girmiş olanların sayısı ile henüz dâvasına başlanmamış olanların yekûnunu aynı göstermek istiyen İzzet Akçal arkadaşımızın, bilhassa bu kanundan istifade edecek adamların çıkabileceğini de düşünerek, 35 bin rakamını kabul etmeyip ikisinin aynı miktarda olduğunu iddia etmiş bulunmalarını doğrusu anlıyamadım.

Evvelce bir teklif geldi ve Yüksek Meclis bu teklifi kabul etti. Bendeniz buna muarızdım, ama fikrimi izah edemedim.

Bu olmuştur ama, hiç olmazsa buna şimdi imkân vermiyelim. Bir suçlunun serbest bırakılması veya zamanından evvel çıkarılması cemiyete zarar veriyor. Bunu yapmıyalım. aziz kardeşlerim.

Sonra Hüseyin Ortakcıoğlu diyor ki, nereden biliyor bu şahısların ıslahı nefsetmediğini. Ben kendilerinden soruyorum, nereden biliyorlar, bu şahısların ıslahı nefsettiklerini? Ben, ıslahı nefsetmediklerine dair bir karîne koydum, eğer bu müddetler zarfında ıslahı nefsettiklerine cemiyet kaani olsaydı kanunu tadil için bizi zorlamazdı. Demek ki, cemiyet inanmış, Büyük Meclis inanmış bu müddet zarfında ıslahı nefsetmediklerini kabul etmiş. İşte misali. Siz bana aksi kanaati verecek bir tek misal verebilir misiniz? Kanunu teşmil etmiyelim, çok istirham ediyorum, 1950 senesi başında çıkardığımız af kanunu gibi bir netice, zararlı bir netice verir. Bilhassa titizlikkle bu arzettiğim noktalar üzerinde durmalarını arkadaşlarımdan istirham ediyorum.

REİS — Behçet Kayaalp.

BEHÇET KAYAALP (Burdur) — Muhterem arkadaşlarım; uzun zamandan beri bu kanun mevzuu konuşulmaktadır. Bendeniz iki nokta üzerinde duracağım.

Bu kanun bir atıfet kanunu mudur, değil midir? Yoksa 6123 sayılı Kanunun tatbikından dolayı vicdanlarımızda bir akis, bir sıkıntı, bir huzursuzluk mu doğmaktadır? Bunu tetkik etmek mecburiyetindeyiz.

Benim kanaatimce, atıfet yoluna gitmek asla caiz değildir, buna cemiyetin tahammülü kalmamıştır. Yok hakikaten fikri hukukimiz, vicdanlarımız, 6123 sayılı Kanunun tatbikının tecellisinden dolayı bir huzursuzluk içinde ise, bu maddenin tadili için Yüksek Reisliğe verdiğimiz dört takrir üzerinde reylerimizi izhar etmemiz lâzımdır, kanaatindeyim. Mâruzatım bundan ibarettir.

HÜSEYİN ORTAKCIOĞLU (Çorum) — Efendim, Nusret Kirişcioğlu arkadaşımız 35 bin kişi üzerinde durdular. Bendeniz diyorum ki, kendileri bunların ıslahı hal ettiğini nereden biliyor? Bu suali sorarken buna cevap verecek merci Adalet Bakanlığıdır.

Ben de rica ediyorum, hakikaten bu kanundan istifade eden 35 bin kişi kabili ıslah bir hale gelmiş midir, gelmemiş midir? Bunun izahını Adalet Bakanlığından rica ediyorum. Bu nokta üzerinde bizi tenvir ederlerse müteşekkir olacağım.

Yalnız Kirişcioğlu arkadaşımız bir noktaya temas ettiler. Bu kanundan istifade edecek mahkûm adedini artırmıyalım, çoğaltmıyalım, atıfet yoluna gitmiyelim, bu da bir af kanunu mahiyetini taşımasın, dediler.

Muhterem arkadaşlar, müdafaa ettiğimiz mesele ne af, ne de atıfet değildir. Ne milletin, ne Meclisin, ne Devletin burada atıfeti yoktur. Hattâ mahkûmlar için o kanunun çıktığı tarihten beri hakkı müktesep haline gelmiş bir hak bahis mevzuu edilmektedir. İşi eski hale irca etmek imkânı vardır. Çünkü Ceza kanunlarının esası; vatandaşa, sen şu suçu, şu fiili işlediğin takdirde sana şu cezayı vereceğim diye ilân etmekten ibarettir. Vatandaş da mer'i olan kanunun tâyin ettiği cezaya, onun akibetine katlanmak suretiyle o suçu işler. Yoksa o suçu işledikten sonra biz o cezayı tezyid ettik, başka bir kanun çıkardık, senin cezan o zaman 15 sene idi ama şimdi 20 sene oldu demeye hiç kimsenin hakkı yoktur. Böyle bir sisteme gidilemez. Binaenaleyh 1953 senesinden

evvel suç işlemiş olan bir kimseye dedik ki; sen adam öldürdüğün zaman mer'i olan kanuna göre meselâ 24 sene ceza giyeceksin, senin cezanı, usulde işaret edildiği şekilde infaz ettireceğiz, dedik. Fakat sonradan 1953 te ceza sistemi değişiyor.

REİS — Lûtfen yalnız madde hakkında konuşunuz, çünkü heyeti umumiyesi hakkında kifayeti müzakere kararı verildi.

HÜSEYİN ORTAKCIOĞLU (Devamla) — Beyefendi, zaten mevzuumuz da odur. İşi bu noktaya getirmeden maddeyi tahlil imkânını bulamadığım için böyle konuşuyorum. Yoksa maksadım Meclisi işgal değildir.

Hulâsa olarak arz edeyim ki; kanun müsavi şekilde tatbik edilmelidir. Kanun tatbik edilirken ceza ve infaz sisteminde olsun suçun işlendiği tarih esas alınmalıdır. İnfaza başlandığı tarihler asla nazarı itibara alınmamalıdır. Bunlar izafi şeylerdir. Bunlar bir hakkı ölçmek için kıstas olamazlar. Onun için daima hataya sevk ederler. Bu noktai nazarın kabul edilmemesini bilhassa rica ediyorum.

REİS — Efendim; maddenin müzakeresinin kifayeti hakkında takrir var, onu reyinize arz edeceğim.

Reisliğe

Birinci maddenin müzakeresi kâfidir. Reye konulmasını arz ve teklif ederim.

Çankkale Mebuus
Nureddin Fuad Alpkartal

REİS — Takriri reyinize arz ediyorum, kabul edenler... Etmiyenler... Müzakerenin kifayeti kabul edilmiştir.

1 nci maddenin reddi hakkında bir takrir var, okuyoruz.

Yüksek Reisliğe

Birinci maddenin reddini arz ve teklif ederim.

Zonguldak
N. Kirişcioğlu

REİS — Bu takriri reyinize arz ediyorum; kabul edenler... Kabul etmiyenler... Reddedilmiştir.

Muvakkat 3 ncü maddenin tadili hakkında 4 takrir var, bunlardan üçü ayni mahiyettedir, birisini okuyorum:

Yüksek Reisliğe

Muvakkat üçüncü maddenin aşağıda yazılı şekilde tadilen kabulünü arz ve teklif ederim.

Manisa Mebusu
Muhlis Tumay

Muvakkat madde 3. —

6123 sayılı Kanunun meriyete girdiği tarihten önce suç işlemiş olanlar hakkında eski kanun ahkâmı tatbik olunur.

REİS — Efendim; diğer iki takrir de ayni mahiyettedir. Bu takrirlerin nazarı mütalâaya alınması teklifini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Kbul etmiyenler... Bu üç takrir reddedilmiştir.

Dördüncü takriri okuyoruz:

Yüksek Reisliğe

Şifahen arz ettiğim sebeplere binaen muvakkat üçüncü maddenin aşağıda yazılı olduğu şekilde tadilini arz ve teklif ederim.

Van Mebusu
Kemal Yörükoğlu

Muvakkat madde 3. —

6123 sayılı Kanunun meriyete girdiği 1 . VIII . 1953 tarihinden önce cezaları katîleşmiş olan veya infaz edilmekte bulunan mahkûmlar hakkında eski kanun ahkâmı tatbik olunur.

REİS — Bu takririn nazarı mütalâaya alınması keyfiyetini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Bu takrir de reddedilmiştir.

Şimdi maddeyi reyinize arz ediyorum. Asıl teklifteki maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... madde kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Adliye Vekili memurdur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum.

Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin heyeti umumiyesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir. Teklif kanunlaşmıştır. (Alkışlar).

Gündemde görüşülecek başka madde olmadığı için 5 Temmuz Pazartesi günü saat 15 te toplanmak üzere inikada nihayet veriyorum.

Kapanma saati : 17,40

8. — TELGRAF

Nevşehir halkı adına Yusuf Dedeoğlu imzalı ve Nevşehir'in vilâyet merkezi olmasını temin eden kanunun kabulü münasebetiyle teşekkürü muhtevi telgraf.

1954 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde münakale yapılması hakkındaki Kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	:	541
Rey verenler	:	280
Kabul edenler	:	280
Reddedenler	:	
Müstenkifler	:	
Reye iştirak etmiyenler	:	255
Münhal mebusluklar	:	6

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR
Rıza Çerçel
Sıtkı Koraltan
Kemal Özçoban
Saip Özer
Murad Âli Ülgen

AĞRI
Celâl Yardımcı

AMASYA
Kemal Eren
İsmet Olgaç
Mustafa Zeren

ANKARA
Muhlis Bayramoğlu
Âtıf Benderlioğlu
Ömer Bilen
Dağıstan Binerbay
Osman Şevki Çiçekdağ
Ramiz Eren
Muhlis Ete
Mümtaz Faik Fenik
Talât Vasfi Öz
Fuad Seyhun
Mümtaz Tarhan
Âliye Temuçin

ANTALYA
Fatin Dalaman
Enver Karan
Asım Okur
Ahmet Tekelioğlu
Ahemet Tokuş

AYDIN
Necati Çelim
Namık Gedik
Nail Geveci
Etem Menderes
Zühtü Uray

BALIKESİR
Vacid Asena
Esat Budakoğlu
Halil İmre
Ahmet Karagür
Ahmet Kocabıyıkoğlu
M. Halûk Timurtaş
Sırrı Yırcalı
Sıtkı Yırcalı

BİLECİK
İsmail Selçuk Çakıroğlu
Şevki Hasırcı
Talât Oran

BİNGÖL
Sait Göker
Ekrem Yıldız

BİTLİS
Nusrettin Barut
Selâhattin İnan

BOLU
Selâhattin Baysal
Sabri Çonkar
İhsan Gülez

BURDUR
Fethi Çelikbaş
Hüseyin Çimen
Behçet Kayaalp
Mehmet Özbey

BURSA
Hulûsi Köymen
Kenan Yılmaz

ÇANAKKALE
Nureddin Fuad Alpkartal
Emin Kalafat
İhsan Karasioğlu
Nuri Togay
Fatin Rüştü Zorlu

ÇANKIRI
Tahir Akman
İbrahim Aydın
Kenan Çığman
Tahsin Uygur

ÇORUH
Hilmi Çeltikçioğlu
Muzaffer Önal
Zihni Ural

ÇORUM
Sedat Baran
Yakup Gürsel
Şevki Gürses
Baha Koldaş
Hüseyin Ortakcıoğlu
Kemâl Terzioğlu

DENİZLİ
Baha Akşit
Ali Çobanoğlu
Mustafa Gülcügil
İsmail Hadımlıoğlu
Ali Rıza Karaca
Osman Ongan
A. Hamdi Sancar
Refet Tavaslıoğlu

DİYARBAKIR
Fikri Arığ
Mustafa Ekinci
Eyüp Şahin
İhsan Hamid Tiğrel
Mehmet Hüsrev Ünal

EDİRNE
Mehmet Enginün
Cemal Köprülü
Rükneddin Nasuhioğlu
Kemal Yaşınkılıç

ELÂZIĞ
Suphi Ergene
Ömer Faruk Sanaç
Selâhattin Toker
Mehmet Şevki Yazman

ERZİNCAN
Veysel Varol

ERZURUM
Bahadır Dülger
Şevki Erker
Hâmid Şevket İnce
Hasan Numanoğlu
Cemil Önder
Rıza Topcuoğlu
Esat Tuncel

ESKİŞEHİR
Muhtar Başkurt
Salih Fuad Keçeci
Hasan Polatkan
Abidin Potuoğlu
İsmail Sayın
Hicri Sezen
Kemal Zeytinoğlu

GAZİANTEB
Samih İnal
Süleyman Kuranel
Ali Ocak

GİRESUN
Hayrettin Erkmen
Tahsin İnanç
Doğan Köymen

GÜMÜŞANE
İsmail Hakkı Baykal

Halis Tokdemir

HAKKÂRİ

Übeydullah Seven

HATAY

Ali Muhsin Bereketoğlu
Abdullah Cilli
A. Mithat Kuseyrioğlu

İÇEL

Yakup Çukuroğlu
İbrahim Gürgen
Refik Koraltan

İSPARTA

Tahsin Tola
Zühtü Hilmi Velibeşe

İSTANBUL

Necmi Ateş
Nazim Bezmen
Ali Fuad Cebesoy
Hâdi Hüsman
Ziya Köktürk
Fuad Köprülü
Adnan Menderes
Mükerrem Sarol
Hanri Soriano
Zeki Rıza Sporel
Füruzan Tekil
Nazlı Tlabar
Ahmet Topcu
Celâl Türkgeldi
Fahrettin Ulaş
Tahsin Yazıcı

İZMİR

Abdullah Aker
Mehmet Aldemir
Nebil Sadi Altuğ
Pertev Arat
Cihad Baban
Behzat Bilgin
Muammer Çavuşoğlu
Sadık Giz
Arif Güngören
Osman Kapani
Halûk Ökeren
Nuriye Pınar
Mehmet Ali Sebük
Abidin Tekön
Behçet Uz

KARS

Hasan Erdoğan

KASTAMONU

Basri Aktaş
Nâzım Batur
Nazifi Şerif Nabel
Ziya Termen

KAYSERİ

Fikri Apaydın
Ömer Mart

KIRKLARELİ

Şefik Bakay
Fikret Filiz
Hüsnü Yaman

KIRŞEHİR

Mehmet Mahmudoğlu
Tahir Taşer

KOCAELİ

Nüzhet Akın
Ekrem Alican
Turan Güneş
Kâzım Meriç
Nüzhet Unat
Sadettin Yalım

KONYA

Hamdi Ragıp Atademir
Mustafa Bağrıaçık
Tevfik Fikret Baran
Sıtkı Salim Burçak
Reyhan Gökmenoğlu
Tarık Kozbek
Muammer Obuz
Halil Özyörük

KÜTAHYA

Ali Galip Bubik
Ahmet Kavuncu
Süleyman Sürüri Nasuhoğlu
Osman Özbilen
İhsan Şerif Özgen
İsmail Hakkı Veral

MALATYA

Kâmil Kırıkoğlu
Abdullah Köroğlu
Nuri Ocakcıoğlu
Tevfik Ünsalan

MANİSA

Yunus Muammer Alakant
Hikmet Bayur
Hayri Büke
Nafiz Körez
Muzaffer Kurbanoğlu

MARAŞ

Abdullah Aytemiz
Ahmet Bozdağ
Nedim Ökmen

MARDİN

Halim Şatana

MUĞLA

Turhan Akarca
Yavuz Başer

NİĞDE

Sadettin Ertür
Hüseyin Avni Göktürk
Ahmed Nuri Kadıoğlu
Cavit Kavurmacıoğlu
Hüseyin Ülkü
Zihni Üner

ORDU

Refet Aksoy
Feyzi Boztepe
Fazıl Erim
Fazlı Ertekin
Selâhattin Orhon

RİZE

İzzet Akçal
Mehmet Fahri Mete

SAMSUN

Ekrem Anıt
Salim Çonoğlu
Abdullah Eker
Rami Ozan Gümüşoğlu
Ömer Güriş
Tevfik İleri
Abdullah Keleşoğlu
Muhittin Özkefeli
Hamdi Tekay
Ferid Tüzel
Hâdi Uzer

SEYHAN

Mustafa Akçalı
Sedat Barı
Enver Batumlu
Ahmet Kınık
Lûtfi Sezgin

SİİRD

Veysi Oran
Mehmet Daim Süalp

SİNOB

M. Vehbi Dayıbaş
Haşim Tarı

SİVAS

Hüseyin Çitil
Abdurrahman Doğruyol
Etem Erdinç
Kâzım Oskay
M. Nurettin Turgay

TOKAD

Hulûsi Bozbeyoğlu
Ahmet Gürkan
Osman Hacıbaloğlu
Hasan Kangal
Mehmet Şahin
Yusuf Ulusoy

TRABZON

Halit Ağanoğlu
Mahmut Goloğlu
Muzaffer Harunoğlu
Süleyman Fehmi Kalaycıoğlu
Selâhattin Karayavuz
Sami Orberk
İsmail Şener
Mustafa Reşit Tarakçıoğlu

TUNCELİ

Arslan Bora
Bahri Turgut Okaygün

URFA

Muzaffer Timur

UŞAK

Yusuf Aysal
Orhan Dengiz
Hâcim Yılmaz

VAN

Hilmi Durmaz
Muslih Görentaş
Hamit Kartal
Kemal Yörükoğlu

YOZGAD

İhsan Aktürel
Talât Alpay
Mahmut Ataman
Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu
Numan Kurban
Hâşim Tatlıoğlu
Ali Ünlüsoy

ZONGULDAK
Suat Başol
Necati Diken
Sabih Duralı
Hakkı Hilâlcı
Nusret Kirişcioğlu
Edibe Sayar
Avni Yurdabayrak

[Reye iştirak etmiyenler]

AFYON KARAHİSAR
Arif Demirer
Osman Talu (İ.)
Hüseyin Tiryakioğlu
Gazi Yiğitbaşı

AĞRI
Kasım Küfrevi
Halis Öztürk
Nimet Sümer

AMASYA
Faruk Çöl
Hâmit Koray

ANKARA
Hamdi Bulgurlu
Muzaffer Ergüder
Abdullah Gedikoğlu
Zafer Gökçer
Necmi İnanç
Seyfi Kurtbek
Şeref Kâmil Mengü
Hâzım Türegün
Fuad Zincirkıran

ANTALYA
Kenan Akmanlar
Attilâ Konuk
Burhanettin Onat

AYDIN
Nihat İyriboz
A. Baki Ökdem
Cevat Ülkü

BALIKESİR
Mekki Said Esen
Enver Güreli
Mücteba Iştın
Arif Kalıpsızoğlu
Yahya Pelvan
Muharrem Tunçay

BİLECİK
Yümnü Üresin

BİNGÖL
Necati Aras

BOLU
Reşat Akşemsettinoğlu
Fahri Belen (İ.)
Mithat Dayıoğlu
Ahmet Hatı
Lûtfi Oğultürk

BURSA
Raif Aybar
Sabahattin Çıracıoğlu
Selim Ragıp Emeç
Muhlis Erdener
Müfit Erkuyumcu
Agâh Erozan
Sadettin Karacabey
İbrahim Öktem
Halûk Şaman
Ali Ferruh Yücel
Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE
Bedi Enüstün
Safaeddin Karanakçı
Servet Sezgin

ÇANKIRI
Celâl Boynuk
Asım Emrem

ÇORUH
Mecit Bumin
Yaşar Gümüşel

ÇORUM
Mustafa Kemal Biberoğlu
Ali Rıza Kılıçkale
Cevat Köstekçi

DENİZLİ
Mehmet Karasan (İ.)

DİYARBAKIR
Yusuf Azizoğlu
Ragıp Karaosmanoğlu
Halil Turgut

EDİRNE
Hasan Maksudoğlu
Sabahattin Parsoy

ELÂZIĞ
Hüsnü Göktuğ

ERZİNCAN
Hüsnü Çanakçı
Sadık Perinçek
Mustafa Rahmi Sanalan
Tevfik Şenocak

ERZURUM
İshak Avni Akdağ
Rıfkı Salim Burçak
Zeki Çavuşoğlu
Sabri Erduman
Abdülkadir Eryurt

GAZİANTEB
Abdülkadir Atik
Ekrem Cenani
İhsan Daî
Cevdet San
Salâhattin Ünlü

GİRESUN
Hamdi Bozbağ
Ali Naci Duyduk
Abdullah İzmen
Mazhar Şener
Adnan Tüfekcioğlu

GÜMÜŞANE
Zeki Başağa
Ekrem Ocaklı
Sabri Özcan San
Halit Zarbun

HATAY
A. Feyzi Atahan
Şekip İnal
Şemsettin Mursaloğlu
Celâl Ramazanoğlu
Şevket Sarıcalı

İÇEL
Rüştü Çetin
Hüseyin Fırat
Aziz Köksal (İ.)
Hidayet Sinanoğlu
Mehmet Ünal

İSPARTA
İrfan Aksu
Said Bilgiç
Kemal Demiralay

İSTANBUL
Celâl Bayar (Reisicumhur)
Faruk Nafiz Çamlıbel
Seyfi Gögen
Aleksandros Hacopulos
Lûtfi Kırdar (İ.)
Naci Kurt
Nadir Nadi
Emin Onat
Nizamettin Âli Sav
Hamdullah Suphi Tanrıöver
Zakar Tarver
Nuri Yamut (İ.)

İZMİR
Muzaffer Balaban
Necdet İncekara
Rauf Onursal
İlhan Sipahioğlu
Ekrem Hayri Üstündağ

KARS
Fevzi Aktaş
Sırrı Atalay
Remzi Çakır
Turgut Göle
Kemal Güven
Mehmet Hazer
İbrahim Us
Rıza Yalçın
Ali Yeniaras

KASTAMONU
Süleyman Çağlar
Hilmi Dura
Salim Esen
Muzaffer Kuşakçıoğlu
Muzaffer Âli Mühto
Ali Muzaffer Tanöver

KAYSERİ
Osman Nuri Deniz
Emin Develioğlu
Kâmil Gündeş
Servet Hacıpaşaoğlu
İbrahim Kirazoğlu
Hakkı Kurmel

KIRKLARELİ
M. Ali Ceylân
Mahmut Erbil

KIRŞEHİR
Osman Alişiroğlu

Ahmet Bilgin
Osman Bölükbaşı

KOCAELİ

Ziya Atığ
Hamdi Başak
Selâmi Dinçer
Hamza Osman Erkan (İ.)
Sefer Göksel
Cemal Tüzün

KONYA

Abdürrahman Fahri Ağaoğlu
Hidayet Aydıner
Remzi Birand
Abdi Çilingir
Ziyad Ebüzziya
Muhittin Güzelkılınç
Mekki Keskin
Ahmet Koyuncu
Himmet Ölçmen
M. Rüştü Özal
Sabahattin Sönmez

KÜTAHYA

Ahmet İhsan Gürsoy
Nihat Haluk Pepeyi

MALATYA

Esat Doğan
Ahmet Fırat
İsmet İnönü
Mehmet Kartal
Mehmet Fahri Oral
Hilmi Özbay
Mehmet Zeki Tulunay
Nüvit Yetkin

MANİSA

Samet Ağaoğlu
Şemi Ergin
Adnan Karaosmanoğlu
Fevzi Lûtfi Karaosmanoğlu
Melih Koçer
Sudi Mıhçıoğlu
Muhlis Tümay

MARAŞ

Ahmet Kadoğlu
Mahmut Karaküçük
Remzi Öksüz
Mazhar Özsoy

MARDİN

Etem Aybar
Abdürrahman Bayar
Bahaettin Erdem
Abdülkadir Kalav
Cevdet Öztürk
Reşit Kemal Timuroğlu

MUĞLA

Zeyyat Mandalinci
Nuri Özsan
Nâtık Poyrazoğlu
Akif Sarıoğlu

MUŞ

Şemsi Ağaoğlu
Şefik Çağlayan
Gıyasettin Emre

NİĞDE

Ali Ulvi Arıkan
Hasan Hayati Ülkün

ORDU

Bekir Baykal (İ.)
Mehmet Cemil Bengü
Sabri İşbakan
Memiş Yazıcı

RİZE

Hüseyin Agun
Kemal Balta
Osman Kavrakoğlu
Ahmet Morgil

SAMSUN

Şükrü Uluçay

SEYHAN

Zahit Akdağ
Cavid Oral
Salim Serçe
Sinan Tekelioğlu
Nurullah İhsan Tolon
Ahmet Topaloğlu
İsmet Uslu
Mehmet Ünaldı

SİİRD

Suat Bedük
Baki Erden

SİNOB

Şerafettin Ayhan
Nuri Sertoğlu
Server Somuncuoğlu
Muhit Tümerkan

SİVAS

Ercüment Damalı
Nuri Demirağ
Şevki Ecevit
Nurettin Ertürk
Rifat Öçten
Bahattin Örnekol
Ahmet Özel
Memduh Turhan
Hüseyin Yüksel

TEKİRDAĞ

İsmail Hakkı Akyüz
Ferid Alpiskender
Necmi Arman
Zeki Erataman
Fethi Mahramlı
Samim Yücedere

TOKAD

İhsan Baç
Selâhattin Gülüt
Ömer Sunar

TRABZON

Sabri Dilek
Emrullah Nutku
Pertev Sanaç
Osman Turan

TUNCELİ

Fethi Ülkü

URFA

Feridun Ayalp
Feridun Ergin
Mehmet Hatiboğlu
Hasan Oral
Celâl Öncel
Saim Önhon
Aziz Özbay

UŞAK

Hakkı Gedik

YOZGAD

Danyal Akbel

ZONGULDAK

Sebati Ataman
Hüseyin Balık
Cemal Kıpçak

[Münhal Mebusluklar]

Aydın	1
Bursa	1
İstanbul	1
Kayseri	2
Zonguldak	1
	6

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki Kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	:	541
Rey verenler	:	282
Kabul edenler	:	282
Reddedenler	:	
Müstenkifler	:	
Reye iştirak etmiyenler	:	253
Münhal mebusluklar	:	6

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR
Rıza Çerçel
Sıtkı Koraltan
Kemal Özçoban
Murad Âli Ülgen

AĞRI
Celâl Yardımcı

AMASYA
Kemal Eren
İsmet Olgaç
Mustafa Zeren

ANKARA
Muhlis Bayramoğlu
Âtıf Benderlioğlu
Ömer Bilen
Osman Şevki Çiçekdağ
Ramiz Eren
Muhlis Ete
Seyfi Kurtbek
Mümtaz Tarhan
Âliye Temuçin

ANTALYA
Fatin Dalaman
Enver Karan
Asım Okur
Ahmet Tekelioğlu

AYDIN
Necati Çelim
Namık Gedik
Nail Geveci
Etem Menderes
Zühtü Uray

BALIKESİR
Vacid Asena
Esat Budakoğlu
Enver Güreli
Ahmet Karagür
Ahmet Kocabıyıkoğlu
M. Halûk Timurtaş
Muharrem Tunçay
Sırrı Yırcalı
Sıtkı Yırcalı

BİLECİK
İsmail Selçuk Çakıroğlu
Şevki Hasırcı
Talât Oran
Yümnü Üresin

BİNGÖL
Sait Göker
Ekrem Yıldız

BİTLİS
Nusrettin Barut
Selâhattin İnan

BOLU
Selâhattin Baysal
Sabri Çonkar
İhsan Gülez

BURDUR
Fethi Çelikbaş
Hüseyin Çimen
Behçet Kayaalp

BURSA
Müfit Erkuyumcu
Agâh Erozan
Hulûsi Köymen
Kenan Yılmaz

ÇANAKKALE
Nureddin Fuad Alpkartal
Emin Kalafat
Servet Sezgin
Nuri Togay
Fatin Rüştü Zorlu

ÇANKIRI
İbrahim Aydın
Kenan Çığman
Tahsin Uygur

ÇORUH
Hilmi Çeltikçioğlu
Muzaffer Önal
Zihni Ural

ÇORUM
Sedat Baran
Şevki Gürses
Baha Koldaş
Hüseyin Ortakcıoğlu
Kemâl Terzioğlu

DENİZLİ
Baha Akşit
Ali Çobanoğlu
Mustafa Gülcügil
İsmail Hadımlıoğlu
Ali Rıza Karaca
Osman Ongan
A. Hamdi Sancar

DİYARBAKIR
İhsan Hamit Tigrel
Mehmet Hüsrev Ünal

EDİRNE
Cemal Köprülü
Kemal Yaşınkılıç

ELÂZIĞ
Suphi Ergene
Ömer Faruk Sanaç
Selâhattin Toker
Mehmet Şevki Yazman

ERZİNCAN
Veysel Varol

ERZURUM
Zeki Çavuşoğlu
Bahadır Dülger
Şevki Erker
Abdülkadir Eryurt
Hâmid Şevket İnce
Hasan Numanoğlu
Cemil Önder
Rıza Topcuoğlu
Esat Tuncel

ESKİŞEHİR
Salih Fuad Keçeci
Hasan Polatkan
Abidin Potuoğlu
İsmail Sayın
Hicri Sezen
Kemal Zeytinoğlu

GAZİANTEB
Samih İnal
Süleyman Kuranel
Ali Ocak
Cevdet San

GİRESUN
Hayrettin Erkmen
Tahsin İnanç
Doğan Köymen

GÜMÜŞANE
İsmail Hakkı Baykal
Halis Tokdemir

HAKKÂRİ
Übeydullah Seven

HATAY
Ali Muhsin Bereketoğlu
Abdullah Cilli
A. Mithat Kuseyrioğlu

İÇEL
Yakup Çukuroğlu
İbrahim Gürgen
Refik Koraltan

İSPARTA
Tahsin Tola
Zühtü Hilmi Velibeşe

İSTANBUL
Necmi Ateş
Nazim Bezmen
Ali Fuad Cebesoy
Hâdi Hüsman
Ziya Köktürk
Fuad Köprülü
Adnan Menderes
Mükerrem Sarol
Hanri Soriano
Füruzan Tekil
Nazlı Tlabar
Ahmet Topcu
Celâl Türkgeldi
Tahsin Yazıcı

İZMİR
Abdullah Aker
Mehmet Aldemir
Pertev Arat
Cihad Baban
Behzat Bilgin
Muammer Çavuşoğlu
Sadık Giz
Arif Güngören
Osman Kapani
Rauf Onursal
Halûk Ökeren
Nuriye Pınar
Mehmet Ali Sebük
Abidin Tekön
Behçet Uz

KARS
Hasan Erdoğan

KASTAMONU
Basri Aktaş
Nâzım Batur
Nazifi Şerif Nabel
Ziya Termen

KAYSERİ
Fikri Apaydın
Kâmil Gündeş
İbrahim Kirazoğlu
Ömer Mart

KIRKLARELİ
Şefik Bakay
Fikret Filiz
Hüsnü Yaman

KIRŞEHİR
Mehmet Mahmudoğlu
Tahir Taşer

KOCAELİ
Nüzhet Akın
Ekrem Alican
Selâmi Dinçer
Turan Güneş
Kâzım Meriç
Nüzhet Unat
Sadettin Yalım

KONYA
Hamdi Ragıp Atademir
Mustafa Bağrıaçık
Tevfik Fikret Baran
Sıtkı Salim Burçak
Reyhan Gökmenoğlu
Tarık Kozbek
Muammer Obuz
Halil Özyörük

KÜTAHYA
Ali Galip Bubik
Ahmet Kavuncu
Süleyman Süruri Nasuhoğlu
Osman Özbilen
İhsan Şerif Özgen
İsmail Hakkı Veral

MALATYA
İsmet İnönü
Mehmet Kartal
Abdullah Köroğlu
Nuri Ocakcıoğlu
Mehmet Fahri Oral
Mehmet Zeki Tulunay
Tevfik Ünsalan
Nüvit Yetkin

MANİSA
Yunus Muammer Alakant
Hikmet Bayur
Hayri Büke
Şemi Ergin
Fevzi Lûtfi Karaosmanoğlu
Nafiz Körez
Muzaffer Kurbanoğlu
Muhlis Tümay

MARAŞ
Abdullah Aytemiz
Ahmet Bozdağ
Nedim Ökmen

MARDİN
Halim Şatana

MUĞLA
Turan Akarca
Yavuz Başer
Nuri Özsan

NİĞDE
Hüseyin Avni Göktürk
Ahmed Nuri Kadıoğlu
Cavit Kavurmacıoğlu
Hasan Hayati Ülkün
Hüseyin Ülkü
Zihni Üner

ORDU
Refet Aksoy
Feyzi Boztepe
Fazıl Erim
Fazlı Ertekin

RİZE
İzzet Akçal
Osman Kavrakoğlu
Mehmet Fahri Mete

SAMSUN
Ekrem Anıt
Salim Çonoğlu
Abdullah Eker
Rami Ozan Gümüşoğlu
Ömer Güriş
Tevfik İleri
Abdullah Keleşoğlu
Muhittin Özkefeli
Hamdi Tekay
Ferid Tüzel
Hâdi Uzer

SEYHAN
Mustafa Akçalı
Sedat Barı
Enver Batumlu
Ahmet Kınık
Lûtfi Sezgin
Nurullah İhsan Tolon

SİİRD
Veysi Oran
Mehmet Daim Süalp

SİNOB
M. Vehbi Dayıbaş
Haşim Tarı

SİVAS
Hüseyin Çitil
Abdurrahman Doğruyol
Etem Erdinç
Kâzım Oskay
M. Nurettin Turgay

TOKAD
Hulûsi Bozbeyoğlu
Ahmet Gürkan
Osman Hacıbaloğlu
Hasan Kangal
Mehmet Şahin
Yusuf Ulusoy

TRABZON
Halit Ağanoğlu
Mahmut Goloğlu
Muzaffer Harunoğlu
Süleyman Fehmi Kalaycıoğlu
Selâhattin Karayavuz
Sami Orberk
İsmail Şener
Mustafa Reşit Tarakçıoğlu

TUNCELİ
Arslan Bora
Bahri Turgut Okaygün
Fethi Ülkü

URFA
Muzaffer Timur

UŞAK
Yusuf Aysal
Orhan Dengiz
Hakkı Gedik
Hâcim Yılmaz

VAN
Hilmi Durmaz
Hamit Kartal
Kemal Yörükoğlu

YOZGAD
İhsan Aktürel
Talât Alpay
Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu
Hâşim Tatlıoğlu

Ali Ünlüsoy
ZONGULDAK
Suat Başol

Necati Diken
Sabih Duralı

Hakkı Hilâlcı
Cemal Kıpçak
Nusret Kirişcioğlu

Edibe Sayar
Avni Yurdabayrak

[Reye iştirak etmiyenler]

AFYON KARAHİSAR
Arif Demirer
Saip Özer
Osman Talu (İ.)
Hüseyin Tiryakioğlu
Gazi Yiğitbaşı

AĞRI
Kasım Küfrevi
Halis Öztürk
Nimet Sümer

AMASYA
Faruk Çöl
Hâmit Koray

ANKARA
Dağıstan Binerbay
Hamdi Bulgurlu
Muzaffer Ergüder
Mümtaz Faik Fenik
Abdullah Gedikoğlu
Zafer Gökçer
Necmi İnanç
Şeref Kâmil Mengü
Talât Vasfi Öz
Fuad Seyhun
Hâzım Türegün
Fuad Zincirkıran

ANTALYA
Kenan Akmanlar
Attilâ Konuk
Burhanettin Onat
Ahemet Tokuş

AYDIN
Nihat İyriboz
A. Baki Ökdem
Cevat Ülkü

BALIKESİR
Mekki Said Esen
Mücteba Iştın
Halil İmre
Arif Kalıpsızoğlu
Yahya Pelvan

BİNGÖL
Necati Aras

BOLU
Reşat Akşemsettinoğlu
Fahri Belen (İ.)
Mithat Dayıoğlu
Ahmet Hatı
Lûtfi Oğultürk

BURDUR
Mehmet Özbey

BURSA
Raif Aybar
Sabahattin Çıracıoğlu
Selim Ragıp Emeç
Muhlis Erdener
Sadettin Karacabey
İbrahim Öktem
Halûk Şaman
Ali Ferruh Yücel
Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE
Bedi Enüstün
Safaeddin Karanakçı
İhsan Karasioğlu

ÇANKIRI
Tahir Akman
Celâl Boynuk
Asım Emrem

ÇORUH
Mecit Bumin
Yaşar Gümüşel

ÇORUM
Mustafa Kemal Biberoğlu
Yakup Gürsel
Ali Rıza Kılıçkale
Cevat Köstekçi

DENİZLİ
Mehmet Karasan (İ.)
Refet Tavaslıoğlu

DİYARBAKIR
Fikri Arığ
Yusuf Azizoğlu
Mustafa Ekinci
Ragıp Karaosmanoğlu
Eyüp Şahin
Halil Turgut

EDİRNE
Mehmet Enginün
Hasan Maksudoğlu
Rükneddin Nasuhioğlu
Sabahattin Parsoy

ELÂZIĞ
Hüsnü Göktuğ

ERZİNCAN
Hüsnü Çanakçı
Sadık Perinçek
Mustafa Rahmi Sanalan
Tevfik Şenocak

ERZURUM
İshak Avni Akdağ
Rıfkı Salim Burçak
Sabri Erduman

ESKİŞEHİR
Muhtar Başkurt

GAZİANTEB
Abdülkadir Atik
Ekrem Cenani
İhsan Daî
Salâhattin Ünlü

GİRESUN
Hamdi Bozbağ
Ali Naci Duyduk
Abdullah İzmen
Mazhar Şener
Adnan Tüfekcioğlu

GÜMÜŞANE
Zeki Başağa
Ekrem Ocaklı
Sabri Özcan San
Halit Zarbun

HATAY
A. Feyzi Atahan
Şekip İnal
Şemsettin Mursaloğlu
Celâl Ramazanoğlu
Şevket Sarıcalı

İÇEL
Rüştü Çetin
Hüseyin Fırat
Aziz Köksal (İ.)
Hidayet Sinanoğlu
Mehmet Ünal

İSPARTA
İrfan Aksu
Said Bilgiç
Kemal Demiralay

İSTANBUL
Celâl Bayar (Reisicumhur)
Faruk Nafiz Çamlıbel
Seyfi Gögen
Aleksandros Hacopulos
Lûtfi Kırdar (İ.)
Naci Kurt
Nadir Nadi
Emin Onat
Nizamettin Âli Sav
Zeki Rıza Sporel
Hamdullah Suphi Tanrıöver
Zakar Tarver
Fahrettin Ulaş
Nuri Yamut (İ.)

İZMİR
Nebil Sadi Altuğ
Muzaffer Balaban
Necdet İncekara
İlhan Sipahioğlu
Ekrem Hayri Üstündağ

KARS
Fevzi Aktaş
Sırrı Atalay
Remzi Çakır
Turgut Göle
Kemal Güven
Mehmet Hazer
İbrahim Us
Rıza Yalçın
Ali Yeniaras

KASTAMONU
Süleyman Çağlar
Hilmi Dura
Salim Esen

Muzaffer Kuşakçıoğlu
Muzaffer Âli Mühto
Ali Muzaffer Tanöver

KAYSERİ

Osman Nuri Deniz
Emin Develioğlu
Servet Hacıpaşaoğlu
Hakkı Kurmel

KIRKLARELİ

M. Ali Ceylân
Mahmut Erbil

KIRŞEHİR

Osman Alişiroğlu
Ahmet Bilgin
Osman Bölükbaşı

KOCAELİ

Ziya Atığ
Hamdi Başak
Hamza Osman Erkan (İ.)
Sefer Göksel
Cemal Tüzün

KONYA

Abdürrahman Fahri Ağaoğlu
Hidayet Aydıner
Remzi Birand
Abdi Çilingir
Ziyad Ebüzziya
Muhittin Güzelkılınç
Mekki Keskin
Ahmet Koyuncu
Himmet Ölçmen
M. Rüştü Özal
Sabahattin Sönmez

KÜTAHYA

Ahmet İhsan Gürsoy
Nihat Haluk Pepeyi

MALATYA

Esat Doğan
Ahmet Fırat
Kâmil Kırıkoğlu
Hilmi Özbay

MANİSA

Samet Ağaoğlu
Adnan Karaosmanoğlu
Melih Koçer
Sudi Mıhçıoğlu

MARAŞ

Ahmet Kadoğlu
Mahmut Karaküçük
Remzi Öksüz
Mazhar Özsoy

MARDİN

Etem Aybar
Abdürrahman Bayar
Bahaettin Erdem
Abdülkadir Kalav
Cevdet Öztürk
Reşit Kemal Timuroğlu

MUĞLA

Zeyyat Mandalinci
Nâtık Poyrazoğlu
Akif Sarıoğlu

MUŞ

Şemsi Ağaoğlu
Şefik Çağlayan
Gıyasettin Emre

NİĞDE

Ali Ulvi Arıkan
Sadettin Ertur

ORDU

Bekir Baykal (İ.)
Mehmet Cemil Bengü
Sabri İşbakan
Selâhattin Orhon
Memiş Yazıcı

RİZE

Hüseyin Agun
Kemal Balta
Ahmet Morgil

SAMSUN

Şükrü Uluçay

SEYHAN

Zahit Akdağ
Cavid Oral
Salim Serçe
Sinan Tekelioğlu
Ahmet Topaloğlu
İsmet Uslu
Mehmet Ünaldı

SİİRD

Suat Bedük
Baki Erden

SİNOB

Şerafettin Ayhan
Nuri Sertoğlu
Server Somuncuoğlu
Muhit Tümerkan

SİVAS

Ercüment Damalı
Nuri Demirağ
Şevki Ecevit
Nurettin Ertürk
Rifat Öçten
Bahattin Örnekol
Ahmet Özel
Memduh Turhan
Hüseyin Yüksel

TEKİRDAĞ

İsmail Hakkı Akyüz
Ferid Alpiskender
Necmi Arman
Zeki Erataman
Fethi Mahramlı
Samim Yücedere

TOKAD

İhsan Baç
Selâhattin Gülüt
Ömer Sunar

TRABZON

Sabri Dilek
Emrullah Nutku
Pertev Sanaç
Osman Turan

URFA

Feridun Ayalp
Feridun Ergin
Mehmet Hatiboğlu
Hasan Oral
Celâl Öncel
Saim Önhon
Aziz Özbay

VAN

Muslih Görentaş

YOZGAD

Danyal Akbel
Mahmut Ataman
Numan Kurban

ZONGULDAK

Sebati Ataman
Hüseyin Balık

[Münhal Mebusluklar]

Aydın	1
Bursa	1
İstanbul	1
Kayseri	2
Zonguldak	1
	—
	6

İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki Kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	:	541
Rey verenler	:	282
Kabul edenler	:	282
Reddedenler	:	.
Müstenkifler	:	
Reye iştirak etmiyenler	:	253
Münhal mebusluklar	:	6

[Kabul edenler]

AFYON KARAHISAR
Rıza Çerçel
Kemal Özçoban
Murad Âli Ülgen

AMASYA
İsmet Olgaç

ANKARA
Muhlis Bayramoğlu
Âtıf Benderlioğlu
Ömer Bilen
Dağıstan Binerbay
Hamdi Bulgurlu
Osman Şevki Çiçekdağ
Ramiz Eren
Mümtaz Faik Fenik
Zafer Gökçer
Talât Vasfi Öz
Mümtaz Tarhan
Âliye Temuçin

ANTALYA
Kenan Akmanlar
Fatin Dalaman
Enver Karan
Asım Okur
Ahmet Tekelioğlu
Ahemet Tokuş

AYDIN
Necati Çelim
Namık Gedik
Nail Geveci
Etem Menderes
Zühtü Uray

BALIKESİR
Vacid Asena
Esat Budakoğlu
Ahmet Karagür
Ahmet Kocabıyıkoğlu
Yahya Pelvan
M. Halûk Timurtaş
Sırrı Yırcalı
Sıtkı Yırcalı

BİLECİK
İsmail Selçuk Çakıroğlu
Şevki Hasırcı
Talât Oran

BİNGÖL
Sait Göker
Ekrem Yıldız

BİTLİS
Nusrettin Barut
Selâhattin İnan

BOLU
Selâhattin Baysal
Sabri Çonkar
İhsan Gülez

BURDUR
Fethi Çelikbaş
Hüseyin Çimen
Behçet Kayaalp
Mehmet Özbey

BURSA
Selim Ragıp Emeç
Hulûsi Köymen

ÇANAKKALE
Nureddin Fuad Alpkartal
Emin Kalafat
İhsan Karasioğlu
Servet Sezgin
Nuri Togay
Fatin Rüştü Zorlu

ÇANKIRI
Tahir Akman
İbrahim Aydın
Kenan Çığman
Tahsin Uygur

ÇORUH
Hilmi Çeltikçioğlu
Muzaffer Önal
Zihni Ural

ÇORUM
Sedat Baran
Şevki Gürses
Baha Koldaş
Hüseyin Ortakcıoğlu
Kemâl Terzioğlu

DENİZLİ
Baha Akşit
Ali Çobanoğlu
Mustafa Gülcügil
İsmail Hadımlıoğlu
Ali Rıza Karaca
Osman Ongan
A. Hamdi Sancar

DİYARBAKIR
Mustafa Ekinci
İhsan Hamit Tiğrel

EDİRNE
Cemal Köprülü
Rükneddin Nasuhioğlu
Kemal Yaşınkılıç

ELÂZIĞ
Suphi Ergene
Selâhattin Toker
Mehmet Şevki Yazman

ERZİNCAN
Veysel Varol

ERZURUM
Bahadır Dülger
Sabri Erduman
Şevki Erker
Hâmid Şevket İnce
Hasan Numanoğlu
Cemil Önder
Rıza Topcuoğlu
Esat Tuncel

ESKİŞEHİR
Muhtar Başkurt
Salih Fuad Keçeci
Hasan Polatkan
Abidin Potuoğlu
İsmail Sayın
Hicri Sezen
Kemal Zeytinoğlu

GAZİANTEB
Samih İnal
Süleyman Kuranel
Ali Ocak

GİRESUN
Hayrettin Erkmen
Tahsin İnanç
Doğan Köymen

GÜMÜŞANE
Halis Tokdemir

HAKKÂRİ
Übeydullah Seven

HATAY
Ali Muhsin Bereketoğlu
Abdullah Cilli
A. Mithat Kuseyrioğlu

İÇEL
Yakup Çukuroğlu
Hüseyin Fırat

İbrahim Gürgen
Refik Koraltan

İSPARTA

Tahsin Tola
Zühtü Hilmi Velibeşe

İSTANBUL

Necmi Ateş
Nazim Bezmen
Ali Fuad Cebesoy
Hâdi Hüsman
Ziya Köktürk
Fuad Köprülü
Adnan Menderes
Mükerrem Sarol
Hanri Soriano
Zeki Rıza Sporel
Füruzan Tekil
Nazlı Tlabar
Ahmet Topcu
Celâl Türkgeldi
Fahrettin Ulaş
Tahsin Yazıcı

İZMİR

Abdullah Aker
Mehmet Aldemir
Nebil Sadi Altuğ
Pertev Arat
Cihad Baban
Behzat Bilgin
Muammer Çavuşoğlu
Sadık Giz
Arif Güngören
Osman Kapani
Rauf Onursal
Halûk Ökeren
Nuriye Pınar
Mehmet Ali Sebük
Abidin Tekön
Behçet Uz

KARS

Hasan Erdoğan

KASTAMONU

Basri Aktaş
Nâzım Batur
Muzaffer Âli Mühto
Nazifi Şerif Nabel
Ziya Termen

KAYSERİ

Fikri Apaydın
Kâmil Gündeş
İbrahim Kirazoğlu
Ömer Mart

KIRKLARELİ

Şefik Bakay
Mahmut Erbil
Fikret Filiz
Hüsnü Yaman

KIRŞEHİR

Mehmet Mahmudoğlu
Tahir Taşer

KOCAELİ

Nüzhet Akın
Ekrem Alican
Turan Güneş
Kâzım Meriç
Nüzhet Unat
Sadettin Yalım

KONYA

Abdürrahman Fahri Ağaoğlu
Hamdi Ragıp Atademir
Mustafa Bağrıaçık
Tevfik Fikret Baran
Sıtkı Salim Burçak
Reyhan Gökmenoğlu
Tarık Kozbek
Muammer Obuz
Halil Özyörük

KÜTAHYA

Ali Galip Bubik
Ahmet Kavuncu
Süleyman Süruri Nasuhoğlu
Osman Özbilen
İhsan Şerif Özgen
İsmail Hakkı Veral

MALATYA

İsmet İnönü
Mehmet Kartal
Abdullah Köroğlu
Nuri Ocakcıoğlu
Mehmet Fahri Oral
Mehmet Zeki Tulunay
Tevfik Ünsalan
Nüvit Yetkin

MANİSA

Yunus Muammer Alakant
Hikmet Bayur
Hayri Büke
Adnan Karaosmanoğlu
Nafiz Körez
Muzaffer Kurbanoğlu
Muhlis Tümay

MARAŞ

Abdullah Aytemiz
Ahmet Bozdağ
Nedim Ökmen

MARDİN

Halim Şatana

MUĞLA

Turan Akarca
Yavuz Başer

NİĞDE

Sadettin Ertur
Hüseyin Avni Göktürk
Ahmed Nuri Kadıoğlu
Cavit Kavurmacıoğlu
Hasan Hayati Ülkün
Hüseyin Ülkü
Zihni Üner

ORDU

Refet Aksoy
Feyzi Boztepe
Fazıl Erim
Fazlı Ertekin
Selâhattin Orhon

RİZE

İzzet Akçal
Mehmet Fahri Mete

SAMSUN

Salim Çonoğlu
Abdullah Eker
Rami Ozan Gümüşoğlu
Ömer Güriş
Tevfik İleri
Abdullah Keleşoğlu
Muhittin Özkefeli
Hamdi Tekay
Ferid Tüzel
Hâdi Uzer

SEYHAN

Mustafa Akçalı
Sedat Barı
Enver Batumlu
Ahmet Kınık
Lûtfi Sezgin
Mehmet Ünaldı

SİİRD

Veysi Oran
Mehmet Daim Süalp

SİNOB

M. Vehbi Dayıbaş
Haşim Tarı

SİVAS

Hüseyin Çitil
Abdurrahman Doğruyol
Etem Erdinç
M. Nurettin Turgay

TOKAD

Ahmet Gürkan
Osman Hacıbaloğlu
Hasan Kangal
Mehmet Şahin
Yusuf Ulusoy

TRABZON

Halit Ağanoğlu
Mahmut Goloğlu
Muzaffer Harunoğlu
Süleyman Fehmi Kalaycıoğlu
Selâhattin Karayavuz
Sami Orberk
İsmail Şener
Mustafa Reşit Tarakçıoğlu

TUNCELİ

Arslan Bora
Fethi Ülkü

URFA

Muzaffer Timur

UŞAK

Yusuf Aysal
Orhan Dengiz
Hâcim Yılmaz

VAN

Hilmi Durmaz
Muslih Görentaş
Hamit Kartal
Kemal Yörükoğlu

YOZGAD

İhsan Aktürel
Talât Alpay
Mahmut Ataman
Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu
Numan Kurban
Hâşim Tatlıoğlu
Ali Ünlüsoy

ZONGULDAK
Suat Başol
Necati Diken
Sabih Duralı
Hakkı Hilâlcı
Nusret Kirişcioğlu
Edibe Sayar
Avni Yurdabayrak

[Reye iştirak etmiyenler]

AFYON KARAHİSAR
Arif Demirer
Sıtkı Koraltan
Saip Özer
Osman Talu (İ.)
Hüseyin Tiryakioğlu
Gazi Yiğitbaşı

AĞRI
Kasım Küfrevi
Halis Öztürk
Nimet Sümer
Celâl Yardımcı (V.)

AMASYA
Faruk Çöl
Kemal Eren
Hâmit Koray
Mustafa Zeren

ANKARA
Muzaffer Ergüder
Muhlis Ete
Abdullah Gedikoğlu
Necmi İnanç
Seyfi Kurtbek
Şeref Kâmil Mengü
Fuad Seyhun
Hâzım Türegün
Fuad Zincirkıran

ANTALYA
Attilâ Konuk
Burhanettin Onat

AYDIN
Nihat İyriboz
A. Baki Ökdem
Cevat Ülkü

BALIKESİR
Mekki Said Esen
Enver Güreli
Mücteba Iştın
Halil İmre
Arif Kalıpsızoğlu
Muharrem Tunçay

BİLECİK
Yümnü Üresin

BİNGÖL
Necati Aras

BOLU
Reşat Akşemsettinoğlu
Fahri Belen (İ.)
Mithat Dayıoğlu
Ahmet Hatı
Lûtfi Oğultürk

BURSA
Raif Aybar
Sabahattin Çıracıoğlu
Muhlis Erdener
Müfit Erkuyumcu
Agâh Erozan
Sadettin Karacabey
İbrahim Öktem
Halûk Şaman
Kenan Yılmaz
Ali Ferruh Yücel
Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE
Bedi Enüstün
Safaeddin Karanakçı

ÇANKIRI
Celâl Boynuk
Asım Emrem

ÇORUH
Mecit Bumin
Yaşar Gümüşel

ÇORUM
Mustafa Kemal Biberoğlu
Yakup Gürsel
Ali Rıza Kılıçkale
Cevat Köstekçi

DENİZLİ
Mehmet Karasan (İ.)
Refet Tavaslıoğlu

DİYARBAKIR
Fikri Arığ
Yusuf Azizoğlu
Ragıp Karaosmanoğlu
Eyüp Şahin
Halil Turgut
Mehmet Hüsrev Ünal

EDİRNE
Mehmet Enginün
Hasan Maksudoğlu
Sabahattin Parsoy

ELÂZIĞ
Hüsnü Göktuğ
Ömer Faruk Sanaç

ERZİNCAN
Hüsnü Çanakçı
Sadık Perinçek
Mustafa Rahmi Sanalan
Tevfik Şenocak

ERZURUM
İshak Avni Akdağ
Rıfkı Salim Burçak
Zeki Çavuşoğlu
Abdülkadir Eryurt

GAZİANTEB
Abdülkadir Atik
Ekrem Cenani
İhsan Daî
Cevdet San
Salâhattin Ünlü

GİRESUN
Hamdi Bozbağ
Ali Naci Duyduk
Abdullah İzmen
Mazhar Şener
Adnan Tüfekcioğlu

GÜMÜŞANE
Zeki Başağa
İsmail Hakkı Baykal
Ekrem Ocaklı
Sabri Özcan San
Halit Zarbun

HATAY
A. Feyzi Atahan
Şekip İnal
Şemsettin Mursaloğlu
Celâl Ramazanoğlu
Şevket Sarıcalı

İÇEL
Rüştü Çetin
Aziz Köksal (İ.)
Hidayet Sinanoğlu
Mehmet Ünal

İSPARTA
İrfan Aksu
Said Bilgiç
Kemal Demiralay

İSTANBUL
Celâl Bayar (Reisicumhur)
Faruk Nafiz Çamlıbel
Seyfi Gögen
Aleksandros Hacopulos
Lûtfi Kırdar (İ.)
Naci Kurt
Nadir Nadi
Emin Onat
Nizamettin Âli Sav
Hamdullah Suphi Tanrıöver
Zakar Tarver
Nuri Yamut (İ.)

İZMİR
Muzaffer Balaban
Necdet İncekara
İlhan Sipahioğlu
Ekrem Hayri Üstündağ

KARS
Fevzi Aktaş
Sırrı Atalay
Remzi Çakır
Turgut Göle
Kemal Güven
Mehmet Hazer
İbrahim Us
Rıza Yalçın
Ali Yeniaras

KASTAMONU
Süleyman Çağlar
Hilmi Dura
Salim Esen
Muzaffer Kuşakçıoğlu
Ali Muzaffer Tanöver

KAYSERİ
Osman Nuri Deniz

Emin Develioğlu
Servet Hacıpaşaoğlu
Hakkı Kurmel

KIRKLARELİ

M. Ali Ceylân

KIRŞEHİR

Osman Alişiroğlu
Ahmet Bilgin
Osman Bölükbaşı

KOCAELİ

Ziya Atığ
Hamdi Başak
Selâmi Dinçer
Hamza Osman Erkan (İ.)
Sefer Göksel
Cemal Tüzün

KONYA

Hidayet Aydıner
Remzi Birand
Abdi Çilingir
Ziyad Ebüzziya
Muhittin Güzelkılınç
Mekki Keskin
Ahmet Koyuncu
Himmet Ölçmen
M. Rüştü Özal
Sabahattin Sönmez

KÜTAHYA

Ahmet İhsan Gürsoy
Nihat Haluk Pepeyi

MALATYA

Esat Doğan
Ahmet Fırat
Kâmil Kırıkoğlu
Hilmi Özbay

MANİSA

Samet Ağaoğlu
Şemi Ergin
Fevzi Lûtfi Karaosmanoğlu
Melih Koçer
Sudi Mıhçıoğlu

MARAŞ

Ahmet Kadoğlu
Mahmut Karaküçük
Remzi Öksüz
Mazhar Özsoy

MARDİN

Etem Aybar
Abdürrahman Bayar
Bahaettin Erdem
Abdülkadir Kalav
Cevdet Öztürk
Reşit Kemal Timuroğlu

MUĞLA

Zeyyat Mandalinci
Nuri Özsan
Nâtık Poyrazoğlu
Akif Sarıoğlu

MUŞ

Şemsi Ağaoğlu
Şefik Çağlayan
Gıyasettin Emre

NİĞDE

Ali Ulvi Arıkan

ORDU

Bekir Baykal (İ.)
Mehmet Cemil Bengü
Sabri İşbakan
Memiş Yazıcı

RİZE

Hüseyin Agun
Kemal Balta
Osman Kavrakoğlu
Ahmet Morgil

SAMSUN

Ekrem Anıt
Şükrü Uluçay

SEYHAN

Zahit Akdağ
Cavid Oral
Salim Serçe
Sinan Tekelioğlu
Nurullah İhsan Tolon
Ahmet Topaloğlu
İsmet Uslu

SİİRD

Suat Bedük
Baki Erden

SİNOB

Şerafettin Ayhan
Nuri Sertoğlu
Server Somuncuoğlu
Muhit Tümerkan

SİVAS

Ercüment Damalı
Nuri Demirağ
Şevki Ecevit
Nurettin Ertürk
Kâzım Oskay
Rifat Öçten
Bahattin Örnekol
Ahmet Özel
Memduh Turhan
Hüseyin Yüksel

TEKİRDAĞ

İsmail Hakkı Akyüz
Ferid Alpiskender
Necmi Arman
Zeki Erataman
Fethi Mahramlı
Samim Yücedere

TOKAD

İhsan Baç
Hulûsi Bozbeyoğlu
Selâhattin Gülüt
Ömer Sunar

TRABZON

Sabri Dilek
Emrullah Nutku
Pertev Sanaç
Osman Turan

TUNCELİ

Bahri Turgut Okaygün

URFA

Feridun Ayalp
Feridun Ergin
Mehmet Hatiboğlu
Hasan Oral
Celâl Öncel
Saim Önhon
Aziz Özbay

UŞAK

Hakkı Gedik

YOZGAD

Danyal Akbel

ZONGULDAK

Sebati Ataman
Hüseyin Balık
Cemal Kıpçak

[Münhal Mebusluklar]

Aydın	1
Bursa	1
İstanbul	1
Kayseri	2
Zonguldak	1
	—
	6

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Kanununa iki madde ve bu kanunun 13 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair olan Kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	:	541
Rey verenler	:	281
Kabul edenler	:	281
Reddedenler	:	
Müstenkifler	:	
Reye iştirak etmiyenler	:	254
Münhal mebusluklar	:	6

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR
Rıza Çerçel
Sıtkı Koraltan
Kemal Özçoban
Saip Özer
Murad Âli Ülgen

AĞRI
Celâl Yardımcı

AMASYA
Mustafa Zeren

ANKARA
Muhlis Bayramoğlu
Ömer Bilen
Dağistan Binerbay
Osman Şevki Çiçekdağ
Ramiz Eren
Mümtaz Faik Fenik
Talât Vasfı Öz
Fuad Seyhun
Mümtaz Tarhan
Âliye Temuçin

ANTALYA
Kenan Akmanlar
Fatin Dalaman
Enver Karan
Asım Okur
Ahmet Tekelioğlu
Ahmet Tokuş

AYDIN
Necati Çelim
Namık Gedik
Nail Geveci
Etem Menderes
Zühtü Uray

BALIKESİR
Esat Budakoğlu
Halil İmre
Ahmet Karagür
Ahmet Kocabıyıkoğlu
M. Halûk Timurtaş
Sırrı Yırcalı
Sıtkı Yırcalı

BİLECİK
İsmail Selçuk Çakıroğlu
Şevki Hasırcı
Talât Oran
Yümnü Üresin

BİTLİS
Nusrettin Barut
Salâhattin İnan

BOLU
Selâhattin Baysal
Sabri Çonkar
İhsan Gülez
Lûtfi Oğultürk

BURDUR
Fethi Çelikbaş
Hüseyin Çimen
Behçet Kayaalp
Mehmet Özbey

BURSA
Müfit Erkuyumcu
Agâh Erozan
Hulûsi Köymen
Kenan Yılmaz

ÇANAKKALE
Nureddin Fuad Alpkartal
Emin Kalafat
İhsan Karasioğlu
Servet Sezgin
Nuri Togay
Fatin Rüştü Zorlu

ÇANKIRI
Kenan Çığman
Tahsin Uygur

ÇORUH
Mecit Bumin
Hilmi Çeltikçioğlu
Muzaffer Önal
Zihni Ural

ÇORUM
Sedat Baran
Yakup Gürsel
Şevki Gürses
Ali Rıza Kılıçkale
Baha Koldaş
Kemâl Terzioğlu

DENİZLİ
Baha Akşit
Ali Çobanoğlu
Mustafa Gülcügil
Ali Rıza Karaca
Osman Ongan
A. Hamdi Sancar
Refet Tavaslıoğlu

DİYARBAKIR
Fikri Arığ
Mustafa Ekinci
Eyüp Şahin
İhsan Hamit Tiğrel
Mehmet Hüsrev Ünal

EDİRNE
Mehmet Enginün
Cemal Köprülü
Rükneddin Nasuhioğlu
Kemal Yaşınkılıç

ELÂZIĞ
Ömer Faruk Sanaç
Selâhattin Toker
Mehmet Şevki Yazman

ERZİNCAN
Veysel Varol

ERZURUM
Zeki Çavuşoğlu
Bahadır Dülger
Sabri Erduman
Şevki Erker
Abdülkadir Eryurt
Hâmid Şevket İnce
Hasan Numanoğlu
Cemil Önder
Rıza Topcuoğlu
Esat Tuncel

ESKİŞEHİR
Muhtar Başkurt
Salih Fuad Keçeci
Hasan Polatkan
Abidin Potuoğlu
İsmail Sayın
Hicri Sezen
Kemal Zeytinoğlu

GAZİANTEB
Samih İnal
Süleyman Kuranel
Ali Ocak

GİRESUN
Hayrettin Erkmen
Tahsin İnanç
Doğan Köymen

GÜMÜŞANE
Halis Tokdemir

HATAY
Ali Muhsin Bereketoğlu
Abdullah Cilli
A. Mithat Kuseyri

İÇEL
Yakup Çukuroğlu
Hüseyin Fırat
İbrahim Gürgen
Refik Koraltan

İSPARTA
Tahsin Tola
Zühtü Hilmi Velibeşe

İSTANBUL
Necmi Ateş
Nazım Bezmen
Ali Fuad Cebesoy
Faruk Nafiz Çamlıbel
Hâdi Hüsman
Ziya Köktürk
Fuad Köprülü
Adnan Menderes
Mükerrem Sarol
Hanri Soriano
Zeki Rıza Sporel
Füruzan Tekil
Nazlı Tlabar
Ahmet Topcu
Celâl Türkgeldi
Fahrettin Ulaş
Tahsin Yazıcı

İZMİR
Abdullah Aker
Mehmet Aldemir
Nebil Sadi Altuğ
Pertev Arat
Cihad Baban
Behzat Bilgin
Muammer Çavuşoğlu
Sadık Giz
Arif Güngören
Osman Kapani
Halûk Ökeren
Nuriye Pınar
Abidin Tekön
Behçet Uz

KARS
Hasan Erdoğan

KASTAMONU
Nâzım Batur
Muzaffer Âli Mühto
Nazifi Şerif Nabel
Ziya Termen

KAYSERİ
Fikri Apaydın
Kâmil Gündeş
İbrahim Kirazoğlu
Ömer Mart

KIRKLARELİ
Şefik Bakay
Fikret Filiz
Hüsnü Yaman

KIRŞEHİR
Mehmet Mahmudoğlu
Tahir Taşer

KOCAELİ
Nüzhet Akın
Ekrem Alican
Turan Güneş
Kâzım Meriç
Nüzhet Onat
Sadettin Yalım

KONYA
Hamdi Ragıp Atademir
Tevfik Fikret Baran
Reyhan Gökmenoğlu
Halil Özyörük

KÜTAHYA
Ali Galib Bubik
Süleyman Süruri Nasuhoğlu
Osman Özbilen
İhsan Şerif Özgen
İsmail Hakkı Veral

MALATYA
Abdullah Köroğlu
Nuri Ocakcıoğlu
Tevfik Ünsalan

MANİSA
Yunus Muammer Alakant
Hikmet Bayur
Hayri Büke
Nafiz Körez
Muzaffer Kurbanoğlu
Muhlis Tümay

MARAŞ
Abdullah Aytemiz
Ahmet Bozdağ
Nedim Ökmen

MARDİN
Halim Şatana

MUĞLA
Turan Akarca
Yavuz Başer

NİĞDE
Hüseyin Avni Göktürk
Ahmet Nuri Kadıoğlu
Cavit Kavurmacıoğlu
Hüseyin Ülkü
Zihni Üner

ORDU
Refet Aksoy
Feyzi Boztepe
Fazıl Erim
Fazlı Ertekin
Salâhattin Orhon
Memiş Yazıcı

RİZE
İzzet Akçal
Kemal Balta
Osman Kavrakoğlu
Mehmet Fahri Mete
Ahmet Morgil

SAMSUN
Ekrem Anıt
Salim Çonoğlu
Abdullah Eker
Rami Ozan Gümüşoğlu
Ömer Güriş
Tevfik İleri
Abdullah Keleşoğlu
Muhittin Özkefeli
Hamdi Tekay
Ferid Tüzel
Hâdi Uzer

SEYHAN
Sedat Barı
Enver Batumlu
Ahmet Kınık
Lûtfi Sezgin
Nurullah İhsan Tolon

SİİRD
Veysi Oran
Mehmet Daim Süalp

SİNOB
M. Vehbi Dayıbaş
Haşim Tarı

SİVAS
Hüseyin Çitil
Abdurrahman Doğruyol
Etem Erdinç
M. Nurettin Turgay

TEKİRDAĞ
Zeki Erataman

TOKAD
Hulûsi Bozbeyoğlu
Ahmet Gürkan
Osman Hacıbaloğlu
Hasan Kangal
Mehmet Şahin
Yusuf Ulusoy

TRABZON
Halit Ağanoğlu
Mahmut Goloğlu
Muzaffer Harunoğlu
Süleyman Fehmi Kalaycıoğlu
Selâhattin Karayavuz
Emrullah Nutku
Sami Orberk
Mustafa Reşit Tarakçıoğlu

TUNCELİ
Arslan Bora
Fethi Ülkü

URFA
Hasan Oral
Muzaffer Timur

UŞAK
Yusuf Aysal
Orhan Dengiz
Hakkı Gedik
Hâcim Yılmaz

VAN
Hilmi Durmaz
Muslih Görentaş
Kemal Yörükoğlu

YOZGAD
İhsan Aktürel
Talât Alpay
Mahmut Ataman
Ömer Lûtfi Erzurumluoğlu
Numan Kurban
Hâşim Tatlıoğlu
Ali Ünlüsoy

ZONGULDAK
Hüseyin Balık

Suat Başol	Sabih Duralı	Cemal Kıpçak	Edibe Sayar
Necati Diken	Hakkı Hilâlcı	Nusret Kirişcioğlu	Avni Yurdabayrak

[Reye iştirak etmiyenler]

AFYON KARAHİSAR
Arif Demirer
Osman Talu (İ.)
Hüseyin Tiryakioğlu
Gazi Yiğitbaşı

AĞRI
Kasım Küfrevi
Halis Öztürk
Nimet Sümer

AMASYA
Faruk Çöl
Kemal Eren
Hâmit Koray
İsmet Olgaç

ANKARA
Âtıf Benderlioğlu
Hamdi Bulgurlu
Muzaffer Ergüder
Muhlis Ete
Abdullah Gedikoğlu
Zafer Gökçer
Necmi İnanç
Seyfi Kurtbek
Şeref Kâmil Mengü
Hâzım Türegün
Fuad Zincirkıran

ANTALYA
Attilâ Konuk
Burhanettin Onat

AYDIN
Nihat İyriboz
A. Baki Ökdem
Cevat Ülkü

BALIKESİR
Vacid Asena
Mekki Sait Esen
Enver Güreli
Mücteba Iştın
Arif Kalıpsızoğlu
Yahya Pelvan
Muharrem Tunçay

BİNGÖL
Necati Aras
Sait Göker
Ekrem Yıldız

BOLU
Reşat Akşemsettinoğlu
Fahri Belen
Mithat Dayıoğlu
Ahmet Hatı

BURSA
Raif Aybar
Sabahattin Çıracıoğlu
Selim Ragıp Emeç
Muhlis Erdener
Sadettin Karacabey
İbrahim Öktem
Halûk Şaman
Ali Ferruh Yücel
Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE
Bedi Enüstün
Safaeddin Karanakçı

ÇANKIRI
Tahir Akman
İbrahim Aydın
Celâl Boynuk
Asım Emrem

ÇORUH
Yaşar Gümüşel

ÇORUM
Mustafa Kemal Biberoğlu
Cevat Köstekci
Hüseyin Ortakcıoğlu

DENİZLİ
İsmail Hadımlıoğlu
Mehmet Karasan (İ.)

DİYARBAKIR
Yusuf Azizoğlu
Ragıp Karaosmanoğlu
Halil Turgut

EDİRNE
Hasan Maksudoğlu
Sabahattin Parsoy

ELÂZIĞ
Suphi Ergene
Hüsnü Göktuğ

ERZİNCAN
Hüsnü Çanakçı
Sadık Perinçek
Mustafa Rahmi Sanalan
Tevfik Şenocak

ERZURUM
İshak Avni Akdağ
Rıfkı Salim Burçak

GAZİANTEB
Abdülkadir Atik
Ekrem Cenani
İhsan Daî
Cevdet San
Salâhattin Ünlü

GİRESUN
Hamdi Bozbağ
Ali Naci Duyduk
Abdullah İzmen
Mazhar Şener
Adnan Tüfekcioğlu

GÜMÜŞANE
Zeki Başağa
İsmail Hakkı Baykal
Ekrem Ocaklı
Sabri Özcan San
Halit Zarbun

HAKKÂRİ
Übeydullah Seven

HATAY
A. Feyzi Atahan
Şekip İnal
Şemsettin Mursaloğlu
Celâl Ramazanoğlu
Şevket Sarıcalı

İÇEL
Rüştü Çetin
Aziz Köksal (İ.)
Hidayet Sinanoğlu
Mehmet Ünal

İSPARTA
İrfan Aksu
Said Bilgiç
Kemal Demiralay

İSTANBUL
Celâl Bayar (Reisicumhur)
Seyfi Gögen
Aleksandros Hacopulos
Lûtfi Kırdar (İ.)
Naci Kurt
Nadir Nadi
Emin Onat
Nizamettin Ali Sav
Hamdullah Supi Tanrıöver
Zakar Tarver
Nuri Yamut (İ.)

İZMİR
Muzaffer Balaban
Necdet İncekara
Rauf Onursal
Mehmet Ali Sebük
İlhan Sipahioğlu
Ekrem Hayri Üstündağ

KARS
Fevzi Aktaş
Sırrı Atalay
Remzi Çakır
Turgut Göle
Kemal Güven
Mehmet Hazer
İbrahim Us
Rıza Yalçın
Ali Yeniaras

KASTAMONU
Basri Aktaş
Süleyman Çağlar
Hilmi Dura
Salim Esen
Muzaffer Kuşakçıoğlu
Ali Muzaffer Tanöver

KAYSERİ
Osman Nuri Deniz
Emin Develioğlu
Servet Hacıpaşaoğlu
Hakkı Kurmel

KIRKLARELİ
M. Ali Ceylân
Mahmut Erbil

KIRŞEHİR
Osman Alişiroğlu
Ahmet Bilgin

Osman Bölükbaşı

KOCAELİ

Ziya Atığ
Hamdi Başak
Selâmi Dinçer
Hamza Osman Erkan (İ.)
Sefer Göksel
Cemal Tüzün

KONYA

Abdürrahman Fahri Ağaoğlu
Hidayet Aydıner
Mustafa Bağrıaçık
Remzi Birand
Sıtkı Salim Burçak
Abdi Çilingir
Ziyad Ebüzziya
Muhittin Güzelkılınç
Mekki Keskin
Ahmet Koyuncu
Tarık Kozbek
Muammer Obuz
Himmet Ölçmen
M. Rüştü Özal
Sabahattin Sönmez

KÜTAHYA

Ahmet İhsan Gürsoy
Ahmet Kavuncu
Nihat Halûk Pepeyi

MALATYA

Esat Doğan
Ahmet Fırat
İsmet İnönü
Mehmet Kartal
Kâmil Kırıkoğlu
Mehmet Fahri Oral
Hilmi Özbay
Mehmet Zeki Tulunay
Nüvit Yetkin

MANİSA

Samet Ağaoğlu
Şemi Ergin
Adnan Karaosmanoğlu
Fevzi Lûtfi Karaosmanoğlu
Melih Koçer
Sudi Mıhçıoğlu

MARAŞ

Ahmet Kadoğlu
Mahmut Karaküçük
Remzi Öksüz
Mazhar Özsoy

MARDİN

Etem Aybar
Abdürrahman Bayar
Bahaettin Erdem
Abdülkadir Kalav
Cevdet Öztürk
Reşit Kemal Timuroğlu

MUĞLA

Zeyyat Mandalinci
Nuri Özsan
Nâtık Poyrazoğlu
Akif Sarıoğlu

MUŞ

Şemsi Ağaoğlu
Şefik Çağlayan
Gıyasettin Emre

NİĞDE

Ali Ulvi Arıkan
Sadettin Ertur
Hasan Hayati Ülkün

ORDU

Bekir Baykal (İ.)
Mehmet Cemil Bengü
Sabri İşbakan

RİZE

Hüseyin Agun

SAMSUN

Şükrü Uluçay

SEYHAN

Mustafa Akçalı
Zahit Akdağ
Cavid Oral
Salim Serçe
Sinan Tekelioğlu
Ahmet Topaloğlu
İsmet Uslu
Mehmet Ünaldı

SİİRD

Suat Bedük
Baki Erden

SİNOB

Şerafettin Ayhan
Nuri Sertoğlu
Server Somuncuoğlu
Muhit Tümerkan

SİVAS

Ercüment Damalı
Nuri Demirağ
Şevki Ecevit
Nurettin Ertürk
Kâzım Oskay
Rifat Öçten
Bahattin Örnekol
Ahmet Özel
Memduh Turhan
Hüseyin Yüksel

TEKİRDAĞ

İsmail Hakkı Akyüz
Ferid Alpiskender
Necmi Arman
Fethi Mahramlı
Samim Yücedere

TOKAD

İhsan Baç
Selâhattin Gülüt
Ömer Sunar

TRABZON

Sabri Dilek
Pertev Sanaç
İsmail Şener
Osman Turan

TUNCELİ

Bahri Turgut Okaygün

URFA

Feridun Ayalp
Feridun Ergin
Mehmet Hatiboğlu
Celâl Öncel
Saim Önhon
Aziz Özbay

VAN

Hamit Kartal

YOZGAD

Danyal Akbel

ZONGULDAK

Sebati Ataman

[Münhal Mebusluklar]

Aydın	1
Bursa	1
İstanbul	1
Kayseri	2
Zonguldak	1
	—
	6

T. B. M. M. Matbaası

Trabzon Mebusu Mahmut Gologlu'nun, Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 6123 sayılı Kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Adliye Encümeni mazbatası (2/14)

9 . VI . 1954

B. M. M. Reisliğine

6123 sayılı Kanuna geçici bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun teklifim ilişiktir. Gereğinin yapılmasına emirlerinizi rica ederim.

Trabzon Mebusu
M. Gologlu

ESBABI MUCİBE

6123 sayılı Kanunla değiştirilen Türk Ceza Kanununun 13 ncü maddesi ahkâmının geçmişe de şâmil olması sebebiyle bu kanunun meriyetinden önce iş esasına müstenit asri ceza evlerine girmiş bulunan mahkûmların da artık eski 13. maddedeki ceza tenzilâtından istifade ettirilmemeleri, hukuki esasata uygun ve tabiî idi.

Nitekim 6123 sayılı Kanunun geçmişe şâmil olmaması hususundaki tefsir talebinin B. M. Meclisince reddedilmiş olması da tatbikatın doğruluğunu teyidetmiştir.

Ancak 6123 sayılı Kanunun meriyete girdiği 1 . VIII . 1953 tarihinden önce iyi halleri sebebiyle iş esasına müstenit asri ceza evlerine alınmış bulunan mahkûmların, eski 13. maddedeki ceza tenzilâtından istifadeye başlamış olmaları, bu mahkûmların ıslahı hal yolunda mühim bir mânevi âmil olarak kabul ve telâkki olunmaktadır.

Yeni kanunun, bu mahkûmlara da teşmili suretiyle yapılan tatbikatın, haklı ve doğru olmasına rağmen bu kabîl mahkûmları morali üzerinde menfi tesir ve iyi halleri kabul edilmiş olan bu mahkûmların ıslahı halleri yolunda mânevi sarsıntı yapacağı düşüncesine varılmıştır.

İşbu esbabı mucibeye müsteniden ilişik kanun teklifi sunulmuş bulunmaktadır.

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Adliye Encümeni
Esas No : 2/14
Karar No : 5

25 . VI . 1954

Yüksek Reisliğe

Trabzon Mebusu Mahmut Goloğlu nun, Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 6123 sayılı Kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkındaki kanun teklifi encümenimize havale buyurulmakla teklif sahibi ve Adliye Vekâleti temsilcisi hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Mahmut Goloğlu 9 . VI . 1954 tarihli işbu teklifiyle 6123 sayılı Kanunla değiştirilen Türk Ceza Kanununun 13 ncü maddesinin 1 . VIII . 1953 tarihinden evvel iş esasına müstenit yeni ceza evlerinde bulunmakta olan hükümlülerin eski 13 ncü maddedeki ceza tenzilâtından istifade ettirilmemeleri sebebiyle vukubulan mağduriyetleri ve bu mevzuda 6123 sayılı Kanunun geçmişe şâmil olmaması hakkındaki tefsir talebinin de Yüksek Meclisçe reddedilmiş bulunması sebebiyle iyi halleri sabit olan ve bu suretle iş esasına müstenit yeni ceza evlerine girmiş bulunan hükümlülere eski kanun ahkâmının tatbik edilmesi hususunda muvakkat 3 ncü madde teklif edilmiş ve encümenimizce yapılan müzakereler neticesinde 1 . VIII . 1953 tarihinden önce asri ceza evine girmiş bulunan mahkûmlar meyanında Merkez Ceza Evleri Statüsüne tâbi olup kadroların dolması mülâhazası ile yeni ceza evlerine alınmış bulunan 635 mahkûmun da bu teklifin şümulüne girmesi hukuk prensiplerine uygun düşmediğinden teklifin 1 . VIII . 1953 tarihinden önce iş esasına müstenit yeni ceza evlerine 3 ve 4 ncü devrelere geçmeye hak kazanmış mahkûmlar hakkında eski kanun ahkâmı tatbik olunur şeklindeki tadil teklifi encümenimizce ekseriyetle kabul edilmiş ve bu suretle 1 . VIII . 1953 tarihinden evvel iyi halleri görülen 3 ncü ve 4 ncü devrelere geçmeye hak kazanmış bulunan hükümlülerin eski kanun ahkâmından istifadeleri sağlanmış bulunmaktadır.

İlişik kanun teklifinin yukarda yazılı mucip sebeplere müsteniden Umumi Heyette tercihan ve takdimen görüşülmesine karar verilmiştir.

Yüksek Reisliğe takdim olunur.

Adliye Enc. Reisi	Bu mazbata muharriri
Konya	Kocaeli
H. Özyörük	*S. Dinçer*
Kâtip	
Zonguldak	Ankara
Muhalifim	*Z. Gökçer*
N. Kirişcioğlu	
Antalya	Aydın
Müstenkifim	Muhalifim
E. Karan	*N. Geveci*
Balıkesir	Bingöl
Muhalifim	*N. Aras*
Tefsiri lâzımdır.	
V. Asena	
Burdur	Çanakkale
Söz hakkım mahfuz	Söz hakkım mahfuzdur
B. Kayaalp	*S. Sezgin*
Denizli	Erzincan
Reddi reyindeyim	*S. Perinçek*
İ. Hadımlı	
Erzurum	Eskişehir
A. Eryurt	*H. Sezen*
Erzurum	İsparta
H. Ş. İnce	*S. Bilgiç*
İzmir	Kars
A. Güngören	*İ. Us*
Kırşehir	Konya
M. Mahmudoğlu	*R. Gökmenoğlu*
Konya	Kütahya
M. Obuz	Muhalifim
	S. S. Nasuhoğlu

Maraş	Niğde	Yozgad
M. Özsoy	Muhalifim	*T. Alpay*
	H. H. Ülkün	

TRABZON MEBUSU MAHMUT GOLOĞLU'NUN TEKLİFİ

Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 6123 sayılı Kanuna muvakkat bir madde eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 9 . VII . 1953 tarih ve 6123 sayılı Kanuna muvakkat 3 ncü madde eklenmiştir.

Muvakkat madde 3. — 6123 sayılı Kanunun meriyete girdiği 1 . VIII . 1953 tarihinden önce iş esasına müstenit asri ceza evine girmiş olan mahkûmlar hakkında eski kanun ahkâmı tatbik olunur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Adliye Vekili memurdur.

ADLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 6123 sayılı Kanuna muvakkat bir madde eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 9 . VII . 1953 tarih ve 6123 sayılı Kanuna muvakkat 3 ncü madde eklenmiştir.

Muvakkat madde 3. — 6123 sayılı Kanunun meriyete girdiği 1 . VIII . 1953 tarihinden önce iş esasına müstenit yeni ceza evlerinde 3 ve 4 ncü devrelere geçmeye hak kazanmış mahkûmlar hakkında eski kanun ahkâmı tatbik olunur.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Devre : X
İçtima : F.

S. SAYISI : 25

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Kanununa iki madde ile bu kanunun 13 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası ve Muvakkat Encümen mazbatası (1/30)

T. C.
Başvekâlet
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71 - 2724, 6/2026

28 . VI . 1954

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

6327 sayılı Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Kanununa iki madde ile bu kanunun 13 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında İşletmeler Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 20 . VI . 1954 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

ESBABI MUCİBE

6327 sayılı Kanun hükümleri gereğince bir taraftan Hazinenin diğer taraftan hususi sermayenin ve İktisadi Devlet Teşekküllerinin iştirakiyle Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının kurulması istikametinde yapılan çalışmalar kanuna bâzı hükümler ilâvesini zaruri kılmıştır. Şöyle ki :

1. 6327 sayılı Kanunun 13 ncü maddesine göre Ortaklığın İdare Meclisi 7 âzadan mürekkeptir. Bu maddede 6 âzanın tâyin suretleri gösterilmiş ise de 7 nci âza hakkında bir sarahat mevcut değildir. 7 nci âzanın Ortaklık Umum Müdürü olması işin icabına uygun bulunduğundan 6327 sayılı Kanunun 13 ncü maddesine bu maksatla bir fıkra ilâvesi için birinci madde hazırlanmıştır.

2. Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının sermayesi 150 milyon lira olduğuna göre, hissedarı olacak Hazinenin Ticaret Kanununun 285 nci maddesi mucibince 19 125 000 lirayı derhal ve peşinen ödemesi lâzımgelmektedir. Halbuki kanunun 7 nci maddesiyle geçici maddesi mucibince Hazine tarafından ortaklığa gereken devirler yapıldıktan sonra tahminlere göre peşinen tediyenin kısmen Hazineye iadesi zarureti hâsıl olacaktır. Bir taraftan bu vaziyet diğer taraftan da İşletmeler Vekâleti 1954 yılı Bütçesinin 791 nci faslına konulan 20 milyon liranın, ortaklığın kurulmasına mâtuf çalışmalar esnasında, Batman Rafinerisi inşaatının icabı olan sarfiyattan dolayı 16 milyon lira civarına inmiş bulunması karşısında ortaklığın kurulabilmesi için ya Hazineye 19 125 000 lirayı ödemek imkânı verilmek üzere bütçeye yeni tahsisat konulması veya ortaklığın Hazinece böyle bir tediyede bulunmadan kurulabilmesi imkânının sağlanması lâzımgelmektedir. İşletmeler Vekâleti Bütçesinin 791 nci faslında mevcut tahsisattan sarfiyat yapılmış olması Hazinenin ortaklığa nakit olarak tahsis edeceği miktarı azaltmış ise de hakikatte bu miktar rafineri tesislerine inzimam etmek suretiyle Hazinenin taahhüt edeceği hisseler karşılığında ortaklığa devredeceği kıymetler meemuunda tenezzülü mucip olmamıştır. Bu sebeple sözü edilen 791 nci fasla yeniden tahsisat ilâvesine ihtiyaç görülmemektedir. Ayrıca bidayette «B» hisse senetlerini taahhüt edenlerin ödemeleri iktiza eden 18 625 000 liranın tamamına da ilk anlarda ihtiyaç bulunmamaktadır. İhtiyaç olmadığı halde bu paranın şirkete ödenmesi, Hazineyi % 6 temettü garantisi dolayısiyle faydasız külfete sokacaktır. Bu itibarla ortaklığın,

sermayenin % 25 i peşin tediye edilmeden kurulması yoluna gidilmesi münasip bulunmuş ve lâyihanın ikinci maddesi bu maksatla hazırlanmıştır.

3. Nihayet 6327 sayılı Kanunun geçici maddesi mucibince ortaklığın kuruluşunda Hazine tarafından taahhüt edilen hisselere karşılık olarak ortaklığa bâzı gayrimenkul ve menkul mallar, tesisat, mevcudat ve haklar devredilecektir..

Bu devir neticesinde yapılacak tesciller harca ve damga resmine ve ivazsız intikaller ise İntikal Vergisine tâbi bulunmaktadır.

Bu devir ve intikaller dolayısiyle alınacak vergi ve resim ve harclar mühim miktarlara baliğ olacağından, bu vergi, resim ve harcların alınması, ortaklığın faaliyetini sektedar edecektir. Bu sebebe binaen, bu teklif ile mezkûr ortaklığa yapılacak devirlerin ve hisse senetlerinin vergi, resim ve harca tâbi tutulmamaları derpiş edilmiştir. Lâyihanın geçici maddesi bu maksada mâtuftur.

Muvakkat Encümen mazbatası

T. B. M. M.
Muvakkat Encümen
Esas No. 1/30
Karar No. 2

28. VI. 1954

Yüksek Reisliğe

Umumi Heyetin 28. VI. 1954 gün ve 14 ncü inikadında kurulması kabul edilen Muvakkat Encümenimiz «6327 sayılı Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Kanununa iki madde ile bu kanunun 13 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası» nı tetkik ve müzakere etmiştir.

Lâyihanın mucip sebepler kısmında izah edilen hususlara komisyonumuzca aynen iştirak edilmiş ve tümünün kabulü ile maddelere geçilmiştir.

Kanun başlığı «ile» edatı yerine «ve» edatının ikamesi suretiyle düzeltilerek kabul edilmiştir.

Diğer maddeler aynen kabul olunmuştur.

Takdimen ve müstaceliyetle görüşülmesi teklifiyle Umumi Heyetin yüksek tasviplerine arz olunmak üzere Reisliğe sunulur.

Muvakkat En. Reisi	Mazbata Muharriri
Giresun	Kocaeli
M. Şener	*E. Alican*
Kâtip	
Hakkâri	İstanbul
Ü. Seven	*N. Âli Sav*
Niğde	Niğde
A. N. Kadıoğlu	*H. H. Ülkün*
Ordu	Seyhan
S. İşbakan	*M. Akçal*

Siird
B. Erden

HÜKÜMETİN TEKLİFİ	MUVAKKAT ENCÜMENİN DEĞİŞTİRİŞİ
6327 sayılı Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Kanununa iki madde ile bu kanunun 13 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası	*6327 sayılı Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Kanununa iki madde ve bu kanunun 13 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası*
MADDE 1. — 6327 sayılı Kanunun 13 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir : « Ortaklığın umum müdürü idare meclisinin tabiî âzasıdır.»	MADDE 1. — Hükümetin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MDDE 2. — Ortaklığın Ana Sözleşmesi, Ticaret Kanununda yazılı kuruluş muamelelerine ait şartlar aranmaksızın bu kanun hükümleri dairesinde İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunduktan sonra başkaca merasime hacet kalmaksızın doğrudan doğruya ticaret siciline kayit ve ilân olunur. Ortaklığın katî kuruluşu bu ilân gününden başlar.	MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
GEÇİCİ MADDE 1. — 6327 sayılı kanunun geçici maddesi gereğince, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına intikal edecek menkul ve gayrimenkullerin, tesisatın sair hakların ve paraların ortaklığa devir ve intikali dolayısiyle yapılacak tesciller resim ve harctan ve İntikal Vergisinden muaftır. Ortaklığın (A) ve (B) grupu hisse senetleri Damga Resminden müstesnadır.	GEÇİCİ MADDE 1 — Hükümetin geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.	MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu kanunu icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.	MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Başvekil
A. Menderes

Devlet Vekili ve
Başvekil Yardımcısı
F. R. Zorlu

Devlet Vekili
O. Kapani

Adliye Vekili

Millî Müdafaa Vekili
E. Menderes

Dahiliye Vekili
N. Gedik

Hariciye Vekili
F. Köprülü

Maliye Vekili
H. Polatkan

Maarif Vekili
C. Yardımcı

Nafıa Vekili
K. Zeytinoğlu

İktisat ve Ticaret Vekili
S. Yırcalı

Sıh. ve İç. Mv. Vekili
Dr. B. Uz

G. ve İnhisarlar Vekili
E. Kalafat

Ziraat Vekili
N. Ökmen

Münakalât Vekili
M. Çavuşoğlu

Çalışma Vekili
H. Erkmen

İşletmeler Vekili
F. Çelikbaş

1954 Malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde münakale yapılması hakkında kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/29)

T. C.
Başvekâlet
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71/2803, 6/2031

28 . VI . 1954

Büyük Millet Meclisi Reisliğine

1954 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı A/1 işaretli cetvelde münakale yapılması hakkında Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 22 . 6 . 1954 tarhinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Nenderes

ESBABI MUCİBE

Memleketimize muhtelif Devlet adamlarının ve bu meyanda Alman, Yugoslav ve Pakistan Devlet adamlarının vâkı ziyaretleri dolayısiyle bütçedeki tahsisatın mühim bir kısmı bugüne kadar sarfedilmiştir.

Bundan sonra yapılması mukarrer ziyaretlerle melhuz ziyaretleri karşılamak üzere Hariciye Vekâleti Bütçesinin bu hizmetle ilgili tertibine 300 000 liranın eklenmesine zaruret hâsıl olmuştur.

Diğer taraftan 1953 Bütçe yılı sonu itibariyle yapılan katî hesaplara göre İstanbul Teknik Üniversitesi nakid devri varidatının 1954 Bütçesiyle tahmin edilen miktarın çok üstünde olduğu görülmüştür.

Nakid devri varidatın fazlasiyle tahakkuk etmesi dolayısiyle Hazinece kendilerine yapılan yardımdan 300 000 liranın tenzili imkân dâhiline girmiştir.

Bütçe Encümeni Mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/29
Karar No. 21

29 . VI . 1954

Yüksek Reisliğe

1954 Malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bâğlı (A/1) işaretli cetvelde münakale yapılması hakkında Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başvekâletin 28 . VI . 1954 tarihli ve 6/2031 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası Encümenimize havale edilmiş olmakla Hariciye Vekili ve Maliye Vekâleti mümessili hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, gerekçesinde yazılı mucip sebeplere istinaden, 1954 yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin Maliye Vekâleti kısmındaki 607 nci fasıldan (300 000) liranın tenzil edilerek Hariciye Vekâleti kısmındaki 403 ncü faslın 20 nci (Ecnebi elçilerle konukları ağırlama masrafları) maddesine aktarılmasını istihdaf etmektedir.

Gerek lâyihanın esbabı mucibesinden ve gerek alınan izahattan anlaşıldığı üzere lüzum ve zaruretlerin icabı olarak sevkedilmiş bulunan kanun lâyihası Encümenimizce de yerinde mütalâa edilerek maddelerin görüşülmesine geçilmiş ve lâyiha Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Tercihan görüşülmesi temennisiyle Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis		Mazbata Muharriri
Bursa		İstanbuul
K. Yılmaz		*H. Hüsman*
Kâtip		
Siird		**Afyon K.**
B. Erden		*M. Âli Ülgen*
Antalya		Aydın
K. Akmanlar		*Z. Uray*
Balıkesir		Çankırı
M. H. Tümurtaş		*T. Uygur*
Çoruh		Çorum
Y. Gümüşel		*Y. Gürsel*
Diyarbakır		İzmir
M. Ekinci		*B. Bilgin*
Kastamonu		Kocaeli
Z. Termen		*E. Alican*
Konya		Manisa
R. Birand		*M. Kurbanoğlu*
Muğla		Muğla
N. Poyrazoğlu		*A. Sarıoğlu*
Niğde		Seyhan
H. A. Göktürk		*S. Barı*
Seyhan	Sinob	Tekirdağ
N. Tolon	*N. Sertoğlu*	*İ. H. Akyüz*
Van		Zonguldak
K. Yörükoğlu		*H. Balık*

HÜKÜMETİN TEKLİFİ	BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ
1954 Malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı A/1 işaretli cetvelde münakale yapılması hakkında kanun lâyihası	*1954 Malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde münakale yapılması hakkında kanun lâyihası*
MADDE 1. — 1954 Malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı A/1 işaretli cetvelin Maliye Vekâleti kısmındaki 607 nci (İstanbul Teknik Üniversitesine yardım) faslından 300 000 lira tenzil edilerek Hariciye Vekâleti kısmındaki 403 ncü (Temsil ve ağırlama masrafları) faslının 20 nci (Ecnebi elçilerle konukları ağırlama masrafları) maddesine nakledilmiştir.	MADDE 1. — Hükümetin birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu kanun hükümleri neşri tarihinden itibaren mer'idir.	MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur.	MADDE 3. — Hükümetin üçüncü mddesi aynen kabul edilmiştir.

Başvekil	**Devlet Vekili ve**
A. Menderes	**Başvekil Yardımcısı**
	F. R. Zorlu
Devlet Vekili	**Devlet Vekili**
	O. Kapani
Adliye Vekili	**Millî Müdafaa Vekili**
O. Ş. Çiçekdağ	
Dahiliye Vekili	**Hariciye Vekili**
N. Gedik	*F. Köprülü*
Maliye Vekili	**Maarif Vekili**
H. Polatkan	*C. Yardımcı*
Nafıa Vekili	İktisat ve Ticaret Vekili
K. Zeytinoğlu	
Sıh. ve İç. Mv. Vekili	G. ve İnhisarlar Vekili
Dr. B. Uz	
Ziraat Vekili	Münakalât Vekili
	M. Çavuşoğlu
Çalışma Vekili	İşletmeler Vekili
H. Erkmen	***F. Çelikbaş***

Türkiye Büyük Millet Meclisi 1953 Aralık ve 1954 Ocak, Şubat ayları hesabı hakkında Meclis Hesaplarının Tetkiki Encümeni mazbatası (5/1)

Meclis Hesaplarının tetkiki Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Meclis Hesaplarının Tetkiki Encümeni *29 . VI . 1954*
Esas No. 5/1
Karar No. 2

Yüksek Reisliğe

Lira	K.	
4 411 730	67	1953 Aralık başında bankada mevcut para,
+ 6 461 351	65	1953 Aralık, 1954 Ocak, Şubat, aylarında Ziraat Bankasının aldığı para
10 873 082	32	Yekûn
6 470 143	43	1953 Aralık, 1954 Ocak, Şubat aylarında Ziraat Bankasının harcadığı para
4 402 938	89	1954 Mart ayı başında bankada kalan para.

Büyük Millet Meclisi Muhasebesinin 1953 Aralık, 1954 Ocak, Şubat ayları gider kâğıtları incelendi.

1953 Aralık ayı başında Ziraat Bankasında kalan para Aralık, Ocak, Şubat aylarında Ziraat Bankasınca alınan paraya eklendikten ve toplamındanda bu aylarda Ziraat Bankasınca harcanan para çıktıktan sonra 1954 Mart Ayı başında Ziraat Bankasında (4 402 938) lira (89) kuruş kaldığı görülmüş ve bankanın her gün gönderdiği hesap puslaları toplamı da buna uygun bulunmuş olmakla beraber yapılan tediyelere ait masraf kâğıtlarının da kanun ve mevzuata muvafık olduğu anlaşılmıştır.

Umumi Heyetin yüce tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Meclis Hesaplarını Tetkiki Encümeni

Reisi	Muzbata Muharriri	Kâtip	Murakıp
Eskişehir	Gümüşane	Isparta	Samsun
S. F. Keçeci	*H. Zarbun*	*K. Demiralay*	*F. Tüzel*
Edirne	İstanbul	Kırklareli	Malatya
M. Enginün	*F. Nafiz Çamlıbel*	H. Yaman	*M. Kartal*
		İmzada bulunmadı	
Rize	Sivas		
O. Kavrakoğlu	*N. Ertürk*		

Türkiye Büyük Millet Meclisi 1954 Mart, Nisan, Mayıs ayları hesabı hakkında Meclis Hesaplarının Tetkiki Encümeni mazbatası (5/2)

Meclis Hesaplarının Tetkiki Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Meclis Hesaplarının Tetkiki Encümeni *29 . VI . 1954*
Esas No : 5/2
Karar No : 3

Yüksek Reisliğe

Lira	K.	
4 402 938	89	1954 Mart başında bankada mevcut para,
+13 485 430	45	1954 Mart, Nisan, Mayıs aylarında Ziraat Bankasının aldığı para
17 888 369	34	Yekûn
15 052 866	04	1954 Mart, Nisan, Mayıs aylarında Ziraat Bankasının harcadığı para.
2 835 503	30	1954 Haziran başında Bankada kalan para.

Büyük Millet Meclisi Muhasebesinin 1954 Mart, Nisan, Mayıs ayları masraf kâğıtları incelendi.

1954 Mart ayı başında Ziraat Bankasında kalan para Mart, Nisan, Mayıs aylarında Ziraat Bankasınca alınan paraya eklendikten ve toplamından da bu aylarda Ziraat Bankasınca harcanan para çıkarıldıktan sonra 1954 Haziran ayı başında Ziraat Bankasında (2 835 503) lira (30) kuruş kaldığı görülmüş ve Bankanın her gün gönderdiği hesap puslaları toplamı da buna uygun bulunmuş olmakla beraber yapılan tediyelere ait masraf kâğıtlarının da kanun ve mevzuata muvafık olduğu anlaşılmıştır.

Umumi Heyetin yüksek tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe arz olunur.

Meclis Hesaplarını Tetkiki Encümeni

Reisi	Muzbata Muharriri	Kâtip	Murakıp
Eskişehir	Gümüşane	Isparta	Samsun
S. F. Keçeci	*H. Zarbun*	*K. Demiralay*	*F. Tüzel*
Edirne	İstanbul	Kırklareli	Malatya
M. Enginün	*F. Nafiz Çamlıbel*	H. Yaman	*M. Kartal*
		İmzada bulunmadı	
Rize	Sivas		
O. Kavrakoğlu	*N. Ertürk*		

Devre : X
İçtima : F.

S. SAYISI : 29

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 Malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/27)

T. C.
Başvekâlet
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71/2796, 6/2027

28 . VI . 1954

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 malî yılı Bütçe Kanununa bağlı A/1 işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Münakalât Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 14 . 6 . 1954 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Yüksek malûmları olduğu veçhile Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 yılı Büttçe Kanununa bağlı A/1 işaretli cetvelin 452 nci faslının 10 ncu maddesine ecnebi memleketlerden satın alınacak yeni tip tayyarelerin, hususiyetlerini, işletme, bakım ve revizyon işlerini mahallinde öğrenmek için (Staj için yabancı memleketlere gönderilecek uçak personel ve teknisiyenleri yolluklariyle başka her çeşit masrafları) namı altında tahsisat konulmuştur.

Bu maddenin tatbikı sırasında, madde unvanının, görgü, bilgi ve ihtısaslarını artırmak üzere yabancı memleketlere gönderilecek memurlara dair olan 4489 sayılı Kanunla iltibas halinde bulunduğu görülmüş ve bu suretle de bu maddeye konulan tahsisat ile istihdaf edilen esas hizmetin ifasına imkân hâsıl olamamıştır.

Diğer taraftan, İdarenin mukaveleye bağlanarak sipariş etmiş olduğu bir kısım tayyarelerin imalâtı devam etmekte olup bunların bu yaz içinde memlekete getirilerek işletmeye konulması mutasavverdir.

Halbuki bu tayyareleri işletmede kullanabilmek için şimdiden lüzumlu işletme ve teknik personelin fabrikasına gönderilerek yukarda açıklandığı üzere hususiyetlerini, işletme, bakım ve revizyon işlerinî mahallinde öğrenmeleri gerekmektedir.

İşte bu gayenin temini ve mutasavver büyük modern tayyarelerin satınalınabilmesi için lüzumlu teknik ve İşletme personelinin beynelmilel standartlara göre yetiştirilmesi maksadiyle Devlet Havayolları Bütçesinin 452 nci faslının 10 ncu maddesine mevzu 164 000 lira tahsisatın ve aynı bütçenin 309 ncu faslının 41 nci (Hava taşıtları işletme masrafları) maddesindeki tahsisatın 220 000 lirasının düşülerek ceman 384 000 liranın 307 nci faslın 40 ncı (Ecnebi memleketler yolluğu) maddesine nakledilmesine zaruret hâsıl olmuştur.

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No : 1/27
Karar No : 24

29 . VI . 1954

Yüksek Reisliğe

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 Malî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Münakalât Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başvekâletin 28 . VI . 1954 tarihli ve 6/2027 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası encümenimize havale edilmiş olmakla Maliye Vekâleti mümessili ve Havayolları Umum Müdür Muavini hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası; Umum Müdürlüğün 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin 309 ncu faslının 41 nci maddesinde (220 000) ve 452 nci faslın 10 ncu maddesinden (164 000) lira ki, ceman (384 000) liranın tenzil edilerek 307 nci faslın 40 ncı (Ecnebi memleketler yolluğu) maddesine naklini temin maksadiyle sevk edilmiştir.

Bu münakalenin yapılmasının gerektirdiği mucip sebepler lâyihanın gerekçesinde tafsilen arz ve izah edilmiş olup encümenimizce de muvafık mütalâa olunarak kanun lâyihası yürürlük maddeleri şeklen değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir.

Kanun lâyihası, tercihan görüşülmesi temennisiyle Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis		Mazbata M.
Bursa		İstanbul
K. Yılmaz		*H. Hüsman*
Afyon K.		Afyon K.
A. Demirer		*M. Â. Ülgen*
Ankara	Antalya	Antalya
M. Eti	*K. Akmanlar*	*A. Tokuş*
Aydın	Balıkesir	Çankırı
Z. Uray	*M. H. Timurtaş*	*T. Uygur*
Çoruh	Çorum	Diyarbakır
Y. Gümüşel	*Y. Gürsel*	*M. Ekinci*
Giresun	İzmir	Kırklareli
M. Şener	*B. Bilgin*	*Ş. Bakay*
Muğla	Muğla	Niğde
N. Özsan	*N. Poyrazoğlu*	*H. A. Göktürk*
Ordu	Seyhan	Van
R. Aksoy	*N. Tolon*	*K. Yörükoğlu*

HÜKÜMETİN TEKLİFİ	BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ
Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 Malî yılı Bütçe Kanununa bağlı A/1 işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası	*Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 Maîî yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası*
MADDE 1. — Devlet Havayolları Umum Müdürlüğü 1954 Malî yılı Bütçe Kanununa bağlı A/1 işaretli cetvelin 309 ncu (taşıt masrafları) faslının 41 nci (Hava taşıtları işletme masrafları) maddesine mevzu tahsisattan 220 000 lira ve 452 nci (Kurs ve staj masrafları) faslının 10 ncu (Staj için yabancı memleketlere gönderilecek uçak personel ve teknisiyenleri yollukları ile başka her çeşit masrafları) maddesine mevzu tahsisattan 164 000 lira düşülerek aynı cetvelin 307 nci (yolluklar) faslının 40 ncı (Ecnebi memleketler yolluğu) maddesine nakledilmiştir.	MADDE 1. — Aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.	MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.
MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Münakalât vekilleri memurdur.	MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Münakalât vekilleri memurdur.

Başvekil	**Devlet Vekili ve**
A. Menderes	**Başvekil Yardımcısı**
	F. R. Zorlu
Devlet Vekili	**Devlet Vekili**
M. Sarol	*O. Kapani*
Adliye Vekili	**Millî Müdafaa Vekili**
O. Ş. Çiçekdağ	*E. Menderes*
Dahiliye Vekili	**Hariciye Vekili**
N. Gedik	*F. Köprülü*
Maliye Vekili	**Maarif Vekili**
H. Polatkan	*C. Yardımcı*
Nafıa Vekili	İktisat ve Ticaret Vekili
K. Zeytinoğlu	*S. Yırcalı*
Sıh. ve İç. Mv. Vekili	G. ve İnhisarlar Vekili
Dr. B. Uz	*E. Kalafat*
Ziraat Vekili	Münakalât Vekili
N. Ökmen	*M. Çavuşoğlu*
Çalışma Vekili	İşletmeler Vekili
H. Erkmen	*F. Çelikbaş*

S. SAYISI : 30

İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/28)

T. C.
Başvekâlet
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71 - 2798, 6/2024

28 . VI . 1954

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı A/1 ve A/2 işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 17.VI. 1954 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesi ve ilişikleriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

ESBABI MUCİBE LÂYİHASI

1. Memleketin mühendise olan ihtiyacını karşılamak üzere 6374 numaralı Kanunla açılmış bulunan İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı Teknik Okulu için Maçka'daki Jandarma Kışlası ve müştemilâtı tahsis olunmuştur.

Eylûl 1954 tarihine kadar bu okulda 600-700 talebe bulunacaktır. Bu kışlanın ve müştemilâtının satınalınması için 300 000 ve binanın içinde tedrisat yapmaya müsait bir hale getirilmesi için tamir ve tadil masrafı karşılığı olarak da 1 150 000 liraya ihtiyaç bulunduğu fen heyetlerince yapılan keşif neticesinde tesbit olunmuştur.

Bu maksatla mezkûr Üniversite Bütçesinin 741 nci bina yapımı faslında yeniden açılan 17 nci Teknik Okulu maddesine bu miktar tahsisatın fevkalâde tahsisat olarak eklenmesine zaruret görülmüştür.

2. Teknik Okulun ihtiyacı bulunan teknik alet ve makinelerin inşaatın hitamına kadar satınalınabilmesini teminen 751 nci faslında yeniden açılan 17 nci maddeye 300 000 liranın fevkalâde tahsisat olarak eklenmesi katî bir zaruret halindedir.

3. Okulun aydınlatma ve ısıtması masrafları olarak 45 000 liraya lüzum hâsıl olmakta ve bu tahsisatın mevcut tertibe eklenmesi teklif edilmektedir.

4. Ayrıca bu okulun yurt içi araştırma ve inceleme yolluk ve masrafları için 5 000, keza lâboratuvar ve atelyelerin işletme masrafları olarak da 5 000 liraya lüzum vardır.

Bu suretle yeniden açılmakta olan Teknik Okulun zikredilen ihtiyaçları karşılığı olarak ceman 1 505 000 liralık bir tahsisata ihtiyaç hâsıl olmuştur.

Bu miktarın 500 000 lirası 1954 yılı içinde sarf olunamıyacağı anlaşılan 742 nci «Özel kanunu gereğince yapılacak Maden Fakültesi binalariyle lâboratuvarlarının tesis ve inşası» faslından tenzil edilen tahsisatla karşılanmaktadır.

Geriye kalan 1 005 000 lira da Teknik Üniversitenin 1953 yılından 1954 yılına devredeceği nakit fazlasiyle karşılanacaktır. Zira 1954 bütçesinin ihzarı sırasında 300 000 lira olarak tahmin edilmiş olan nakit devrinin yıl sonu itibariyle yapılan katî rakamlara nazaran bu miktarın çok üstünde olduğu tahakkuk etmiştir.

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/28
Karar No. 23

29 . VI . 1954

Yüksek Reisliğe

İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı A/1 ve A/2 işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başvekâletin 28 . VI . 1954 tarihli ve 6/2024 sayılı tezkeresi ile gönderilen kanun lâyihası Encümenimize havale edilmiş olmakla Maarif Vekili ve Maliye Vekâleti mümessili hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, esbabı mucibesinde da arz ve izah edildiği veçhile memleketin mühendise olan ihtiyacını karşılamak üzere İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı olarak kurulmuş olan Teknik Okul için tahsis edilmiş bulunan Maçka'daki Jandarma Kışlası ve müştemilâtının satınalınması ve tedrisata müsait bir hale getirilmesi için tamir ve tadili ve okulun aydınlatma ve ısıtma ve lâboratuvar ve atelyelerin işletme masrafları ile yurt içi araştırma ve inceleme masraf ve yollukları olarak alâkalı ve yeniden açılan tertiplere gerekli tahsisatın verilmesi maksadiyle sevk edilmiş ve karşılığının da (500 000) lirasının bütçesi dâhilinde münakale suretiyle, mütebaki (1 005 000) lirasının da üniversitenin geçen yıldan devreden nakit olarak bütçesinin varidat tahminleri arasında yer alan (300 000) liranın fevkında tahakkuk ettiği fiilî neticelere göre anlaşılan nakit devri ile temin edileceği anlaşılmıştır.

Lâyiha üzerinde cereyan eden müzakerelerden ve Hükümet mümessillerinden alınan gerekli izahattan sonra Encümenimizce de şayanı kabul görülen lâyihanın maddelerinin görüşülmesine geçilmiş, birinci ve ikinci maddeler Hükümetin teklifi veçhile aynen ve 741 nci faslın 17 nci (Teknik Okulu) maddesi, lâyihanın birinli maddesiyle yeniden açılmış olduğuna göre, 3 ncü maddede bunun tekerrürüne meydan vermemek ve bu suretle verilen tahsisatın munzam tahsisat olup fevkalâde tahsisat olmadığına göre lâyihanın üçüncü maddesi, üç sayılı cetvel çıkarılmak suretiyle, Encümenimizce tadilen, 4 ncü madde Hükümetin teklifi veçhile aynen ve yürürlük maddeleri ise şeklen değiştirilmek suretiyle, 1 ve 2 sayılı cetveller Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Bu suretle yeniden tanzim olunan kanun lâyihası tercihan görüşülmesi temennisiyle Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis		Mazbata M.
Bursa		İstanbul
K. Yılmaz		*H. Hüsman*
Afyon K.		Afyon K.
A. Demirer		*M. Â. Ülgen*
Ankara	Antalya	Antalya
M. Ete	*K. Akmanlar*	*A. Tokuş*
Aydın	Balıkesir	Çankırı
Z. Uray	*M. H. Timurtaş*	*T. Uygur*
Çoruh	Çorum	Diyarbakır
Y. Gümüşel	*Y. Gürsel*	*M. Ekinci*
Giresun	İzmir	Kırklareli
M. Şener	*B. Bilgin*	*Ş. Bakay*
Muğla	Muğla	Niğde
N. Özsan	*N. Poyrazoğlu*	*H. A. Göktürk*
Ordu	Seyhan	Van
R. Aksoy	*N. Tolon*	*K. Yörükoğlu*

HÜKÜMETİN TEKLİFİ	BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ
İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı A/1 ve A/2 işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası	*İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası*
MADDE 1. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı A/2 işaretli cetvelin 742 nci «Özel kanunu gereğince yapılacak Maden Fakültesi binalariyle lâboratuvarlarının tesis ve inşası» faslından 500 000 lira tenzil edilerek aynı cetvelin 741 nci «Bina yapımı» faslında yeniden açılan 17 nci «Teknik okulu» maddesine fevkalâde tahsisat olarak naklolunmuştur.	MADDE 1. — Aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı A/1 işaretli cetvelin ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı tertiplerine 45 000 liralık munzam tahsisat verilmiştir.	MADDE 2. — Aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı A/1 işaretli cetvelin ilişik (2) sayılı cetvelde yazılı yeniden açılan tertiplerine 10 000 ve A/2 işaretli cetvelin ilişik (3) sayılı cetvelde yazılı yeniden açılan tertiplerine de 950 000 liralık fevkalâde tahsisat verilmiştir.	MADDE 3. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin ilişik (2) sayılı cetvelde yazılı yeniden açılan tertiplerine (10 000) ve (A/2) işaretli cetvelin 751 nci (Satınalınacak makina, alet ve gereçler) faslında yeniden açılan 17 nci (Teknik okulu) maddesine (300 000) lira fevkalâde tahsisat ve aynı cetvelin 741 nci (bina yapımı) faslının 17 nci (Teknik okulu maddesine (650 000) lira munzam tahsisat verilmiştir.
MADDE 4. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1954 yılı Bütçe Kanununa bağlı (R) işaretli cetvelin yeniden açılan 741 nci faslına (300 000 lirası jandarma kışlası ve müştemilâtının satın alma bedeli karşılığıdır.) kaydı konulmuştur.	MADDE 4. — Aynen kabul edilmiştir.
MADDE 5. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.	MADDE 5. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.
MADDE 6. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.	MADDE 6. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif vekilleri memurdur.

Başvekil	**Devlet Vekili ve**		
A. Menderes	**Başvekil Yardımcısı**		
	F. R. Zorlu		
Devlet Vekili	**Devlet Vekili**	**Nafıa Vekili**	İktisat ve Ticaret Vekili
	O. Kapani	*K. Zeytinoğlu*	*S. Yırcalı*
Adliye Vekili	**Millî Müdafaa Vekili**	**Sıh. ve İç. Mv. Vekili**	G. ve İnhisarlar Vekili
O. Ş. Çiçekdağ	*E. Menderes*	*Dr. B. Uz*	*Emin Kalafat*
Dahiliye Vekili	**Hariciye Vekili**	Ziraat Vekili	Münakalât Vekili
N. Gedik	*F. Köprülü*	*N. Ökmen*	*M. Çavuşoğlu*
Maliye Vekili	**Maarif Vekili**	Çalışma Vekili	İşletmeler Vekili
H. Polatkan	*C. Yardımcı*	*H. Erkmen*	*F. Çelikbaş*

Hükümetin teklifine bağlı cetveller

[1] SAYILI CTVEL

F.	M.	Tahsisatın nev'i	Eklenen tahsisat
301		Büro masrafları	
	50	Aydınlatma	10 000
	60	Isıtma	35 000
		Yekûn	**45 000**

[2] SAYILI CETVEL

F.	M.	Thsisatın nev'i	Eklenen tahsisat
307		Yolluklar	
	77	Teknik Okulu yurt içi araştırma ve inceleme yolluk ve masrafları	5 000
420		Lâboratuvar ve atelyeler işletme masrafları	
	17	Teknik Okulu lâboratuvar ve atelyeleri işletme masrafları	5 000
		Yekûn	**10 000**

[3] SAYILI CETVEL

F.	M.	Thsisatın nev'i	Eklenen tahsisat
741		Bina yapımı	
	17	Teknik Okulu	650 000
751		Satınalınacak makine, alet ve gereçler	
	17	Teknik Okulu	300 000
		Yekûn	**950 000**

Bütçe Encümeninin değiştirişine bağlı

CETVELLER

1 sayılı cetvel aynen
2 » » »
3 » » tayyedilmiştir.